

**ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ**

**Οδηγός Εκπόνησης
Πτυχιακής Εργασίας - Εργασίας Μαθήματος**

**Ηλεκτρονικές διευθύνσεις του
Διεθνούς Εμπορίου**

**Προδιαγραφές και μέθοδοι εκπόνησης πτυχιακών
εργασιών και εργασιών μαθήματος**

Καστοριά 2005

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιαδήποτε μέσο χωρίς σχετική άδεια του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας

ISBN 960-89054-0-0

Copyright © 2005 ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Διεθνούς
Εμπορίου
Περιοχή Φούρκα, 52100 Καστοριά,
Τηλ. 2467087060-62, Φαξ 2467087063
Web: <http://kastoria.teikoz.gr/trade/>

Επιμέλεια παραγωγής : Τυπογραφείο: Ink Print Kastoria
Καστοριά, τηλ 2467086890

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	5
Εισαγωγή	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Ανάλυση και διαδικασία εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος	
1.1. Η επιλογή του θέματος και οι κανόνες ανάληψης πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος	9
1.2. Η οργάνωση και η διαδικασία εκπόνησης της εργασίας	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Το αντικείμενο μελέτης και η δομή πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος	
2.1. Οι σκοποί και οι στόχοι της πτυχιακής εργασίας και της εργασίας μαθήματος	19
2.2. Η δομή και το περιεχόμενο της πτυχιακής εργασίας και της εργασίας μαθήματος	20
2.2.1. Εξώφυλλο	20
2.2.2. Περίληψη	21
2.2.3. Περιεχόμενα της πτυχιακής εργασίας και της εργασίας μαθήματος	21
2.2.4. Εισαγωγή	23
2.2.5. Κύριο Μέρος	24
2.2.6. Συμπεράσματα	27
2.2.7. Βιβλιογραφία	28
2.2.8. Κατάλογος Πινάκων και Διαγραμμάτων. Πίνακας Συντομογραφιών. Παραρτήματα	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Γενικές τεχνικές οδηγίες εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος	
3.1. Γενικοί κανόνες	31
3.2. Αναγραφή τίτλων	33
3.3. Καταχώρηση βιβλιογραφικών αναφορών	34
3.3.1. Τρόποι καταχώρησης βιβλιογραφικών αναφορών στο κείμενο	34

3.3.2.	Παραδείγματα καταχώρησης βιβλιογραφικών αναφορών στον κατάλογο της Βιβλιογραφίας	35
3.4.	Καταγραφή πινάκων, σχημάτων & μαθηματικών σχέσεων	38
3.4.1.	Τρόποι καταγραφής πινάκων, διαγραμμάτων και σχημάτων	38
3.4.2.	Τρόποι καταγραφής μαθηματικών σχέσεων	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.	Μέθοδοι εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος	
4.1.	Επιλογή μεθόδων εκπόνησης πτυχιακής εργασίας ή εργασίας μαθήματος και μελέτη βιβλιογραφίας.	43
4.1.1.	Μεθοδολογικές βάσεις έρευνας. Επιλογή μεθόδου εκπόνησης πτυχιακής εργασίας ή εργασίας μαθήματος.	43
4.1.2.	Μελέτη βιβλιογραφίας και άλλων πηγών πληροφόρησης.	51
4.2.	Χαρακτηριστικά λάθη στην εκπόνηση πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος	52
4.2.1.	Γλωσσικά και λογικά λάθη	53
4.2. 2.	Λάθη στη μαθηματική επεξεργασία των δεδομένων	60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.	Υποβολή και παρουσίαση πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος	
5.1.	Υποβολή της πτυχιακής εργασίας	61
5.2.	Η παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος	61
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	63
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	65
1.	Χρήσιμα Έντυπα	65
α.	Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ανάληψης πτυχιακής εργασίας	65
β.	Αίτηση ανάθεσης ή ανανέωσης πτυχιακής εργασίας	66
2.	Εξώφυλλο πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος	67
	Εισηγητική Έκθεση επιβλέποντα καθηγητή	71
	ΟΔΗΓΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ	73

Πρόλογος

Ο οδηγός εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος καθώς και ο Οδηγός Ηλεκτρονικών διευθύνσεων εκπονήθηκε από τα μέλη του Επιστημονικού Προσωπικού (Ε.Π.) του Τμήματος Διεθνούς Εμπορίου:

- Δρ. Ασπασία Βλαχβέη, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Δρ. Ζαχαρούλα Καλογηράτου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
- Δρ. Ιωάννη Σινάτκα, Αναπληρωτή Καθηγητή
- Δρ. Ευάγγελο Σίσκο, Αναπληρωτή Καθηγητή
- Δρ. Νικόλαο Τσούνη, Καθηγητή

Τυπώθηκε στα πλαίσια υλοποίησης του υποέργου «Αναμόρφωση Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Διεθνούς Εμπορίου», Προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ, με τη συγχρηματοδότηση του Ελληνικού Δημοσίου – ΥΠΕΠΘ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Απευθύνεται στους φοιτητές του Τμήματος Διεθνούς Εμπορίου (αλλά και στους φοιτητές των Σχολών Διοίκησης και Οικονομίας) και περιγράφει με συστηματικό τρόπο τη διαδικασία ανάληψης, προετοιμασίας, εκπόνησης και παρουσίασης μιας επιστημονικής εργασίας. Απευθύνεται επίσης στους νέους καθηγητές του Τμήματος που εποπτεύουν πτυχιακές εργασίες και εργασίες μαθήματος ή διδάσκουν στο «Σεμινάριο Τελειοφοίτων».

Στον οδηγό αναφέρονται οι τρόποι και οι μέθοδοι εκπόνησης μιας οικονομικής επιστημονικής εργασίας και παρατίθενται παραδείγματα και συμβουλές για την αποφυγή συνηθισμένων λογικών και γλωσσικών λαθών. Περιγράφεται επίσης το διεθνές σύστημα προδιαγραφών συγγραφής επιστημονικών εργασιών και βιβλιογραφικών αναφορών, όπως αυτό απαιτείται κατά τη δημοσίευση μιας εργασίας σε επιστημονικά περιοδικά.

Το Τμήμα Διεθνούς Εμπορίου ευχαριστεί για τη συμβολή τους στην προετοιμασία του οδηγού τον Δρ. Πολυχρονόπουλο Γιώργο, Καθηγητή του ΤΕΙ Αθηνών, τους εργαστηριακούς συνεργάτες, κα Μαίρη Καραδήμου, κα Σταματία Δεμίρη, κο Λεωνίδα Πουλιόπουλο και τον κο Αθανάσιο Καραγιάννη, καθώς και την κα Γλυκερία Ρώσσιου για την φιλολογική επιμέλεια του κειμένου. Επίσης το Τμήμα ευχαριστεί για την στοιχειοθεσία των οδηγιών την κα Άννα Θεοδότα, την κα Ελένη Δόλγικα και τον κο Θεμελή Θόδωρο.

Εισαγωγή

Ο παρόν οδηγός αποτελεί απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Διεθνούς Εμπορίου με αριθμό 5 / 12.12.2003 και αποτελεί δεσμευτικό κείμενο τόσο για τους φοιτητές όσο και για τους επιβλέποντες καθηγητές, μέλη Ε.Π. του Τμήματος, τους εργαστηριακούς και τους επιστημονικούς συνεργάτες του.

Η εκπόνηση και η παρουσίαση της **πτυχιακής εργασίας** θεωρείται υποχρεωτική διαδικασία για το φοιτητή στο 8^ο εξάμηνο των σπουδών του παράλληλα με την πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης. Η **εργασία του σεμιναρίου τελιοφοίτων** είναι υποχρεωτική στο πλαίσιο του μαθήματος, ενώ η **εργασία μαθήματος** είναι κατ' επιλογή υποχρεωτική για το φοιτητή.

Η εκπόνησή τους αποτελεί αυτοδύναμη επιστημονικό -πρακτική εργασία δημιουργικού χαρακτήρα, όπου αναπτύσσεται η εφαρμοσμένη διάσταση της οικονομικής επιστήμης. Είναι αποτέλεσμα της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας του φοιτητή, της δυνατότητάς του να χρησιμοποιεί όλο το φάσμα των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των επιστημονικών μεθόδων, που κατέκτησε κατά τη διάρκεια των σπουδών του με σκοπό την εξέταση και την ανάπτυξη ενός επίκαιρου θέματος στον τομέα των διεθνών οικονομικών και της διεθνούς διοίκησης επιχειρήσεων.

Το θέμα της πτυχιακής εργασίας είναι ιδιαίτερα χρήσιμο να επικεντρωθεί στην εξέταση και στην επίλυση θεμάτων, υφιστάμενων αναγκών, συγκεκριμένων Δημοσίων Υπηρεσιών, Οργανισμών και Επιχειρήσεων, όταν μάλιστα ο φοιτητής κάνει και την πρακτική άσκησή του στο χώρο αυτό.

Η ανταπόκριση της ποιότητας του περιεχομένου της πτυχιακής εργασίας, στις απαιτήσεις των προδιαγραφών του Τμήματος και η επιτυχής παρουσίασή της, πιστοποιούν την υψηλή προετοιμασία του πτυχιούχου, στις επιστημονικές εφαρμογές στην ειδικότητα του Διεθνούς Εμπορίου.

Η εκπόνηση και παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας αποτελεί το τελικό στάδιο της θεωρητικής προετοιμασίας του τελιοφοίτου στον τομέα των διεθνών οικονομικών και της διεθνούς διοίκησης επιχειρήσεων.

Στον οδηγό παρουσιάζονται, οι γενικές απαιτήσεις για τη δομή και το περιεχόμενο μιας πτυχιακής εργασίας και της εργασίας μαθήματος, καθώς και οι ειδικές μεθοδολογικές οδηγίες για τη συγγραφή των βασικών τμημάτων της. Παρατίθενται επίσης τα σχετικά έντυπα ανάληψης και παρουσίασής της.

Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφονται οι διαδικασίες επιλογής του θέματος, οι κανόνες ανάληψης, οργάνωσης και εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται το αντικείμενο της μελέτης, οι σκοποί και οι στόχοι καθώς και η δομή και το περιεχόμενό της.

Στο τρίτο κεφάλαιο δίδονται γενικές τεχνικές οδηγίες και συγκεκριμένα οι τρόποι καταχώρησης των βιβλιογραφικών αναφορών, η καταγραφή πινάκων, σχημάτων και μαθηματικών σχέσεων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο ταξινομούνται οι μεθοδολογικές βάσεις της έρευνας, αναλύονται οι επιλογές των μεθόδων εκπόνησης της εργασίας και η μελέτη της βιβλιογραφίας και τέλος περιγράφονται χαρακτηριστικά λάθη κατά την εκπόνηση των εργασιών.

Τέλος στο πέμπτο κεφάλαιο δίδονται οδηγίες για την υποβολή και την παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας και της εργασίας μαθήματος.

Ο οδηγός που ακολουθεί έχει σχεδιαστεί στα πρότυπα μίας πτυχιακής εργασίας ή εργασίας μαθήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΑΝΑΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1.1 ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα θέματα των πτυχιακών εργασιών προτείνονται από τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΠ) και από τους Επιστημονικούς Συνεργάτες. Η τελική τους μορφή εξετάζεται και εγκρίνεται από το Συμβούλιο του Τμήματος. Κάθε εξάμηνο τα θέματα ανανεώνονται και καθίστανται έτσι επίκαιρα, αφού λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές των οικονομικών σχέσεων και των τάσεων ανάπτυξης της διεθνούς οικονομικής, του διεθνούς εμπορίου και της διεθνούς διοίκησης επιχειρήσεων σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο.

Τα θέματα των εργασιών συνδέονται με τη βασική κατεύθυνση των επιστημονικών τομέων του Τμήματος και απεικονίζουν τα πραγματικά προβλήματα της διεθνούς εμπορικής και οικονομικής συνεργασίας της Ελλάδας με τις χώρες μέλη της ΕΕ και τις τρίτες χώρες. Προτείνουν την ανάπτυξη καινοτόμων μορφών προώθησης των ελληνικών εξαγωγίμων αγαθών στις παραδοσιακές και στις νέο αναδυόμενες αγορές.

Ο φοιτητής **επιλέγει το θέμα** της πτυχιακής εργασίας από τον κατάλογο, που προτείνεται από το Τμήμα, ανάλογα με τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα. Η εργασία εκπονείται από το φοιτητή υποχρεωτικά και αυτοδύναμα όταν αυτός βρίσκεται στο τελευταίο εξάμηνο των σπουδών του. Οι εργασίες μαθημάτων δίνονται μόνο στα τελευταία εξάμηνα των σπουδών και έχουν άμεση σχέση με το περίγραμμα της ύλης τους, συμβάλλοντας έτσι στην πιο ολοκληρωμένη και ευρύτερη γνώση του αντικειμένου.

Η πτυχιακή εργασία πρέπει να προτείνει λύσεις για ένα ή περισσότερα προβλήματα που αφορούν τον τομέα της οικονομικής και της διοίκησης επιχειρήσεων. Οι λύσεις πρέπει να είναι αποτέλεσμα επιστημονικής έρευνας. Τα προβλήματα έχουν διαφορετικό βαθμό σύνδεσης μεταξύ των παραγόντων της αιτίας και του αποτελέσματος, γεγονός που ορίζει και την ιεράρχησή τους:

- ❖ *Καλά δομημένα οικονομικά προβλήματα:* διακρίνονται από τη στενή σχέση μεταξύ των παραγόντων επιρροής στο εξεταζόμενο οικονομικό σύστημα και των αλλαγών που επέρχονται σε αυτό. Παράδειγμα αποτελεί η προσχώρηση των χωρών της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην ΕΕ και οι οικονομικές αλλαγές που επέρχονται με τα στατικά και δυναμικά αποτελέσματα της οικονομικής ολοκλήρωσης.
- ❖ *Δομημένα οικονομικά προβλήματα:* επηρεάζονται ουσιαστικά από πιθανολογικούς παράγοντες, που προκαλούν διφορούμενη αλλαγή στο οικονομικό σύστημα. Η επιρροή προέρχεται από άγνωστους ή άτυπους παράγοντες. (π.χ. οι τυχαίες αλλαγές της διεθνούς καταναλωτικής ζήτησης προϊόντων μεσογειακής διατροφής οδηγούν στην αύξηση ή στη μείωση της ζήτησης καθορισμένων τύπων προϊόντων στην Ελλάδα, πχ ελαιόλαδο).
- ❖ *Μερικώς δομημένα οικονομικά προβλήματα:* είναι τα προβλήματα που στην επίλυσή τους παίζουν σημαντικότερο ρόλο οι άγνωστοι και οι άτυποι παράγοντες παρά οι γνωστοί. Σε τέτοια προβλήματα είναι έμφυτος ο υψηλός βαθμός ασάφειας (π.χ. κατά τη σύγκριση μεγάλων βιομηχανικών μονάδων, είναι δυνατό να υπολογιστεί ακριβώς μια οικονομική επίδραση, η οποιαδήποτε όμως οικολογική επιβάρυνση μπορεί να υπολογιστεί κατά προσέγγιση μόνο).
- ❖ *Μη δομημένα οικονομικά προβλήματα:* - όπου επικρατεί η μέγιστη ασάφεια (πχ η πρόγνωση ανάπτυξης κλάδων της οικονομίας μακροπρόθεσμα σε 15 - 20 έτη). Η επίλυση τέτοιων προβλημάτων προβλέπει την εφαρμογή ευρηματικών μεθόδων, με τη χρήση μεμονωμένων και συλλογικών ειδικών εκτιμήσεων, βάσει της εμπειρίας και της διαίσθησης των επιστημόνων και των πρακτικά έμπειρων ερευνητών, ειδικών σε δεδομένο κλάδο της οικονομίας.

Επομένως τα θέματα των πτυχιακών εργασιών πρέπει να αφορούν στην επίλυση μόνο των καλά δομημένων και δομημένων οικονομικών προβλημάτων. Τα μερικώς δομημένα και μη δομημένα οικονομικά προβλήματα μπορούν να αποτελέσουν θέματα εργασιών σε μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές.

Για την καλύτερη κατανόηση του θέματος που θα επιλέξει ο φοιτητής, οφείλει:

- ✓ να διαβάσει με προσοχή τον τίτλο της εργασίας και να κατανοήσει τους οικονομικούς όρους,

- ✓ να σκεφτεί τι γνωρίζει για το θέμα,
- ✓ να συμβουλευτεί τον επιβλέποντα καθηγητή, επικοινωνώντας μαζί του με το προσωπικό e-mail, το οποίο βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος,
- ✓ να ανατρέξει στη σχετική βιβλιογραφία με τη βοήθεια της βιβλιοθήκης,
- ✓ να προσδιορίσει τη θεωρητική και πρακτική σημασία του θέματος για τη μελλοντική επαγγελματική του εργασία.

Η πτυχιακή εργασία των τελειόφοιτων του Διεθνούς Εμπορίου πρέπει:

- ✓ να είναι επίκαιρη, να ανταποκρίνεται στη σύγχρονη κατάσταση της παγκόσμιας, ευρωπαϊκής και εθνικής οικονομίας, καθώς και στις εξωστρεφείς προοπτικές ανάπτυξης των ελληνικών επιχειρήσεων,
- ✓ να φέρει επιστημονικό-ερευνητικό χαρακτήρα και ν' αφορά στον τομέα της διεθνούς οικονομικής και της διεθνούς διοίκησης επιχειρήσεων,
- ✓ να περιέχει ένα θεωρητικό μέρος που να πραγματεύεται τη σύγχρονη βιβλιογραφία, σχετική με τις πολυμερείς, περιφερειακές και διακρατικές οικονομικές σχέσεις, με τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις επιχειρήσεων και οργανισμών, χρησιμοποιώντας αναλυτικούς πίνακες, διαγράμματα και σχήματα,
- ✓ να είναι αποτέλεσμα αυτοδύναμης έρευνας του φοιτητή για την επίλυση πρακτικών ζητημάτων που αφορούν οικονομικά προβλήματα διεθνούς οικονομικού και διοικητικού χαρακτήρα,
- ✓ να αναλύει τις σύγχρονες θέσεις των θεωριών της διεθνούς διοίκησης και την προοπτική ανάπτυξης των εξαγωγικών/εισαγωγικών επιχειρήσεων, οργανισμών.
- ✓ να αναπτύσσει την ικανότητα του φοιτητή στην κατανόηση διοικητικών και οικονομικών προβλημάτων και με βάση την ανάλυση να καταλήγει σε συμπεράσματα και να προτείνει λύσεις,
- ✓ να αντικατοπτρίζει την επιμέλεια του φοιτητή στη χρήση στατιστικών και οικονομικών δεδομένων καθώς και στις δημοσιεύσεις άλλων συγγραφέων. Σε κάθε περίπτωση οφείλει, όταν χρησιμοποιεί στατιστικά δεδομένα και επιστημονικά έργα άλλων συγγραφέων, να καταγράφει την αντίστοιχη αναφορά και παραπομπή σύμφωνα με τις οδηγίες της παραγράφου 3.3.

Η επιλογή θέματος της πτυχιακής εργασίας από τον «Πίνακα προτεινόμενων θεμάτων», που αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων και στην ιστοσελίδα του Τμήματος, πραγματοποιείται από τον φοιτητή σε άμεση συνεννόηση με τον επιβλέποντα καθηγητή ή μέσω προσωπικού e-mail (θέση «Ακαδημαϊκό προσωπικό» στην διεύθυνση <http://kastoria.teikoz.gr/trade/>).

Είναι σκόπιμο επίσης το επιλεγμένο θέμα της πτυχιακής ν' αφορά σ' ένα επίκαιρο ζήτημα που να έχει σχέση με το αντικείμενο της πρακτικής άσκησης του φοιτητή ή του μελλοντικού χώρου εργασίας του. Στην πτυχιακή εργασία μπορούν να συμπεριλαμβάνονται και οι χωριστές πτυχές έρευνας που ανέπτυξε ο φοιτητής σε εργασίες μαθήματος ή στο «Σεμινάριο Τελειοφοίτων», αρκεί να έχουν σχέση με το θέμα της επιλογής του. Έτσι η πτυχιακή εργασία μπορεί να περιλαμβάνει ολόκληρη την ερευνητική δραστηριότητα του σπουδαστή, που εκπόνησε στη διάρκεια των σπουδών του.

Ο σπουδαστής μπορεί ακόμη να προτείνει ένα δικό του θέμα πτυχιακής εργασίας, για την ανάπτυξη του οποίου ενδιαφέρονται συγκεκριμένες επιχειρήσεις, εταιρίες ή οργανισμοί, αρκεί τα προτεινόμενα θέματα ν' αντιστοιχούν στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος Διεθνούς Εμπορίου.

Μετά την τελική επιλογή του θέματος από τον φοιτητή, υποβάλλεται η σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, όπου αναγράφονται τα στοιχεία του φοιτητή, το θέμα της πτυχιακής εργασίας και το ονοματεπώνυμο του επιβλέποντα καθηγητή. Πριν από την κατάθεση στη Γραμματεία του Τμήματος η αίτηση υπογράφεται από τον επιβλέποντα καθηγητή. Σε περίπτωση ανάληψης του ιδίου θέματος από δύο φοιτητές υποβάλλονται δύο αιτήσεις και δηλώνεται η συνεργασία με τον άλλο φοιτητή. (βλέπε παράρτημα 1).

Το Συμβούλιο ή η Συνέλευση του Τμήματος εγκρίνει και αναθέτει το θέμα της πτυχιακής εργασίας σε κάθε ένα φοιτητή και ορίζει τον επιβλέποντα καθηγητή ή τους συμβούλους καθηγητές. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί σε ομάδα δύο φοιτητών με ταυτόχρονη κατανομή εργασίας. Η εκπόνηση εργασίας στα πλαίσια θεωρητικού μαθήματος ή του Σεμιναρίου Τελειοφοίτων ανατίθεται σε ομάδα έως και 3 φοιτητών.

Ο φοιτητής το αργότερο σ' ένα μήνα υποβάλλει στον επιβλέποντα καθηγητή το πλάνο των περιεχομένων που θα αναπτύξει και το χρονοδιάγραμμα εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, τηρώντας πιστά τη λογική ιεράρχηση των ενεργειών για την επίτευξη των στόχων της έρευνας.

Οι αρμοδιότητες του επιβλέποντα καθηγητή :

- ✓ εγκρίνει ή τροποποιεί και αποστέλλει στο φοιτητή το προτεινόμενο ολοκληρωμένο πλάνο της πτυχιακής εργασίας ή εργασίας μαθήματος,
- ✓ βοηθά και συνεργάζεται με το φοιτητή για την εύρεση και την επιλογή της βιβλιογραφίας και τις πρόσθετες πηγές των πληροφοριών (διαδίκτυο, περιοδικά κλπ) σχετικών με το θέμα της εργασίας,
- ✓ πραγματοποιεί με τον φοιτητή συχνές συναντήσεις γνωματεύσεων και βοηθητικών επεξηγήσεων σε θεωρητικά και μεθοδολογικά θέματα που αφορούν την πτυχιακή εργασία, (η συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή μπορεί να πραγματοποιείται και με συχνή ηλεκτρονική αλληλογραφία, e-mail),
- ✓ ελέγχει την τήρηση του χρονοδιαγράμματος εκπόνησης των τμημάτων της πτυχιακής εργασίας και την ποιότητα της συγγραφής,
- ✓ οργανώνει συναντήσεις, σε περίπτωση ανάγκης, για την ολοκλήρωση της εργασίας, με στελέχη και ειδικούς επιχειρήσεων και οργανισμών με τη συμβολή του Γραφείου Διασύνδεσης,
- ✓ πληροφορεί το Τμήμα για την πορεία εκπόνησης της εργασίας,
- ✓ διορθώνει τμηματικά ή συνολικά την εργασία,
- ✓ συντάσσει την εισηγητική έκθεση έγκριση για την παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας.

Ο επιβλέπων καθηγητής επίσης πρέπει να υποκινεί ολόπλευρα την ανεξαρτησία και τη δημιουργικότητα του φοιτητή στη συγγραφή της εργασίας και να βοηθά στην αναζήτηση των αποτελεσματικότερων κατευθύνσεων ανάπτυξης και επίλυσης των εξεταζόμενων προβλημάτων.

Ο φοιτητής κάνει ο ίδιος την τελική επιλογή των μεθόδων και των μηχανισμών ανάπτυξης και επίλυσης των εξεταζόμενων προβλημάτων και φέρει την πλήρη ευθύνη για τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της πτυχιακής του εργασίας.

1.2 Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εργασία εκπονείται σύμφωνα με το τελικό πλάνο περιεχομένων που προτείνεται από τον επιβλέποντα καθηγητή και στο οποίο καθορίζονται ο κύκλος των ερευνούμενων προβλημάτων και οι βασικές πηγές βιβλιογραφίας που πρέπει να μελετηθούν από το φοιτητή.

Αρχικά:

- ✓ καταρτίζεται το πλάνο της εργασίας και του αντικειμένου μελέτης της εργασίας,
- ✓ ορίζονται συγκεκριμένα οι στόχοι της έρευνας και ο κατάλογος των θεμάτων που αναλύονται,
- ✓ εξάγονται αποτελέσματα και συμπεράσματα από την ανάλυση τα οποία μπορούν να έχουν και πρακτική εφαρμογή,
- ✓ ορίζεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της εργασίας κατά κεφάλαιο και συνολικά,
- ✓ ορίζεται η πιθανή ημερομηνία παρουσίασης της εργασίας.

Ο ορισμός ενός λογικού χρονοδιαγράμματος εκπόνησης της εργασίας πρέπει να στοχεύει στην επίτευξη των στόχων της έρευνας και στην υλοποίηση των υποδείξεων του επιβλέποντα καθηγητή (βλέπε πίνακα 1.1.)

Πριν από την έναρξη της εργασίας και κατά τη διάρκεια της εκπόνησής της ο φοιτητής λαμβάνει τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή για την επεξεργασία και τη χρησιμοποίηση της επιλεγμένης βιβλιογραφίας και του έντυπου πρωτογενούς και δευτερογενούς οικονομικού υλικού, εκτιμώντας την πληρότητα και την αξιοπιστία τους. Ο φοιτητής αρχίζει τη συγγραφή κάθε κεφαλαίου μετά από την αναλυτική, τη στατιστική και τη διαγραμματική επεξεργασία και τη συγκέντρωση του απαραίτητου οικονομικού επιστημονικού υλικού.

Ο φοιτητής αφού γνωρίζει τι ζητά το θέμα της εργασίας για τη σύντομη ολοκλήρωσή της κρίνεται απαραίτητο:

- ✓ να κατανοήσει και να εφαρμόσει τις προδιαγραφές της εργασίας,
- ✓ να προβλέψει την έρευνα και τη συλλογή του επιστημονικού υλικού,

Πίνακας 1.1. Η οργάνωση και η διαδικασία εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας ή της εργασίας μαθήματος

Επιβλέπων καθηγητής	Ερευνητής /φοιτητής	Βιβλιογραφία.
	Σενάρια έρευνας	
	Προσδιορισμός του σκοπού του οικονομικού προβλήματος σε γενική μορφή	Πληροφορίες.
	Προκαταρκτική μελέτη της βιβλιογραφίας και των πηγών	Γεγονότα.
	Διατύπωση του οικονομικού προβλήματος και της δομής του	Συλλογή,
	Ανάλυση των βασικών συστατικών στοιχείων του οικονομικού προβλήματος. Καθορισμός της ιεράρχησης των στόχων	αξιολόγηση και εξακρίβωση, συστηματοποίηση.
	Διευκρίνιση των προβλημάτων και αναδιάρθρωση	Αποκάλυψη νέων πηγών βιβλιογραφίας.
	Εισαγωγή οικονομικών μοντέλων	
	Συλλογή των πηγών και της βιβλιογραφίας	Ανάλυση των στοιχείων και των πληροφοριών
	Διευκρίνιση των περιεχομένων (πλάνο) της εργασίας	
	Περιεχόμενα της εργασίας	
	Διαμόρφωση της θεωρίας της εργασίας	
	Εκπόνηση της εργασίας	
	Εξαγωγή και διατύπωση των συμπερασμάτων	
	Ολοκλήρωση και έγκριση της παρουσίασης της εργασίας	
	Παρουσίαση της εργασίας	

- ✓ να αναγνώσει κριτικά και να επεξεργαστεί το βιβλιογραφικό επιστημονικό υλικό, (αποδελτίωση των ερευνούμενων θεμάτων με συσχέτισμό και έλεγχο του υλικού π.χ. έγγραφες σημειώσεις, υπογραμμίσεις σε φωτοτυπίες, άμεσες σημειώσεις σε Η/Υ), να εντάξει το έτοιμο κείμενο των παραγράφων στα κεφάλαια και τα υποκεφάλαια της εργασίας,
- ✓ να αναπτύξει την εργασία του αντικειμενικά, χρησιμοποιώντας τον προσωπικό του λόγο και το προσωπικό του ύφος,
- ✓ να διατυπώσει με συντομία και σαφήνεια τις οικονομικές έννοιες και τις σκέψεις του, ώστε να είναι κατανοητές,
- ✓ να περιγράφει με λεπτομερή αναφορά,
- ✓ να προσέχει ώστε η σύνταξη και η ορθογραφία να είναι σωστή,
- ✓ να εντοπίζει τις ομοιότητες και τις διαφορές του επιστημονικού υλικού,
- ✓ να εκθέτει με λογική αλληλουχία τις ιδέες του, τα κεφάλαια, υποκεφάλαια και παραγράφους της εργασίας.
- ✓ να ερμηνεύει κριτικά τα οικονομικά προβλήματα της εργασίας του,
- ✓ να ορίζει τις έννοιες δίνοντας τα κύρια σημεία,
- ✓ να επικεντρώνεται στο θέμα της εργασίας ώστε να μην ξεφεύγει από το γνωστικό αντικείμενο της μελέτης,
- ✓ να επιβεβαιώνει συνεχώς ότι όλα αυτά που γράφει είναι απαραίτητα,
- ✓ να μην παρουσιάζει ιδέες άλλων για δικές του,
- ✓ να μην ξεχάσει να αναπτύξει όλα τα κεφάλαια και τα υποκεφάλαια της εργασίας,
- ✓ να καταγράφει τις βιβλιογραφικές αναφορές και τη βιβλιογραφία,
- ✓ να ελέγχει το τελικό κείμενο της εργασίας και να διαγράφει το μη απαραίτητο υλικό,
- ✓ να συμβουλευέται τον επιβλέποντα καθηγητή για τα υπέρ και τα κατά των μεθόδων και των θεωριών που θα εφαρμόσει καθώς και να υποβάλει σ' αυτόν όλα τα ερωτήματα που τον απασχολούν.

Το ολοκληρωμένο τμήμα ή ολόκληρη η εργασία παρουσιάζεται στον επιβλέποντα καθηγητή για πρώτη ανάγνωση και έλεγχο. Οι παρατηρήσεις, τα λάθη και οι ελλείψεις, που επισημαίνει ο επιβλέπων καθηγητής, διορθώνονται και συμπληρώνονται από το φοιτητή σε εύλογο διάστημα. Η πτυχιακή εργασία θεωρείται ολοκληρωμένη, όταν μετά τις υποδείξεις του επιβλέποντα Καθηγητή πραγματοποιούνται οι τελικές διορθώσεις και προτείνεται η παρουσίασή της. Ο επιβλέπων καθηγητής κοινοποιεί στη Γραμματεία του Τμήματος **την έγγραφη κριτική και έγκρισή του σύμφωνα με το έντυπο της εισηγητικής έκθεσης του Παραρτήματος του οδηγού**. Ο κάθε φοιτητής στη συνέχεια σε προκαθορισμένη ημερομηνία παρουσιάζει την πτυχιακή εργασία του σε 15 λεπτά, με 5-10 διαφάνειες με τη βοήθεια του Power Point και ενώπιον τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ Η ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

2.1. ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στην πτυχιακή εργασία ή στην εργασία μαθήματος, ο φοιτητής επιβεβαιώνει την ικανότητά του να εφαρμόζει τις γνώσεις και τις δεξιότητες του στην ανεξάρτητη έρευνα ενός επίκαιρου προβλήματος του διεθνούς εμπορίου και της διεθνούς οικονομικής συνεργασίας, που έχει αποκτήσει κατά τη διάρκεια των σπουδών του.

Η εκπονούμενη **πτυχιακή εργασία** ή εργασία μαθήματος είναι επιστημονική εργασία, αποτελεί ολοκληρωμένη επεξεργασία επίκαιρου οικονομικού προβλήματος και υποχρεωτικά το αντικείμενο μελέτης της περιλαμβάνει :

- ❑ τόσο το **θεωρητικό μέρος**, όπου ο φοιτητής παρουσιάζει τις γνώσεις του στις βασικές οικονομικές και διοικητικές θεωρίες στα ερευνούμενα οικονομικά προβλήματα, δίνοντας απαντήσεις σε επιστημονικά ερωτήματα,
- ❑ όσο και το **πρακτικό μέρος**, στο οποίο είναι απαραίτητο να επιδείξει την ικανότητά του, να χρησιμοποιεί τις μεθόδους που διδάχθηκε στα μαθήματα του προγράμματος σπουδών για την επίλυση των οικονομικών προβλημάτων, που τέθηκαν στην πτυχιακή εργασία του.

Οι σκοποί της πτυχιακής εργασίας, της εργασίας θεωρητικού μαθήματος ή εργασίας του σεμιναρίου τελειοφοίτων είναι:

- η συστηματοποίηση, η εμπέδωση και η διεύρυνση των επιστημονικών γνώσεων και των πρακτικών δεξιοτήτων, που είναι σύμφωνες με το αντικείμενο των σπουδών. Η εφαρμογή τους στην επίλυση συγκεκριμένων ζητημάτων, επιστημονικού ή πρακτικού χαρακτήρα,
- η εμβάθυνση στη μελέτη επίκαιρων οικονομικών προβλημάτων, σύμφωνα με το επιλεγμένο θέμα της εργασίας, που σχετίζονται με το διεθνές εμπόριο,

- η πραγματοποίηση έρευνας στην υπάρχουσα πρακτική του διεθνούς εμπορίου και της διεθνούς διοίκησης επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εξεταζόμενης περιόδου και της γεωγραφικής περιοχής,
- η ανάπτυξη των δεξιοτήτων της αυτόνομης εργασίας και των επιστημονικών ερευνών για την επίλυση των συγκεκριμένων οικονομικών προβλημάτων.

Ο στόχος των εργασιών είναι η επιστημονική αιτιολόγηση των εφαρμοσμένων μεθόδων επιλογής και επεξεργασίας στοιχείων σε ένα θέμα έρευνας, η συστηματοποίηση, η ανάλυση και η σύνθεση πραγματικού επιστημονικού οικονομικού υλικού και η εξαγωγή νέων αποτελεσμάτων, ως θεωρητικές γενικεύσεις και πρακτικές συστάσεις σχετικά με την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου.

Καταρχήν κάθε εργασία επιστημονικού-εφαρμοσμένου χαρακτήρα εξετάζεται ως σύνθετο οικονομικό πρόβλημα, στην έρευνα των οποίων απαιτείται η εφαρμογή όχι μόνο στενά εξειδικευμένων οικονομικών κατευθύνσεων, αλλά και η εφαρμογή των ανθρωπιστικών και άλλων συναφών επιστημών.

Βάσει της βαθύτερης μελέτης συγγραμμάτων ελλήνων και ξένων επιστημόνων και ιδίων ερευνών στο θέμα της εργασίας ο φοιτητής πρέπει να αποκαλύψει τη σχέση του εξεταζόμενου θέματος με τις γενικές τάσεις ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας και να δώσει τις δικές του προτάσεις σε ένα επίπεδο ενεργητικών τακτικών ή στρατηγικών τρόπων επίλυσης ενός προβλήματος, επιλέγοντας συγκεκριμένες μεθόδους και μηχανισμούς δυνατής υλοποίησης.

Το περιεχόμενο και η ποιότητα της εργασίας, της εργασίας του Σεμιναρίου Τελειοφοίτων και των αποτελεσμάτων της παρουσιάσής τους αξιολογείται από επιτροπή. Η βαθμολόγηση της εργασίας μαθήματος υπολογίζεται ως ποσοστό μαζί με τη θεωρητική εξέταση στην τελική βαθμολογία του μαθήματος.

2.2. Η ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

2.2.1 Εξώφυλλο

- Το εξώφυλλο περιλαμβάνει 4 μη αριθμημένες σελίδες και οργανώνεται όπως ορίζεται στο πρότυπο που βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Διεθνούς Εμπορίου (kastoria.teikoz.gr) στη θέση «Οδηγός εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και εργασίας μαθήματος».

- Περιέχει τον τίτλο της εργασίας, το όνομα του σπουδαστή και του επιβλέποντος καθηγητή και την ημερομηνία παρουσίασης. Όλες οι σειρές κεντράρονται στο νοητό πλαίσιο κειμένου της σελίδας. Ο τίτλος δεν πρέπει να υπερβαίνει τις τρεις σειρές. Μπορεί να υπάρχει και μία πέμπτη μη αριθμημένη σελίδα για προσωπικές αφιερώσεις. ***Οι σελίδες, μόνο του εξωφύλλου, τυπώνονται κατ' εξαίρεση στις δύο όψεις του φύλλου Α4.***

2.2.2 Περίληψη

Στην πρώτη αριθμημένη σελίδα γράφεται η περίληψη (έως 300 λέξεις), στην οποία γίνεται μια σύντομη αναφορά στο συγκεκριμένο θέμα, στο αντικείμενο έρευνας της εργασίας και παρουσιάζεται η συνολική της εικόνα συνοψίζοντας τις κύριες πτυχές του προβλήματος που εξετάστηκαν. Συνοπτικά δίνεται επίσης το τελικό συμπέρασμα που προέκυψε και οι βασικές εφαρμογές και οι ερευνητικές προεκτάσεις (περαιτέρω μελλοντική έρευνα). Η έκταση της περίληψης καλό είναι να μην υπερβαίνει τη μια σελίδα. Στην εργασία μαθήματος η περίληψη ενσωματώνεται στην εισαγωγή (10 σειρές περίπου).

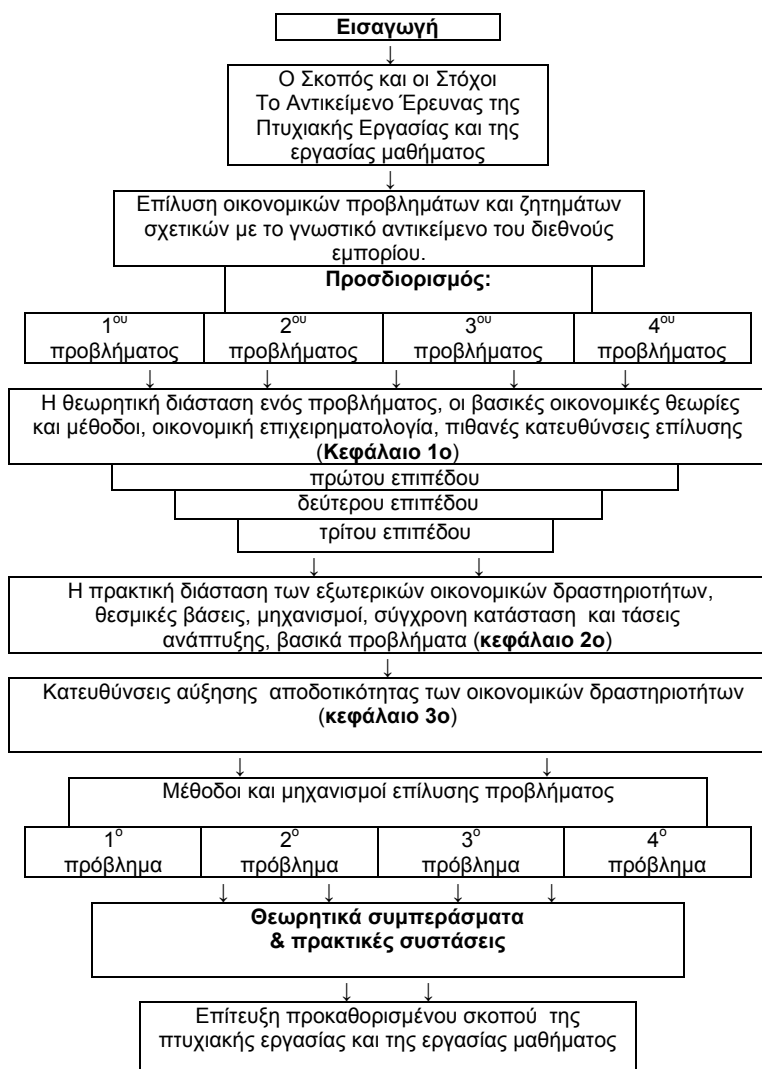
Στην ίδια σελίδα αναφέρονται επίσης οι λέξεις-κλειδιά της εργασίας σε δύο σειρές. Οι λέξεις κλειδιά (5-10 λέξεις στην ονομαστική) πρέπει να απεικονίζουν το αντικείμενο της έρευνας, τα οικονομικά προβλήματα, τη μέθοδο, το σκοπό, τους στόχους και τα αποτελέσματα των ερευνών.

2.2.3 Περιεχόμενα της πτυχιακής εργασίας και της εργασίας μαθήματος

Στη δεύτερη αριθμημένη σελίδα, γράφεται ο πίνακας των περιεχομένων. Εδώ καταγράφονται οι τίτλοι των κεφαλαίων και των υποκεφαλαίων 1^{ης} και 2^{ης} τάξης με αντιστοιχία, ακρίβεια σελιδοποίησης όπως ακριβώς αναφέρονται στο κείμενο. Στα περιεχόμενα συμπεριλαμβάνονται η βιβλιογραφία και τα παραρτήματα τα οποία δεν αριθμούνται. **Στα περιεχόμενα οι τίτλοι των κεφαλαίων γράφονται με γραμματοσειρά - Arial 12 + bold έντονα πεζά γράμματα και των υποκεφαλαίων με γραμματοσειρά - Arial 12 κανονικά πεζά γράμματα.**

Για να επιλέξει ο φοιτητής την ορθολογικότερη σειρά εκπόνησης των διαδοχικών φάσεων της εργασίας, προτείνεται η δημιουργία ενός δομικό-λογικού διαγράμματος περιεχομένων (πλάνο), που να απεικονίζει τη σχέση μεταξύ των κεφαλαίων της εργασίας. Το πλάνο της εργασίας αποκαλύπτει κυρίως τη λογική των πηγών (επιστημονικών βιβλίων και άρθρων, πρωτογενών πηγών κ.ά.) και αποκαλύπτει τον προσανατολισμό του αντικειμένου μελέτης. Η αρχική εκδοχή του δομικό - λογικού πλάνου της πτυχιακής εργασίας αναφέρεται στο Σχήμα 1.1.

Δεδομένου ότι η πτυχιακή εργασία είναι μια δημιουργική διαδικασία, η αρχική μορφή του δομικό-λογικού σχεδίου αντιπροσωπεύει ένα βασικό πλάνο

Βάσει του δομικού-λογικού διαγράμματος περιεχομένων, ο φοιτητής μαζί με τον επιβλέποντα καθηγητή καταρτίζει το αρχικό και τελικό αναπτυγμένο πλάνο της εργασίας, σύμφωνα με το οποίο ο ίδιος περαιτέρω ανεξάρτητα επιλέγει, επεξεργάζεται και συστηματοποιεί το επιστημονικό οικονομικό υλικό και καθορίζει τη διαδοχικότητα και τη λογική διατύπωσης των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Σχήμα 1.1. Τυπικό υπόδειγμα σχεδίου δομικό-λογικού διαγράμματος περιεχομένων της πτυχιακής εργασίας με μια επεξηγηματική αναφορά για τα τρία κεφάλαια (αρχική εκδοχή).

περιεχομένων, που κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της εργασίας μπορεί να τροποποιηθεί και να συμπεριληφθούν νέα υποκεφάλαια (καινοτομίες, κατευθύνσεις δραστηριότητας, τρόποι επίλυσης των προβλημάτων, κ.λ.π) με συστηματική όμως ιεράρχηση, ώστε να μη δημιουργηθούν προβλήματα κατανόησης και αλληλουχίας στο κείμενο.

2.2.4 Εισαγωγή

Η εισαγωγή αναπτύσσεται σε δύο σελίδες (τρίτη και τέταρτη σελίδα). Στην εισαγωγή είναι απαραίτητο να τονισθεί η επικαιρότητα του εξεταζόμενου θέματος της πτυχιακής εργασίας, να επισημανθεί το επίπεδο της επεξεργασίας του στην επιστημονική οικονομική βιβλιογραφία και στη συνέχεια να καταγραφούν:

- ❑ **το γνωστικό αντικείμενο της μελέτης της εργασίας:** είναι το οικονομικό φαινόμενο, στο οποίο επικεντρώνεται (κατευθύνεται) η ερευνητική δραστηριότητα του φοιτητή (π.χ. εξαγωγικό μάρκετινγκ, διοίκηση εξαγωγικού εμπορίου κλπ),
- ❑ **το περίγραμμα της μελέτης της εργασίας:** είναι οι σχεδιασμένες μέθοδοι για την έρευνα συγκεκριμένων ιδιοτήτων του γνωστικού αντικείμενου (π.χ. μέθοδοι εισόδου στη διεθνή αγορά κλπ.). Το γνωστικό αντικείμενο και το περίγραμμα της μελέτης της εργασίας, ως κατηγορία της επιστημονικής διαδικασίας, σχετίζονται μεταξύ τους ως γενικό και ειδικό μέρος,
- ❑ **οι μεθοδολογικές βάσεις της έρευνας και οι μέθοδοι ανάλυσης.** (καθολικές, γενικές επιστημονικές και ποσοτικές μέθοδοι έρευνας, λογικό-θεωρητικές και εμπειρικό-θεωρητικές μέθοδοι έρευνας),
- ❑ **η διατύπωση του σκοπού και στόχων της εργασίας:** ο βασικός σκοπός για τον οποίο θα πραγματοποιηθεί η συγκεκριμένη έρευνα και ποιους στόχους πρέπει να επιτύχει η έρευνα. Ο σκοπός της εργασίας αποβλέπει στην επίλυση οικονομικών προβλημάτων μέσω της ανάλυσης και της ύπαρξης νέων νομοτελειών μεταξύ των οικονομικών φαινομένων. Οι στόχοι της εργασίας επικεντρώνονται στη συστηματοποίηση των μεθόδων μελέτης, στην εξαγωγή συμπερασμάτων και στα τελικά αποτελέσματα της εργασίας,
- ❑ **ο προσδιορισμός των επιστημονικών οικονομικών προβλημάτων:** η ανάπτυξη των στόχων της εργασίας προσδιορίζει τα επιστημονικά οικονομικά προβλήματα. Αυτό γίνεται συνήθως με τις φράσεις: αναλύεται..., αποδεικνύεται....., αποκαλύπτεται....., εξηγείται..., εξάγεται ο

- ❑ τύπος..., δίνονται προτάσεις..., γενικεύεται..., περιγράφεται..., εξακριβώνεται..., γίνεται πρόγνωση..., κλπ. Ο καθορισμός των οικονομικών προβλημάτων πρέπει απαραίτητα να γίνεται προσεκτικά, διότι με την περιγραφή της επίλυσής τους μπορούν να καταγραφούν τα περιεχόμενα των κεφαλαίων της εργασίας και των οικονομικών θεμάτων της. Αυτό είναι σημαντικό γιατί η διάρθρωση των κεφαλαίων και των υποκεφαλαίων προκύπτει συνήθως από τον καθορισμό των οικονομικών προβλημάτων της εργασίας. Στη συνέχεια κατά τη διατύπωση των συμπερασμάτων είναι σκόπιμο να εξάγονται εκείνα τα οποία αντικατοπτρίζουν την επίτευξη των στόχων και την ανάλυση των οικονομικών προβλημάτων.
- ❑ **οι τυχόν πρωτοτυπίες της και άλλα αξιόλογα σημεία:** η επιστημονική πρωτοτυπία της εργασίας χαρακτηρίζεται από τη συμβολή του συγγραφέα στην ανάπτυξη των θεωριών του εξεταζόμενου οικονομικού προβλήματος. Η επιστημονική πρωτοτυπία των πτυχιακών εργασιών συνήθως συνίσταται στη διευκρίνηση ξεχωριστών εννοιών και θεωριών, συστατικών τμημάτων των οικονομικών διαδικασιών.
- ❑ **η πρακτική σημασία της εργασίας:** η επιστημονική πρωτοτυπία συνήθως σχετίζεται με την πρακτική σημαντικότητα της εργασίας. Η πρακτική σημαντικότητα πρέπει να συνίσταται στην επεξεργασία συγκεκριμένων πρωτοβουλιών, τις οποίες μπορούν να ακολουθήσουν οι οικονομικοί παράγοντες για την αύξηση της οικονομικής απόδοσης των δραστηριοτήτων τους.
- ❑ **η περιληπτική ανάλυση** του κάθε κεφαλαίου της εργασίας.

2.2.5 Κύριο Μέρος

Ακολουθεί το κύριο μέρος της εργασίας, που αναπτύσσεται σε δύο έως πέντε κεφάλαια, τα οποία αριθμούνται κατά αύξουσα τάξη, εφαρμόζοντας το σύστημα αρίθμησης έως τρία πεδία με αραβικούς χαρακτήρες (π χ 1.2.1). Στο κύριο μέρος εφαρμόζουμε επίσης τις παρακάτω τεχνικές προδιαγραφές:

- τα κεφάλαια απαρτίζονται από υποκεφάλαια 1ης και 2ης τάξης (π χ 5.1.1). Οι τίτλοι των υποκεφαλαίων απέχουν κατά 1½ διάστημα από το κείμενο άνω και κάτω καθώς και από τον τίτλο του κεφαλαίου ή του υποκεφαλαίου.

- επισημαίνεται ότι κάθε κεφάλαιο πρέπει να αρχίζει σε νέα σελίδα και **οι παράγραφοι να είναι συνεχόμενες, χωρίς κενά διαστήματα μεταξύ τους,**
- τα κείμενα των υποκεφαλαίων δεν πρέπει να παρουσιάζουν κενά διαστήματα και κάθε σειρά έχει απόσταση 1½ διάστημα. Εάν στο κείμενο παρεμβάλλεται μικρός πίνακας, σχήμα ή διάγραμμα, η γραμμή του κειμένου μπορεί να προηγείται και να ακολουθεί σε απόσταση 2ου διαστήματος από τον πίνακα,
- όλοι οι τίτλοι των κεφαλαίων γράφονται πάντοτε στην αριστερή κορυφή του νοητού πλαισίου κειμένου της νέας σελίδας,

Στο κύριο μέρος της πτυχιακής εργασίας διαδοχικά αναπτύσσονται τα κεφάλαια και τα υποκεφάλαια, που περιέχουν το υλικό που προέκυψε από την ανεξάρτητη επιστημονική έρευνα και από τη μελέτη του επιστημονικού υλικού, λογικά συνδεδεμένα, χρησιμοποιώντας την αναλυτική και τη συνθετική μέθοδο της ανεξάρτητης έρευνας ή άλλες μεθόδους.

Εάν πρώτα εξετάζονται τα θεωρητικά και στη συνέχεια καθορίζονται οι πρακτικές πτυχές **ενός** ερευνούμενου σύνθετου προβλήματος, οι μέθοδοι και οι μηχανισμοί αύξησης της αποδοτικότητας της οικονομικής δραστηριότητας σε δεδομένη κατεύθυνση, τότε το κύριο μέρος της εργασίας μπορεί να αποτελείται από τρία έως πέντε κεφάλαια.

Εάν στην πτυχιακή εργασία ερευνώνται **δύο ξεχωριστά** ισοδύναμα οικονομικά προβλήματα (π. χ, σχεδιασμός και χρηματοδότηση της εξαγωγικής δραστηριότητας), τότε στα πρώτα κεφάλαια εξετάζονται οι θεωρητικές, οι πρακτικές πτυχές και οι κατευθύνσεις επίλυσης του πρώτου προβλήματος (π.χ.: σχεδιασμός και στο δεύτερο κεφάλαιο – οι ίδιες πτυχές και του δεύτερου προβλήματος (π.χ. η χρηματοδότηση). Μπορεί επίσης όμως να αναλυθούν στο πρώτο κεφάλαιο οι θεωρητικές πτυχές και στα δύο επόμενα ή περισσότερα κεφάλαια οι πρακτικές πτυχές και οι κατευθύνσεις επίλυσης των δύο οικονομικών προβλημάτων.

Όταν σε μία πτυχιακή εργασία εξετάζεται ένα σύνθετο πρόβλημα, τότε το κύριο μέρος της εργασίας αποτελείται από τρία έως πέντε κεφάλαια, όπως προαναφέρθηκε, τα οποία περιλαμβάνουν:

Το πρώτο κεφάλαιο (περίπου 9 -12 σελίδες) περιλαμβάνει δύο –τρία υποκεφάλαια ή περισσότερα που περιέχουν:

- ✓ την περιγραφή της σύγχρονης κατάστασης του οικονομικού προβλήματος και τη αιτιολόγηση επιλογής των πηγών πληροφόρησης και των ερευνητικών μεθόδων,
- ✓ την σύντομη έκθεση των θεωρητικών βάσεων, της ουσίας και του περιεχομένου του αντικειμένου και του αντικειμένου της έρευνας, τον προσδιορισμό των κατηγοριών, των εννοιών, τη νομοτελειακή ανάπτυξη του εξεταζόμενου φαινομένου, τη μελέτη της ιστορίας του θέματος, την ανάλυση των νομοθετικών διατάξεων, των εγγράφων και άλλων πηγών πληροφόρησης,
- ✓ και την τεκμηρίωση της καινοτομίας, της προοπτικής και τον προσδιορισμό των κατευθύνσεων προτεραιότητας των ερευνών,

Το πρώτο κεφάλαιο είναι η βάση για τα επόμενα κεφάλαια, επομένως σ' αυτό παρατίθεται μόνο εκείνο το επιστημονικό υλικό, που σχετίζεται άμεσα με τις γενικές αρχές της εργασίας, τους σκοπούς, τα οικονομικά προβλήματα που εξετάζει, τις κύριες οικονομικές θεωρίες όπου θα βασιστεί η εργασία και την αναφορά στο πολυμερές κοινοτικό και εθνικό επίπεδο. Η αναφορά σε ειδικά θέματα των οικονομικών θεωριών και η εφαρμογή τους θα αναπτύσσονται, κατά την άποψη του φοιτητή, στη λεπτομερή έκθεση έρευνας στα επόμενα κεφάλαια.

Το δεύτερο κεφάλαιο (περίπου 9 -12 σελίδες) περιλαμβάνει τρία-τέσσερα υποκεφάλαια, στα οποία αναπτύσσονται η μέθοδος και τα αποτελέσματα της λεπτομερούς ανάλυσης των βασικών επιστημονικών εργασιών και των νομοθετικών εγγράφων (πολυμερών οργανισμών, κοινοτικών ή εθνικών οργάνων) σχετικά με το ερευνούμενο θέμα. Επίσης τα αποτελέσματα των ιδίων οικονομικών υπολογισμών και άλλων στοιχείων που επιτρέπουν να καθορίσουν τις πιο σημαντικές κατευθύνσεις και τις μεθόδους επίλυσης του κάθε οικονομικού προβλήματος και την πρακτική διάσταση των εξωτερικών οικονομικών δραστηριοτήτων.

Η δομή και το περιεχόμενο του δευτέρου κεφαλαίου καθορίζονται από την ιδιαιτερότητα της πτυχιακής εργασίας, αλλά γενικά πρέπει να έχει αναλυτικό χαρακτήρα. Επομένως το μέγεθος και οι μέθοδοι ανάλυσης της τρέχουσας και προβλέψιμης κατάστασης του ερευνούμενου αντικειμένου προτείνεται προς έγκριση από τον επιβλέποντα καθηγητή.

Λόγω του μεγάλου μεγέθους των ενδιάμεσων υπολογισμών κατά την επεξεργασία και τη συστηματοποίηση του συλλεχθέντος υλικού, ο φοιτητής πρέπει

να συμπεριλάβει στο κείμενο του δευτέρου κεφαλαίου τους τύπους και τα αποτελέσματα υπό τη μορφή πινάκων, διαγραμμάτων και σχημάτων.

Το δεύτερο κεφάλαιο πρέπει να τελειώνει με την επισκόπηση των βασικών οικονομικών προβλημάτων του αντικειμένου της έρευνας και των πιθανών τρόπων επίλυσής τους.

Το τρίτο κεφάλαιο (περίπου 9 -12 σελίδες) περιλαμβάνει δύο –τρία υποκεφάλαια στα οποία ο φοιτητής, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ερευνών του, καθορίζει τις κυρίαρχες τάσεις και στηρίζει τις εκτιμήσεις της πρόγνωσης του για τις προοπτικές ανάπτυξης και απόδοσης των εξεταζόμενων οικονομικών διαδικασιών .

Βάσει της ανάλυσης του συγκεκριμένου οικονομικού προβλήματος, κάνει τις πρακτικές συστάσεις για την επίλυσή του, που είναι αποτέλεσμα των υπολογισμών και της επιχειρηματολογίας του και επιβεβαιώνεται από το πολυάριθμο πραγματικό και επιστημονικό βιβλιογραφικό υλικό.

Ο φοιτητής, για να αποδείξει την ανεξαρτησία και την πρωτοβουλία του στην εκπόνηση της εργασίας, πρέπει να κάνει τις δικές του προτάσεις σχετικά με τις μεθόδους και τους μηχανισμούς επίλυσης του κάθε ερευνούμενου οικονομικού προβλήματος για την επίτευξη των προκαθορισμένων σκοπών της πτυχιακής εργασίας. Σε περίπτωση που αδυνατεί να προτείνει δική του νέα λύση, ο φοιτητής βάσει της κριτικής σκέψης, της ελληνικής και ξένης οικονομικής πρακτικής μπορεί να προτείνει μία γνωστή διαδικασία, την πιο καλή για την επίλυση των συγκεκριμένων οικονομικών προβλημάτων.

Στην περίπτωση που υπάρχει τέταρτο και πέμπτο κεφάλαιο (περίπου 9 σελίδες) αναπτύσσονται άλλα ειδικά θέματα της πτυχιακής εργασίας ή εφαρμογές σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις και οργανισμούς του διεθνούς εμπορίου (μελέτες περιπτώσεων -case studies).

2.2.6 Συμπεράσματα

Στο τέλος καταγράφονται τα συμπεράσματα και η επίτευξη των στόχων σε δύο σελίδες. Τα συμπεράσματα αποτελούν την ουσία της εργασίας όπου καταγράφονται με σαφήνεια οι προσωπικές επιστημονικές θέσεις του φοιτητή.

Τα εξαγόμενα συμπεράσματα φέρουν σχετική αρίθμηση και αντιπροσωπεύουν συνολικά τα αποτελέσματα της συνθετικής και αναλυτικής μεθόδου της εργασίας από όλα τα κεφάλαια.

Τα συμπεράσματα πρέπει να περιέχουν:

1. τα αποτελέσματα της θεωρητικής και της εφαρμοσμένης ανάλυσης του αντικειμένου της έρευνας, με την ανάδειξη των θετικών και των αρνητικών πλευρών της και τις μη πραγματοποιήσιμες δυνατότητες της ανάπτυξης, εν συντομία,
2. τις νέες ποιοτικές περιγραφές και τους ποσοτικούς δείκτες του αντικειμένου της έρευνας, που εξάγονται από την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας,
3. κατάλογο συγκεκριμένων μέτρων, που αναφέρονται στην επίλυση του οικονομικού προβλήματος, με την υπόδειξη όχι μόνο των προβλέψιμων θετικών αποτελεσμάτων αλλά και των μηχανισμών της ελαχιστοποίησης των κινδύνων πιθανών αρνητικών συνεπειών,
4. τις οικονομικές, κοινωνικές και οικολογικές συνέπειες ως ένα πιθανό αποτέλεσμα της υλοποίησης των μέτρων που προτείνονται από το φοιτητή,

Η διατύπωση των συμπερασμάτων καλό είναι ν' αρχίζει με τις λέξεις: «διαπιστώθηκε», «αποδείχτηκε», «υπολογίστηκε», «παρουσιάστηκε», «προτείνεται» κ.λ.π. Όλα τα συμπεράσματα και οι προτάσεις του φοιτητή πρέπει να βασίζονται στα συστηματοποιημένα και γενικευμένα αποτελέσματα των υπολογισμών, των ελεγμένων αποδείξεων και των γεγονότων από την οικονομική πρακτική.

Τα συμπεράσματα πρέπει να έχουν αρίθμηση για κάθε πόρισμα, που ν' αναφέρεται στα σχετικά κεφάλαια και υποκεφάλαια της εργασίας, απ' όπου εξάγεται. Αναφέρονται επίσης τα γενικά συμπεράσματα που αφορούν το σύνολο της μελέτης.

2.2.7. Βιβλιογραφία

Ο σπουδαστής οφείλει να καταγράψει στο τέλος της πτυχιακής εργασίας πλήρη κατάλογο της βιβλιογραφίας, που χρησιμοποίησε. Εκεί καταγράφονται υποχρεωτικά όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν, με παραπομπές στο κείμενο, κατά αλφαβητική σειρά ή με αύξοντα αριθμό σύμφωνα με το εξής βιβλιογραφικό σύστημα.

- Επίσημα έγγραφα
- Βιβλία
- Επιστημονικά Άρθρα

- Άρθρα περιοδικού τύπου
- Διευθύνσεις Ιστοσελίδων
- Προσωπικές συνεντεύξεις

Λεπτομερής περιγραφή των τρόπων παρουσίασης των βιβλιογραφικών αναφορών, παρουσιάζονται στην παράγραφο 3.3. του παρόντος οδηγού.

2.2.8. Κατάλογος Πινάκων και Διαγραμμάτων. Πίνακας Συντομογραφιών Παραρτήματα

Εφ' όσον κρίνεται απαραίτητο, είναι δυνατόν μετά τα συμπεράσματα να παρατίθεται κατάλογος πινάκων, διαγραμμάτων ή σχημάτων, Πίνακας συντομογραφιών ή συμβολισμών, καθώς και Παράρτημα ή Παραρτήματα. Εάν η πτυχιακή περιλαμβάνει παραρτήματα, τότε αριθμείται μόνο η σελίδα όπου αναφέρεται ο τίτλος του παραρτήματος (Α, Β, Γ κλπ) .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

3.1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

1. Η πτυχιακή εργασία ανατίθεται υποχρεωτικά σε κάθε φοιτητή όταν αυτός βρίσκεται στο τελευταίο εξάμηνο των σπουδών του. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί σε ομάδα δύο φοιτητών με ταυτόχρονη κατανομή εργασίας.
2. Η εκπόνηση εργασίας στο πλαίσιο του σεμιναρίου τελειοφοίτων και σε θεωρητικό μάθημα ανατίθεται σε ομάδα έως 2 - 3 φοιτητών.
3. Η έκταση της **πτυχιακής εργασίας** ανά φοιτητή δε θα πρέπει να υπερβαίνει τις 15.000 λέξεις (περίπου 50 δακτυλογραφημένες σελίδες) και να μην είναι μικρότερη των 12000 λέξεων (περίπου 40 σελίδες). Η έκταση της **εργασίας θεωρητικού μαθήματος** και του **Σεμιναρίου Τελειοφοίτων** ανά φοιτητή δε θα πρέπει να υπερβαίνει τις 3.600 λέξεις (περίπου 12 δακτυλογραφημένες σελίδες) και να μην είναι μικρότερη των 3000 λέξεων (περίπου 10 σελίδες). Στον υπολογισμό συμπεριλαμβάνονται και οι σχετικοί πίνακες και τα διαγράμματα ή τα σχήματα, εκτός της βιβλιογραφίας και των παραρτημάτων. Η σελιδοποίηση πραγματοποιείται με αραβικούς αριθμούς (1, 2, 3...), συνήθως στο δεξί πάνω μέρος της σελίδας, αρχίζοντας από τη σελίδα των περιεχομένων, με εξαίρεση το εξώφυλλο, (4 σελίδες χωρίς αρίθμηση για την πτυχιακή εργασία και 2 σελίδες για την εργασία θεωρητικού μαθήματος και την εργασία του σεμιναρίου τελειοφοίτων). (Βλέπε πίνακα 3.1.).
4. Το κείμενο της εργασίας δακτυλογραφείται στα ελληνικά, εξολοκλήρου με γραμματοσειρά normal Arial -12 μαύρου χρώματος, σε 1,5 διάστημα (1½ διάστιχο) και έχει πλήρη στοίχιση. Κάθε παράγραφος πρέπει να ξεκινά με καθορισμένη εσοχή (tab) 1 πόντου. **Ενδιάμεσα στις παραγράφους δεν αφήνεται κενό διάστημα.** Τυπώνεται **στη μια όψη λευκού χαρτιού** διαστάσεων DIN A4 καλής ποιότητας.
5. Το κείμενο πρέπει να έχει ομοιογενές ύφος και να χαρακτηρίζεται από συνοχή και λογική αλληλουχία.

Πίνακας 3.1. Δομή και προτεινόμενες σελίδες των εργασιών

Η δομή της πτυχιακής εργασίας και της εργασίας μαθήματος ή σεμιναρίου τελιοφοίτων περιέχει τα εξής βασικά μέρη:	Προτεινόμενες σελίδες της πτυχιακής εργασίας ανά Φοιτητή	Προτεινόμενες σελίδες της εργασίας μαθήματος ανά Φοιτητή	Προτεινόμενες σελίδες της εργασίας Σεμιναρίου Τελιοφοίτων ανά ομάδα 2 φοιτητών
Πρώτη Σελίδα (Εξώφυλλο)	i,ii,iii, iv	i,ii	i,ii
Περίληψη	1		1
Περιεχόμενα	1	1	1
Εισαγωγή	1-2	1	1
Κυρίως Κείμενο	36-44	7-9	16-20
Συμπεράσματα	1-2	1	1
Σύνολο	40-50	10-12	20-24
Βιβλιογραφία	2-3	2-3	2-3
Κατάλογο Σχημάτων	1	1	1
Κατάλογο Πινάκων	1	1	1
Πίνακας Συντομογραφιών ή Συμβολισμών,	1	1	1
Παράρτημα ή Παραρτήματα	5-10	5-10	5-10

6. Όλα τα τμήματα των εργασιών (κείμενο, πίνακες, διαγράμματα κ.λ.π.) τοποθετούνται στη σελίδα εντός νοητού πλαισίου και τα περιθώρια των σελίδων ορίζονται ως εξής:

- πάνω (top) : 2,5 cm στην κορυφή της σελίδας,
- κάτω (bottom): 2,5 cm στη βάση της σελίδας,
- αριστερά (left): 4,0 cm στην πλευρά του δεσίματος,
- δεξιά (right) : 2,0 cm στην ελεύθερη πλευρά,

3.2. ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

Αναλυτικές οδηγίες για τη σωστή αναγραφή των τίτλων κεφαλαίων και υποκεφαλαίων, παραπομπών, υποσημειώσεων και βιβλιογραφίας:

- **στα περιεχόμενα** οι τίτλοι των κεφαλαίων γράφονται **ΠΑΝΤΑ** με έντονα πεζά γράμματα (γραμματοσειρά Arial -12, bold) και οι τίτλοι των υποκεφαλαίων 1^{ης} 2^{ης} τάξης με κανονικά πεζά γράμματα,
- **στο κείμενο** οι τίτλοι των κεφαλαίων γράφονται **ΠΑΝΤΑ** με γραμματοσειρά Arial -16, bold, κεφαλαία (π.χ.. **ΤΙΤΛΟΣ 1**),
- οι τίτλοι των υποκεφαλαίων 1^{ης} τάξεως **ΠΑΝΤΑ** με γραμματοσειρά Arial Greek 14, bold, κεφαλαία (π.χ. **ΤΙΤΛΟΣ 2**),
- των υποκεφαλαίων 2^{ης} τάξεως **ΠΑΝΤΑ** με γραμματοσειρά Arial -12, bold, μικρά (π.χ. **Τίτλος 3**) Συνιστούμε να μη χρησιμοποιείται αρίθμηση με βάθος μεγαλύτερο από 2 (π.χ. 1.2.3),
- οι τίτλοι των πινάκων, των σχημάτων και των διαγραμμάτων **ΠΑΝΤΑ** με γραμματοσειρά Arial -12 + bold, έντονα μικρά γράμματα,
- στο τέλος των τίτλων των κεφαλαίων, των υποκεφαλαίων, των πινάκων και των διαγραμμάτων δε βάζουμε τελεία,
- τα περιεχόμενα των πινάκων ανάλογα με το μέγεθος του πίνακα μπορεί να είναι γραμμένα με Arial μεγέθους 8 - 12 . Με έντονα όμοια γράμματα γράφονται οι τίτλοι των σειρών, των στηλών και τα συνολικά ποσά των πινάκων. Με κανονικά γράμματα όμοιου μεγέθους γράφονται τα δεδομένα των πινάκων. Η πηγή του πίνακα ή του διαγράμματος τοποθετείται στο κάτω μέρος και γράφεται με κανονικά μη έντονα γράμματα Arial -10. Οι υποσημειώσεις των πινάκων ή των σχημάτων γράφονται στο κάτω μέρος του αντικειμένου με κανονικά Arial - 10 και πριν από την πηγή,
- οι βιβλιογραφικές αναφορές στον κατάλογο της βιβλιογραφίας γράφονται **ΠΑΝΤΑ** με κανονικά Arial -12.

Οι τίτλοι των κεφαλαίων και των υποκεφαλαίων 1^{ης} 2^{ης} τάξης γράφονται όπως στο ακόλουθο ενδεικτικό παράδειγμα στην σελίδα 34:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΚΛΑΔΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ (CLUSTERS) ΩΣ ΝΕΑ ΜΟΡΦΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΜΜΕ) ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΟΡΑ

2.1. ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΚΛΑΔΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ (CLUSTERS) ΤΩΝ ΜΜΕ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

2.1.1. Προοπτικές των κλαδικών επιχειρηματικών δικτύων (Clusters) των ΜΜΕ στην ανάπτυξη κοινών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και στη δημιουργία συστήματος καναλιών διανομής προϊόντων στη διεθνή αγορά

3.3. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

3.3.1. Τρόποι καταχώρησης βιβλιογραφικών αναφορών στο κείμενο

Κάθε παραπομπή ή αναφορά σημειώνεται στο κείμενο μέσα σε παρένθεση:

- Όταν μεταφέρεται στο κείμενο της εργασίας το νόημα ή οι ιδέες ενός ή περισσοτέρων συγγραφέων τότε αναγράφεται πρώτα το επώνυμο του πρώτου συγγραφέα, το έτος και η σελίδα (ή σελίδες) της πηγής του κειμένου π.χ. (Lindert: 1996, pp 5-7). Όταν οι συγγραφείς είναι περισσότεροι τότε συμπληρώνουμε «κ.ά.» μετά το επώνυμο του πρώτου συγγραφέα. Εάν η επόμενη αναφορά γίνεται στο ίδιο έργο του συγγραφέα σημειώνουμε «στο ίδιο» για τα ελληνικά και “ibid” για τα αγγλικά έργα.
- Όταν υπάρχουν δύο άρθρα του ίδιου συγγραφέα, που δημοσιεύθηκαν το ίδιο έτος, τότε αυτό που αναφέρεται στη βιβλιογραφική αναφορά ως πρώτο χαρακτηρίζεται με το γράμμα «α» π.χ. (Lindert: 1996α, pp 5-7). (Lindert: 1996α, pp 10-15).

- Όταν υπάρχουν περισσότερες από μία αναφορές, παρατίθενται με αλφαβητική σειρά και διαχωρίζονται με κόμμα π.χ. (Lindert: 1996, Galbraith: 1967)
- Σε περίπτωση μεταφοράς αποσπάσματος ή τσιτάτου αυτολεξεί από έργο κάποιου συγγραφέα τότε στο κείμενο πρέπει να γραφεί το επώνυμο του συγγραφέα, ο τίτλος του βιβλίου και μετά το απόσπασμα σε εισαγωγικά «...» π.χ.: Ο J.K. Galbraith στο βιβλίο του « Το Νέο Βιομηχανικό Κράτος» διαπιστώνει ότι: «Η ενασχόληση με το μέλλον καταδεικνύει ότι - παρά τις κρατικές ή ιδεολογικές αποκλίσεις – οι βιομηχανικές κοινωνίες παρουσιάζουν τάσεις προσέγγισης» (Galbraith J.K: 1967, pp 25).
- Όταν χρειάζεται να καταχωρηθούν στοιχεία από πηγές (στατιστικά ή νομικά στοιχεία,) καταγράφεται ο οργανισμός έκδοσης, το έτος και οι σελίδες (Ε.Σ.Υ.Ε: 2002, σελ. 2-5).
- Για τα στοιχεία από το διαδίκτυο αναγράφεται ο οργανισμός ή ο συγγραφέας και το έτος δημοσιοποίησης εάν υπάρχει και όχι η διεύθυνση της ιστοσελίδας πχ. (United Nations: 1997).

Οι υποσημειώσεις που φέρουν επεξηγηματικό χαρακτήρα καταχωρούνται στο κάτω μέρος της σελίδας με σχετική αρίθμηση.

Οι αναφορές στο κείμενο για μαθηματικούς τύπους, πίνακες και διαγράμματα καταχωρούνται με τη μορφή: Οι «υπολογισμοί που εκτελούνται από τον τύπο (2.6) αποδεικνύουν ότι...», «Στον πίνακα 1.3 παρουσιάζεται...», «Όπως φαίνεται από το διάγραμμα 3.4...» .

Όλες οι αναφορές, που θα καταχωρηθούν στο κείμενο, υποχρεωτικά πρέπει να καταγραφούν στον κατάλογο της βιβλιογραφίας σύμφωνα με τα παρακάτω παραδείγματα.

3.3.2. Παραδείγματα καταχώρησης βιβλιογραφικών αναφορών στον κατάλογο της Βιβλιογραφίας

Οι βιβλιογραφικές αναφορές καταγράφονται όλες μαζί με αλφαβητική σειρά στον κατάλογο της βιβλιογραφίας μετά τα συμπεράσματα. Προτάσσεται η ξενόγλωσση και ακολουθεί η ελληνική.

Παράδειγμα για Βιβλίο, Πτυχιακή Εργασία ή Μελέτη

Για την αναφορά ενός βιβλίου, πτυχιακής εργασίας ή μελέτης γράφουμε: ονόματα συγγραφέων, ημερομηνία, τίτλο με πλάγια γράμματα, πόλη και εκδοτικό οίκο.

- Krugman, P. – Obstfeld, M., (1993), *International Economics. Theory and Policy*, N.-Y.: Harper Collins Publishers.
- Μπαμπανάσης, Σ., (1995), *Οι επιχειρήσεις στην Ανατολική Ευρώπη. Μορφές, οργάνωση, διοίκηση επιχειρήσεων, μικτές επιχειρήσεις*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Κάντζος, Κ. (2001), *Αγγλοελληνικό και ελληνοαγγλικό λεξικό λογιστικής*, Αθήνα: Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης.
- Γεωργίου, Α., (2000), *Διάρθρωση της ευρωπαϊκής εμπορευματικής αγοράς γαλακτοκομικών προϊόντων και η επέκταση των εξαγωγικών δράσεων των ελληνικών επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή αγορά*, Πτυχιακή Εργασία, Τμήμα Διεθνούς Εμπορίου, Παράρτημα Καστοριάς, ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, σ. 18.
- Ε.Σ.Υ.Ε, (2002), *Ενδοκοινοτικό και εξωτερικό εμπόριο Ελλάδας, 2002-2003*, Ειδική ενημερωτική έκδοση, Αθήνα: Γ.Γ. Ε.Σ.Υ.Ε .
- European Union, (2001), *European Economy. Broad economic policy guidelines. Convergence report 2000*, Luxembourg: European Commission Directorate-General for Economic and Financial Affairs.
- World Trade Organization, (1995), *Regionalism and the World trade system*, Geneva: W.T.O.

Παράδειγμα για επίσημα έγγραφα

- ΝΟΜΟΣ 3219/2004 δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 13/Α/ 27-1-2004 (Τροποποίηση του Ν.2601/ 2601/98 ΦΕΚ 81/Α/15-4-98) Περί Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική & Περιφερειακή Ανάπτυξη της Χώρας
- Κανονισμός 4058/89, ΕΕ L390, 30.12.1989 και Συμφωνία ΕΟΧ, ΕΕ L1, 03.01.1994. Περί ενιαίου συστήματος ελεύθερης διαμόρφωσης τιμών σε περιπτώσεις οδικής μεταφοράς εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών.

Παράδειγμα για άρθρο από Επιστημονικό Περιοδικό

Για την αναφορά ενός άρθρου γράφουμε: ονόματα συγγραφέων, ημερομηνία, τίτλο άρθρου, συνέδριο / περιοδικό με πλάγια γράμματα, volume(No), σελίδες.

Balassa, B., (1986), "Intra-Industry Specialization: a Cross –Country Analysis", *European Economic Review*, Vol. 1, pp. 27-42.

Παράδειγμα για άρθρο από Εφημερίδα και Περιοδικό

Όταν το άρθρο είναι ενυπόγραφο από κάποιον τότε:

Dombey, D., (2001), "EU Seeks Unity on Aid" *Financial Times*, Tuesday, September 25, p.2.

Όταν στο άρθρο δεν εμφανίζεται ο συγγραφέας αλλά την ευθύνη έχει η εφημερίδα :

Financial Times, (2001), " EU seeks unity on aid" Tuesday, September 25, p.2.

Παράδειγμα για άρθρο από Πρακτικά Συνεδρίου

Korres, G. – Polychronopoulos, G. - Rigas, C. (2001), "Globalisation Foreign Direct Investment (FDI) and International Inequality", Proceedings of the 51st International Conference: *International Atlantic Economic Conference*, Athens, 13-20 March 2001: Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, pp. 263-271.

Παράδειγμα για στατιστικά στοιχεία, κείμενα και άρθρα από ιστοσελίδα

Για οτιδήποτε βρέθηκε από το Web, δίνεται και το Uniform Resource Locator (URL). Αν η ημερομηνία συγγραφής δεν είναι σαφής, δίνεται η ημερομηνία επίσκεψης:

- United Nations, (1997), «HDR 1997 Country Rankings. Human Development Index», United Nations on Line Information Service. Ανάκτηση 05-10-2003 από <http://www.undp.org/undp/hdro>,
- ΥΠ.ΕΞ, (2005), «Η Διαδικασία Συνεργασίας Χωρών Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEECF)», Ανάκτηση 15-07-2005 από <http://www2.mfa.gr/www.mfa.gr/el-GR/Policy/Geographic+Regions/ South - Eastern+Europe/Balkans/ Regional +Cooperation/>.

- Eisen R. (2003, January), Globalization and the new economy: some general thoughts, *Journal Of European Economy*, Ανάκτηση 15-07-2005 από [www. ceis.tane.edu.ua/journal/all_eng.php](http://www.ceis.tane.edu.ua/journal/all_eng.php).

3.4. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΙΝΑΚΩΝ, ΣΧΗΜΑΤΩΝ & ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

3.4.1. Τρόποι καταγραφής πινάκων, διαγραμμάτων ή σχημάτων

Γενικά οι πίνακες, τα διαγράμματα και τα σχήματα, πιθανόν και οι μικροί χάρτες, πρέπει να αριθμούνται και να φέρουν υποχρεωτικά τίτλο (λεζάντα). Παρατίθεται επίσης η πηγή (από όπου έχουν αντληθεί τα στοιχεία) και τοποθετούνται σε μία σελίδα μαζί με το κείμενο είτε σε χωριστές σελίδες μετά την αναφορά τους.

Ειδικά:

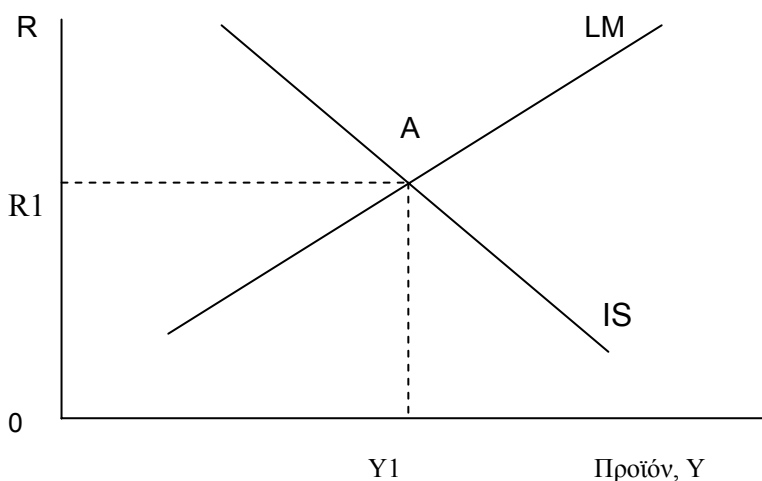
- για κάθε κεφάλαιο της εργασίας χρησιμοποιείται ανεξάρτητη αρίθμηση για τα σχήματα, τα διαγράμματα και τους πίνακες (αντικείμενο),
- η αρίθμηση γίνεται με αραβικούς χαρακτήρες δύο πεδίων, οι οποίοι χωρίζονται με τελεία, ανεξάρτητα για κάθε πίνακα ή σχήμα. Ενιαία σε όλη την έκταση του κάθε κεφαλαίου. Το πρώτο πεδίο αφορά τον αύξοντα αριθμό του κεφαλαίου, όπου ανήκει ο πίνακας ή το σχήμα και το δεύτερο αφορά τον αύξοντα αριθμό του πίνακα ή του σχήματος. Η αρίθμηση ξεκινά σε κάθε κεφάλαιο κάθε φορά από την αρχή, όπως στο παράδειγμα: Πίνακας 3.1. Πίνακας 3.2, Διάγραμμα 3.1. κλπ ή Σχήμα 3.1 κλπ,
- ο τίτλος του πίνακα τοποθετείται από πάνω, διαχωρισμένος πάντα από το κείμενο και το αντικείμενο (πίνακα) με διάστιχο 1 ½. Η αναγραφή του αριθμού του πίνακα (πίνακας 3.2.) προηγείται από τον τίτλο του πίνακα και τοποθετείται στο αριστερό μέρος του,
- στο κάτω μέρος πίνακα ή σχήματος τοποθετείται υποχρεωτικά η πηγή σε απόσταση από αυτά και το κείμενο 1 ½ διάστιχο. Η εγκυρότητά της βιβλιογραφίας ελέγχεται,

- ο τίτλος του σχήματος τοποθετείται στο κάτω μέρος. Το σχήμα ή το διάγραμμα χωρίζεται πάντα από το κείμενο πάνω και κάτω με 1 ½ διάστιχο. Η αναγραφή του αριθμού του σχήματος (Σχήμα 3.1.) προηγείται του τίτλου και τοποθετείται στο αριστερό μέρος πριν από τον τίτλο του σχήματος,
- στο κείμενο της εργασίας υποχρεωτικά πραγματοποιείται η ανάλυση (επεξήγηση) του πίνακα ή του σχήματος και αναγράφεται η παραπομπή στο τέλος της παραγράφου μέσα σε παρένθεση (βλέπε Πίνακα 3.2., βλέπε Σχήμα 3.1),

Παραδείγματα καταγραφής Διαγραμμάτων και Πινάκων

Παράδειγμα 1 - διάγραμμα

Επιτόκιο

Η ισορροπία επιτυγχάνεται στο σημείο A, όπου οι αγορές προϊόντος και χρήματος ισορροπούν ταυτόχρονα.

Σχήμα 3.1. Βραχυχρόνια ισορροπία στο υπόδειγμα IS-LM

Πηγή: Krugman P. –Obstfeld M., (2003), Σελ. 251

Παράδειγμα 2 –Πίνακας

Πίνακας 3.2. Οι εξαγωγές της Ελλάδας κατά γεωγραφική περιφέρεια, περίοδος 1997-1999, (σε δις δολάρια)

Εξαγωγές	3.4.1.1.1.1.1. Σύνθεση			
Ιανουάριος- Δεκέμβριος	1999	1998	1997	1999 σε %
Ε.Ε.	5.432,00	5.813,30	5.838,70	51,69
ΕΖΕΣ	140,60	127,70	111,30	1,34
Αμερική και Αυστραλία	706,50	649,30	608,90	6,72
Πρώην ΕΣΣΔ*	353,90	433,80	660,20	3,37
Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη	193,30	212,80	205,60	1,84
Βαλκάνια	1.442,80	1.336,90	1.270,40	13,73
Β. Αφρική & Μ. Ανατολή	199,60	221,60	216,20	1,90
Νότιες Μεσογειακές Χώρες	1.291,80	1.344,30	1.399,90	12,29
Μεσόγειος	96,10	32,70	79,10	
Ασία εκ των οποίων	277,50	243,60	331,90	2,64
Ιαπωνία	63,70	75,80	74,10	
Κίνα	19,30	17,40	57,30	
Λατινική Αμερική	136,60	124,80	130,50	1,30
Λοιπές χώρες	238,90	281,50	275,30	2,27
Σύνολο	10.509,60	10.822,30	11.128,00	100

*σημερινή Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΚ)

Πηγή: ΕΣΥΕ, (2000), σελ. 1-5

- οι τίτλοι των πινάκων και των σχημάτων γράφονται με έντονα μικρά γράμματα. Όταν ο τίτλος είναι μικρότερος της μίας γραμμής, κεντράρεται στη σελίδα, όταν όμως είναι μεγαλύτερος, αναδιπλώνεται χρησιμοποιώντας 1 ½ διάστιχο με στοίχιση στα αριστερά. (βλέπε Πίνακα 3.2.),
- οι πίνακες και τα σχήματα τοποθετούνται κεντραρισμένα στη σελίδα εντός καθορισμένων περιθωρίων, μετά από το σημείο του κειμένου, όπου αναφέρονται για πρώτη φορά,

- εάν υπάρχει αναφορά σε προηγούμενο πίνακα ή σχήμα στη συνέχεια του κειμένου τότε γράφουμε στο τέλος της παραγράφου μέσα σε παρένθεση σε επανάληψη (βλέπε Πίνακα 3.2., βλέπε Σχήμα 3.1),
- όταν οι πίνακες ή τα σχήματα έχουν μικρές διαστάσεις τότε μπορούν να τοποθετηθούν στο κείμενο αμέσως μετά την αναφορά σε 1 ½ κενό διάστημα,
- όταν οι πίνακες και τα σχήματα είναι μεγάλων διαστάσεων τότε πρέπει μετά την πρώτη αναφορά και την επεξήγησή τους να τοποθετηθούν στην επόμενη σελίδα. Εάν ο πίνακας δεν περιορίζεται σε μία σελίδα τότε θα χωριστεί σε δυο τμήματα και στη δεύτερη σελίδα θα γραφεί στο πάνω δεξί μέρος: Πίνακας 3.2. σε παρένθεση τη λέξη (συνέχεια) χωρίς τον τίτλο του πίνακα. Πρέπει όμως να επαναληφθούν οι τίτλοι των σειρών και των γραμμών του πίνακα,
- στους πίνακες είναι απαραίτητο να εμφανίζονται όλες οι κάθετες και οριζόντιες σειρές,
- οι ονομασίες των γραμμών των πινάκων έχουν στοίχιση στα αριστερά και των στηλών στο κέντρο. Τα στοιχεία των πινάκων έχουν στοίχιση στα δεξιά όταν πρόκειται για αριθμούς. Οι αριθμοί πρέπει να εμφανίζονται με το ίδιο πλήθος δεκαδικών ψηφίων. Όταν πρόκειται όμως για κείμενο έχει στοίχιση στο κέντρο,
- είναι δυνατή και αναγκαία η τοποθέτηση των πινάκων και των σχημάτων, εάν έχουν μεγάλο πλάτος, σε οριζόντια θέση εντός του καθορισμένου νοητού πλαισίου του κειμένου. Στην περίπτωση αυτή υποχρεωτικά θα στρέψετε και τους τίτλους,
- σε κάθε πίνακα είναι υποχρεωτικό να αναγράφεται στον τίτλο κάθε στήλης η μονάδα μέτρησης των μέτρων και των σταθμών (σε τόνους, τετρ. χιλ, κ.α.), της αξίας (κυρίως σε εκατ. ή δις. ευρώ, δολάρια ή άλλο νόμισμα), της μαθηματικής σχέσης, αλλά και των στατιστικών στοιχείων στη μεγαλύτερη μονάδα τους περιορίζοντας τα πολλά μηδενικά. Εάν η μονάδα μέτρησης αναφέρεται σε όλο τον πίνακα τότε μπορεί να γραφεί μέσα σε παρένθεση σαν συνέχεια του τίτλου του πίνακα. (σε εκατ. ευρώ),
- στον τίτλο του πίνακα ή σχήματος απαιτείται η αναγραφή της χρονικής περιόδου της ανάλυσης των στοιχείων,

- συνήθως τα συνολικά ποσά των πινάκων αναγράφονται στο κάτω μέρος του πίνακα,
- όταν ο πίνακας ή το σχήμα είναι αποτέλεσμα αυτοδύναμης δημιουργίας τότε σημειώνεται: υπολογισμένα βάσει των πηγών (ή της πηγής): και μετά την ή τις πηγές. Εάν γίνεται μεταφορά πίνακα ή σχήματος τότε γράφεται τη λέξη «Πηγή:» και μετά την πρωτότυπη πηγή του οργανισμού ή του συγγραφέα που το δημιούργησε, σύμφωνα με τον κανόνα καταχώρησης των βιβλιογραφικών αναφορών,
- **τόσο τα σχήματα όσο και οι πίνακες πρέπει να είναι καλής ποιότητας και σε καμία περίπτωση δεν έχουν έγχρωμη μορφή, με σκοπό την καλή ασπρόμαυρη αναπαραγωγή τους.**

3.4.2. Τρόποι καταγραφής των μαθηματικών σχέσεων

Για τις περιπτώσεις αναγραφής των μαθηματικών σχέσεων (εξισώσεων) αυτές γράφονται με ευκρίνεια αφήνοντας $1\frac{1}{2}$ κενό διάστημα άνω και κάτω του κειμένου.

- Οι μαθηματικές σχέσεις κεντράρονται στο κείμενο.
- Η αρίθμηση είναι υποχρεωτική και γράφεται με αραβικούς χαρακτήρες ενιαία σε κάθε κεφάλαιο της εργασίας, με τη χρήση δύο πεδίων, τα οποία χωρίζονται με τελεία, π.χ. (3.1). Το πρώτο πεδίο αναφέρεται στον αύξοντα αριθμό του κεφαλαίου και το δεύτερο πεδίο στον αύξοντα αριθμό της μαθηματικής σχέσης, αριθμώντας πάντα από την αρχή του κάθε κεφαλαίου
- Οι μαθηματικές σχέσεις αποκτούν πάντοτε εκείνο το σύμβολο από τη θέση που πρωτοπαρουσιάζονται.
- Οι μαθηματικές σχέσεις αναφέρονται στο κείμενο με συντομογραφία, π.χ. "... εξ. (3.1) ...". Η αρίθμηση γίνεται πάντα στα δεξιά της εξίσωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

4.1. ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

4.1.1. Μεθοδολογικές βάσεις της έρευνας. Επιλογή της μεθόδου εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας ή της εργασίας μαθήματος.

Η **Οικονομική Επιστήμη** ανήκει στις κοινωνικές επιστήμες, συνδυάζει στοιχεία των θετικών και των θεωρητικών επιστημών, βασίζεται στην εμπειρία, ασχολείται με τα αίτια και την έρευνα των οικονομικών φαινομένων, ανακαλύπτει νέες γνώσεις, νόμους και μηχανισμούς που διέπουν το οικονομικό σύστημα προς όφελος των ανθρώπων. Η οικονομική επιστήμη διακρίνεται σε θετική, οικονομική της ευημερίας, σε στατική και δυναμική οικονομική, σε θεωρητική και εφαρμοσμένη οικονομία καθώς και σε μικροοικονομική και μακροοικονομική.

Η **θετική οικονομική** προσπαθεί να εξηγήσει τις αιτίες που προκαλούν τη μεταβολή των οικονομικών μεταβλητών και τις συνέπειες των μεταβολών αυτών στην κατανομή των παραγωγικών συντελεστών.

Η **οικονομική της ευημερίας** (Welfare economics), εξετάζει τα κριτήρια με βάση τα οποία κατηγοριοποιούνται οι διάφοροι σκοποί της οικονομικής συμπεριφοράς και τι είναι καλύτερο για την κοινωνία.

Η **στατική οικονομική** δεν αναλύει διαχρονικά τη διαδικασία προσαρμογής των οικονομικών μεταβλητών, αλλά συγκρίνει τα διάφορα μεγέθη των οικονομικών μεταβλητών μεταξύ δύο καταστάσεων ισορροπίας, ενώ η **δυναμική οικονομική** εξετάζει διαχρονικά τις διαδικασίες προσαρμογής των οικονομικών μεταβλητών.

Η **θεωρητική οικονομία** αναλύει τα οικονομικά φαινόμενα και τις οικονομικές σχέσεις των ανθρώπων σε θεωρητική βάση και τους νόμους που διέπουν τις σχέσεις αυτές.

Η **εφαρμοσμένη οικονομία** εξετάζει το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης ενός κράτους, τη βελτίωση των οικονομικών συνθηκών σε σχέση με το παρελθόν και σε σύγκριση με άλλα κράτη.

Η **μικροοικονομική** επιστήμη ασχολείται με τη συμπεριφορά των διαφόρων οικονομικών μονάδων (θεωρία τιμών) και η **μακροοικονομική** επιστήμη ερευνά τα προβλήματα που αναφέρονται σε διάφορα μακρομεγέθη (θεωρία εισοδήματος).

Μεθοδολογία είναι η επιστήμη για τη δομή, τη λογική οργάνωση διαφορετικών μεθόδων έρευνας και τον τρόπο παραγωγής νέων γνώσεων. Οι γενικές βάσεις της μεθοδολογίας είναι η διαλεκτική, η αφαίρεση, η συστηματική προσέγγιση και αρχές της η ενότητα θεωρίας και πρακτικής, η προσδιοριστικότητα, η συγκεκριμενοποίηση, η γνωσιμότητα, η αντικειμενικότητα, η αιτιολογία, η ανάπτυξη και ο ιστορισμός. **Οι μέθοδοι έρευνας** είναι οι τρόποι λήψης νέων γνώσεων και η εξακρίβωση γνησιότητας των παλαιών.

Η επιστημονική έρευνα ασχολείται με τη συγκέντρωση, την ανάλυση και την ερμηνεία νέων στοιχείων, την αλληλεξάρτηση και λύση συγκεκριμένων προβλημάτων. Στηρίζεται στην ακριβή παρατήρηση και τη συστηματική περιγραφή, χαρακτηρίζεται από καλά σχεδιασμένη διαδικασία, λογική ανάλυση και αντικειμενικότητα. Επικεντρώνεται στην ανακάλυψη γενικών αρχών και στη διατύπωση θεωριών και συμπερασμάτων και τελικά ολοκληρώνεται και λαμβάνει τη μορφή της έντυπης μελέτης.

Οικονομική έρευνα είναι η μελέτη των οικονομικών φαινομένων και προβλημάτων καθώς και η εφαρμογή των θεωριών της βέλτιστης οικονομικής πολιτικής. Η **εφαρμοσμένη οικονομική έρευνα** επιδιώκει την επίλυση πρακτικών οικονομικών προβλημάτων. Ενώ η **βασική οικονομική έρευνα** αποβλέπει στη διεύρυνση της οικονομικής επιστημονικής γνώσης και όχι στα πρακτικά οφέλη.

Η οικονομική έρευνα χρησιμοποιεί βασικές θεωρητικές υποθέσεις ώστε να πετύχει την ανάλυση μιας σύνθετης πραγματικότητας. Οι κύριες υποθέσεις είναι: η βραχυχρόνια και η μακροχρόνια περίοδος, η στατική και η δυναμική οικονομία, η κλειστή και η ανοιχτή οικονομία, οι πραγματικοί και οι νομισματικοί όροι.

Για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας ή εργασίας μαθήματος οικονομικής κατεύθυνσης στην οικονομική και στη διοίκηση επιχειρήσεων συνιστάται στο φοιτητή να χρησιμοποιήσει διαφορετικές μεθόδους έρευνας.

Μέθοδοι έρευνας:

Α) Καθολικές, γενικές επιστημονικές και ποσοτικές μέθοδοι έρευνας.

Η βαθιά κατανόηση της ουσίας των εξερευνούμενων οικονομικών φαινομένων και η λήψη αντικειμενικών αποτελεσμάτων παρέχεται από την εφαρμογή στην πτυχιακή εργασία και στην εργασία μαθήματος ενός σύνθετου συστήματος καθολικών, γενικών επιστημονικών και ποσοτικών μεθόδων έρευνας.

Καθολική μέθοδος γνώσης είναι η διαλεκτική (dialectic). Βασισμένη στην αναγνώριση του αντικειμενικού χαρακτήρα της καθολικής επικοινωνίας, της αμοιβαίας σχέσης και της αλληλεξάρτησης των φαινομένων, η διαλεκτική απαιτεί την εξέταση του αντικειμένου στο στάδιο της ανάπτυξής του - από την προέλευση του μέχρι τη λειτουργία του σε τρέχουσα περίοδο και τον προσδιορισμό των πιθανών προοπτικών στο μέλλον.

Καθολική μέθοδος θεωρητικής σκέψης είναι η αφαίρεση (abstraction) – η διανοητική προσωρινή αποβολή γνωρισμάτων, ιδιοτήτων, συνδέσεων και περιεχομένων, ασήμαντων για το εξερευνούμενο αντικείμενο και ο διαχωρισμός των βασικών, γενικών, ουσιαστικών ιδιοτήτων, των συσχετισμών και των συνδέσεων. Αποτέλεσμα της αφαίρεσης είναι οι κατηγορίες (επίσης τα εμφανή δείγματα - διαγράμματα, γραφικές παραστάσεις κλπ.). **Κατηγορίες (categories)** - θεμελιώδεις έννοιες, που απεικονίζουν τις περισσότερο ουσιαστικές νομοτελειακές συνδέσεις και σχέσεις στη φύση και στην κοινωνία. Γενικές κατηγορίες για όλες τις επιστήμες είναι η πληροφορία, η ανάλυση, η σύνθεση, η επαγωγή, η αφαίρεση, η αναλογία και το μοντέλο. Στις οικονομικές επιστήμες συχνότερα χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες κατηγορίες: η αφαιρετική και η συγκεκριμένη, η ουσία και το φαινόμενο, η μορφή και το περιεχόμενο, η αντίφαση, η γενικότητα, το ιδιαίτερο και το μοναδικό, η δυνατότητα και η πραγματικότητα, η αιτία και το αποτέλεσμα, το αναγκαίο και το τυχαίο, το ατομικό και το μαζικό κ.α..

Οι **γενικές επιστημονικές μέθοδοι (general scientific methods)** έρευνας υποδιαιρούνται σε θεωρητικές και εμπειρικο-θεωρητικές. Σε συγκεκριμένες επιστήμες χρησιμοποιούνται επίσης οι ποσοτικές μέθοδοι (local methods) που έχουν ειδικό χαρακτήρα (μέθοδος ειδικών εκτιμήσεων - στον προγραμματισμό και την πρόγνωση, μέθοδος διπλογραφίας – στη λογιστική, μέθοδος δεικτών - στη στατιστική και κλπ.).

Οι **θεωρητικές μέθοδοι έρευνας** χρησιμοποιούνται για το διανοητικό μετασχηματισμό του μελετημένου αντικειμένου (φαινόμενο, αντικείμενο) μέσω της αφαίρεσης στο εξιδανικευμένο αντικείμενο. Κατά συνέπεια τα ερευνητικά

αντικείμενα εξετάζονται στην ενότητα των εξωτερικών και εσωτερικών δεσμών τους με τη βοήθεια της συστηματικής προσέγγισης.

Η **συστηματική προσέγγιση** είναι βασισμένη στην ενότητα της γνωσιολογίας: μελέτη για τη φύση και τη λογική της γνώσης και της οντολογίας, μελέτη για τη φύση και τη διαλεκτική της ανάπτυξης του πραγματικού κόσμου.

Η συστηματική προσέγγιση σημαίνει την εξέταση του αντικείμενου της έρευνας ταυτόχρονα και ως χωριστό σύστημα καθορισμένου βαθμού πολυπλοκότητας, καθώς και ως συστατικό στοιχείο (υποσύστημα) του γενικότερου και πολυσύνθετου συστήματος.

Το εξερευνούμενο αντικείμενο υπόκειται σε ανάλυση σε έξι λογικές πτυχές: στοιχειώδη, δομική, λειτουργική, ολοκληρωμένη, επικοινωνιακή και ιστορική.

Η **στοιχειώδης** άποψη εκθέτει τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο εξερευνούμενο σύστημα και προσδιορίζει το επίπεδο πολυπλοκότητας αυτού του συστήματος.

Η **δομική** άποψη αποβλέπει στην καθιέρωση των δομικών χαρακτηριστικών του συστήματος - τύπος δομής, στις καθορισμένες συνθέσεις, ποσοτική και ποιοτική αμοιβαία εξάρτηση των δομικών συνδέσεων.

Η **λειτουργική** άποψη ορίζει τις λειτουργίες του συστήματος γενικά και των υποσυστημάτων του χωριστά.

Η **ολοκληρωμένη** άποψη επιδιώκει την αποσαφήνιση των στόχων του συστήματος, των αντιφάσεων της λειτουργίας του, των τρόπων και των μεθόδων επίλυσης των αντιφάσεων, την εξακρίβωση του βασικού στοιχείου (υποσύστημα) που παρέχει τη διατήρηση του αντικείμενου της έρευνας ως ακέραιο σύστημα.

Η **επικοινωνιακή** άποψη αποσκοπεί στον προσδιορισμό του περιβάλλοντος ύπαρξης του συστήματος και του χαρακτήρα του ιεραρχικών και των συντονιστικών δεσμών με άλλα συστήματα.

Η **ιστορική άποψη** στοχεύει στην έρευνα της ιστορικής προέλευσης του συστήματος, των σταδίων της ανάπτυξής του, του επιπέδου επίτευξης και με βάση τα στοιχεία αυτά στην πρόγνωση των προοπτικών του συστήματος στο μέλλον.

B) Λογικό-θεωρητικές και εμπειρικό-θεωρητικές μέθοδοι έρευνας

Μέθοδος σύγκρισης: επιτρέπει τη διαπίστωση ομοιότητας ή διαφοράς μεταξύ των μελετημένων φαινομένων γενικά ή σε μερικά ουσιαστικά γνωρίσματα.

Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για την ανακάλυψη των τάσεων της γενικής γραμμής ανάπτυξης της εξερευνούμενης διαδικασίας (κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της χώρας, ανάπτυξη των κλάδων της οικονομίας κ.).

Αναλυτική μέθοδος: αποσκοπεί στο διανοητικό διαχωρισμό του προς μελέτη φαινομένου (αντικείμενο) σε συστατικά μέρη (στοιχεία) και στην επιλογή των ιδιοτήτων, των γνωρισμάτων και σχέσεων που εμπεριέχονται σε κάθε στοιχείο.

Συνθετική μέθοδος: επανασυνδέονται νοερά σε αδιάσπαστο σύνολο τα τμήματα του φαινομένου που μελετάται (αντικείμενο), οι ιδιότητες και οι μεταξύ τους σχέσεις, που είχαν διαχωριστεί κατά τη διάρκεια της ανάλυσης (σύστημα, ομάδα των συστημάτων, κατηγορία των συστημάτων). Η σύνθεση φανερώνει το ρόλο και τη θέση του κάθε στοιχείου στο σύστημα, την αμοιβαία σύνδεση και εξάρτηση των στοιχείων, την ενότητα και την αμοιβαία ενέργεια στο ολοκληρωμένο σύστημα.

Αναλυτική και συνθετική μέθοδος: είναι η σημαντικότερη μέθοδος πραγματοποίησης συστηματικής προσέγγισης στην έρευνα. Αυτή η μέθοδος περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: ερευνητικούς σκοπούς, μεθόδους επίτευξης των στόχων, μοντέλα έρευνας, ερευνητικά κριτήρια.

Ιστορικό-λογική μέθοδος γνώσης: είναι βασισμένη στην αρχή ότι κάθε διαδικασία κατέχει τη δική της ιστορία και την αντικειμενικά καθορισμένη λογική ανάπτυξής της.

Επαγωγική μέθοδος (inductive method) ή συνθετική μέθοδος: συνίσταται στη λογική της μετάβασης από επιχειρήματα που περιέχουν πληροφορίες για μεμονωμένα γεγονότα –φαινόμενα (ειδικό μέρος), τα οποία παρουσιάζουν συχνή επανάληψη και επαλήθευση, σε μία γενικευμένη κατάσταση –τη θέση και τη διατύπωση μιας θεωρίας (γενικό μέρος) Μέθοδοι της επιστημονικής επαγωγής των F. Bacon - J.S. Mill (Bacon/Mill's methods -μέθοδος ομοιότητας, μέθοδος διάκρισης, συνδεδεμένη μέθοδος ομοιότητας και διάκρισης) είναι βασισμένες στην αρχή της ταυτόσημης αυστηρής αιτιοκρατίας και έχουν περιορισμένο χαρακτήρα.

Στις οικονομικές επιστήμες ευρεία εφαρμογή απέκτησε η **μέθοδος των επακόλουθων αλλαγών**, η οποία υλοποιείται με τη βοήθεια του συστήματος των στατιστικών μεθόδων. Η **Στατιστική** ως επιστήμη μελετά τις νομοτέλειες των ποσοτικών σχέσεων σε συνεχή σύνδεσή τους με το ποιοτικό περιεχόμενο που ισχύει για τα κοινωνικοοικονομικά φαινόμενα. Στις οικονομικές επιστήμες οι πιο διαδεδομένες είναι οι ιδιωτικές μέθοδοι στατιστικής - στατιστική παρατήρηση (επιλεκτική έρευνα, απογραφή, προϋπολογισμός κ.α), και οι μέθοδοι επεξεργασίας

και ανάλυσης στοιχείων (ομαδοποίηση, ισοζύγιο, υπολογισμός των μέσων όρων, υπολογισμός των δεικτών κ.α.). Η ομαδοποίηση εξετάζει τα θέματα της ταξινόμησης, την κατασκευή πινάκων ομάδας και κ.λπ. Για την επεξεργασία των στοιχείων (προσδιορισμός λάθους του στατιστικού δελτίου, εκτίμηση της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων κ.α.) χρησιμοποιούνται μέθοδοι της μαθηματικής στατιστικής και η θεωρία των πιθανοτήτων.

Απαγωγική μέθοδος (deduction method) ή αναλυτική μέθοδος: χρησιμοποιείται για την εξαγωγή συμπερασμάτων από το γενικό θεωρητικό στο ειδικό και εξειδικευμένο μέρος. Λαμβάνοντας αρχικά μία υπόθεση ως αληθινή και πραγματική, στη συνέχεια με λογικές κατασκευές και αφαιρέσεις, εξάγεται ένα συμπέρασμα, η εγκυρότητα του οποίου εξαρτάται από την πρωταρχική υπόθεση και τη λογική διαδικασία που επιλέχθηκε. Οι κύριες διαδικασίες της απαγωγής είναι: το συμπέρασμα των συνεπειών από τις υπάρχουσες θεωρητικές θέσεις και η εξέταση των θεωρητικών θέσεων για τις παρούσες συνέπειες.

Αναλογική: συμπεριλαμβάνει τη συσσώρευση γνώσεων για τις ξεχωριστές πλευρές του ερευνούμενου αντικειμένου. Η συστηματοποίηση των γνώσεων βάσει της παρατήρησης, η μέτρηση, η περιγραφή, η εξομίωση του εξερευνούμενου συστήματος, μέσω της σύγκρισης των ιδιοτήτων του με τις ιδιότητες άλλων πιο μελετημένων ανάλογων συστημάτων και ο καθορισμός της απαραίτητης και της ουσιαστικής σύνδεσης μεταξύ των γνωρισμάτων του παρομοιασμένου συστήματος και των αναλόγων του. Η αναλογία ως ερευνητική μέθοδος αποτελεί τη βάση για τα οικονομικά μοντέλα.

Μοντέλα: είναι η ερευνητική μέθοδος που χρησιμοποιεί συστήματα σαν μοντέλα, που απεικονίζουν τις πιο σημαντικές, ουσιαστικές ιδιότητες και γνωρίσματα του εξερευνούμενου αντικειμένου (σύστημα τύπων, ταυτοτήτων και ανισοτήτων, που περιγράφουν κάποια διαδικασία. Σύστημα εννοιών, που περιγράφουν ένα οικονομικό φαινόμενο, πρότυπο ή σχέδιο διάρθρωσης κ.α.). Το **οικονομικό μοντέλο** είναι απαραίτητος όρος για την ανάπτυξη των προγνώσεων, σχεδίων, προγραμμάτων μορφών πρόβλεψης της κατάστασης ενός δεδομένου διοικούμενου οργανισμού σε κάποια μακροπρόθεσμη περίοδο.

Οικονομετρική μέθοδος: είναι ο συνδυασμός της οικονομικής θεωρίας με τη στατιστική και τα μαθηματικά.

Επεξήγηση: είναι το τελικό στάδιο της επιστημονικής έρευνας, η υλοποίηση του λογικού συστατικού της ιστορικό-λογικής μεθόδου, που εκφράζεται

με τη μορφή της αιτιολόγησης σε πτυχιακές εργασίες, επιστημονικές μονογραφίες και διατριβές.

Εμπειρικό-θεωρητικές μέθοδοι: περιλαμβάνουν την παρατήρηση, τη μέτρηση, το πείραμα και την περιγραφή.

Παρατήρηση: σύστημα καθορισμού και εγγραφής των ιδιοτήτων και των συνδέσεων του προς μελέτη αντικειμένου σε φυσικές συνθήκες ή σε ειδικά δημιουργημένες συνθήκες ενός πειράματος. Αυτή η μέθοδος παρέχει τη δυνατότητα να ταξινομηθούν τα υπάρχοντα γεγονότα με τέτοια γνωρίσματα, όπως ο όγκος των πληροφοριών, η καινοτομία, οι ιδιαιτερότητες των ιδιοτήτων και των συνδέσεων, καθώς επίσης να συγκριθούν τα στατικά γεγονότα με τα γεγονότα που χαρακτηρίζουν άλλα παρόμοια συστήματα. Βάσει των παρατηρήσεων διατυπώνονται οι προκαταρκτικές και έπειτα οι υποθέσεις εργασίας.

Μέτρηση: σύστημα ορισμού και εγγραφής των ποσοτικών χαρακτηριστικών του εξερευνούμενου αντικειμένου. Για τα οικονομικά συστήματα οι διαδικασίες της μέτρησης συσχετίζονται με τις μονάδες μέτρησης και τους στατιστικούς δείκτες.

Κατά τη χρήση της μεθόδου μέτρησης λαμβάνεται υπόψη η αδιάσπαστη ενότητα των ποσοτικών και ποιοτικών πλευρών του αντικειμένου, καθώς επίσης οι μετρήσιμες ιδιότητες και οι συνδέσεις, οι οποίες βρίσκονται σε κίνηση και ανάπτυξη στο χρόνο και στο χώρο.

Οι μαθηματικές και οι ποσοτικές μέθοδοι επιτρέπουν την έκφραση των ιδιοτήτων, των παραμέτρων και των συνδέσεων του συστήματος που ερευνάται ως προς τα ποσοτικά χαρακτηριστικά, με τη βοήθεια των οποίων είναι δυνατό να περιγραφούν οι οικονομικές και κοινωνικές διαδικασίες.

Πειραματική: σύστημα διαδικασιών, που εφαρμόζεται στα αντικείμενα που τίθενται σε ειδικά δημιουργημένες συνθήκες με σκοπό την ανακάλυψη και τη μέτρηση των ιδιοτήτων, των δεσμών και των σχέσεων των αντικειμένων ή και για την επαλήθευση της αλήθειας της θεωρίας (των υποθέσεων).

Περιγραφική: μέθοδος συστηματοποίησης των στοιχείων που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα της παρατήρησης, της μέτρησης ή του πειράματος. Τα συστηματοποιημένα στοιχεία εμφανίζονται υπό μορφή πινάκων, διαγραμμάτων, γραφικών παραστάσεων και άλλων προσδιορισμών. Στο στάδιο της περιγραφής καθορίζονται τα γεγονότα και οι εξαρτήσεις μεταξύ τους – η ακολουθία, ο συγχρονισμός, η αιτιότητα, η αμοιβαία σύνδεση κ.α..

Η αφαίρεση, η ταξινόμηση και η γενίκευση των στοιχείων, που προέκυψαν ως αποτέλεσμα της παρατήρησης, της μέτρησης, του πειράματος, επιτρέπουν το σχηματισμό στατιστικών νομοτελειών υπό τη μορφή λειτουργικών εξαρτήσεων (γραμμικές, λογαριθμικές, κ.α.).

Γ) Ανάλογα με το επίπεδο προετοιμασίας ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει την πιο άνετη μέθοδο συγγραφής της εργασίας: διαδοχική, δειγματοληπτική ή ολοκληρωμένη μέθοδο.

- ❑ Η **διαδοχική μέθοδος** συνιστάται να εφαρμοστεί σε εκείνη την περίπτωση, που ένας φοιτητής γνωρίζει καλά τα οικονομικά προβλήματα, εκτελώντας σχετική έρευνα για το δεδομένο θέμα (εργασίες μαθήματος, σεμινάριο τελιοφοίτων κλπ.) κατά τη διάρκεια όλης της περιόδου των σπουδών του. Η διαδοχική όμως ανάπτυξη του υλικού απαιτεί συγκριτικά μεγάλο φόρτο εργασίας, αφού ένας φοιτητής εξετάζει μερικές πιθανές περιπτώσεις στο πρώτο ή στο δεύτερο κεφάλαιο σε αναζήτηση του καλύτερου, και έτσι είναι αδύνατο να συνεχίσει την εργασία στα επόμενα κεφάλαια, χωρίς να έχει ολοκληρώσει το προηγούμενο.
- ❑ Η **δειγματοληπτική ή επιλεκτική μέθοδος** επιτρέπει σε ένα φοιτητή να επεξεργαστεί δομικά ολόκληρα τμήματα του συσσωρευμένου υλικού σε οποιαδήποτε βολική ακολουθία για το συντάκτη, επιτρέπει την εξοικονόμηση χρόνου ολοκλήρωσης της εργασίας, υπάρχει όμως ο κίνδυνος παραβίασης της λογικής ακολουθίας της έρευνας.
- ❑ Η **ολοκληρωμένη μέθοδος** επιτρέπει στην αρχή να γραφούν τα βασικά μέρη της εργασίας που εκθέτουν την ουσία των εξεταζόμενων προβλημάτων. Κατόπιν, μετά την επαλήθευση του υλικού από τον επιβλέποντα καθηγητή, ο φοιτητής επισημαίνει τις χωριστές λεπτομέρειες των προβλημάτων και εισάγει τις απαραίτητες τροποποιήσεις και προσθήκες στα συστατικά μέρη της εργασίας.

Η πρακτική εκπόνησης εργασιών στις οικονομικές ειδικότητες μας φανερώνει ότι για τους περισσότερους φοιτητές είναι **προτιμητέα η εφαρμογή της ολοκληρωμένης μεθόδου**, η οποία παρέχει τη λογική σειρά της έρευνας και το μικρότερο χρονικό διάστημα προετοιμασίας του τελικού κειμένου της εργασίας, τους πίνακες και τα σχήματα.

Συνιστάται στην αρχή να αναπτυχθεί και να παρουσιαστεί για ανάγνωση στον επιβλέποντα καθηγητή η πρώτη εκδοχή της εργασίας (εισαγωγή, βασικά κεφάλαια με τους υπολογισμούς, τα σχήματα, τους πίνακες και τα συμπεράσματα)

και αφού λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις του, να πραγματοποιηθεί η επεξεργασία της δεύτερης εκδοχής (και εάν είναι απαραίτητο οι επόμενες εκδοχές).

Η συγγραφή της τελικής εκδοχής της εισαγωγής και των συμπερασμάτων εξαρτάται κατά πολύ από τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από το βασικό μέρος της εργασίας. Η διάρθρωση της βιβλιογραφίας, της περίληψης και των λέξεων – κλειδιά, εκπληρώνεται μετά από την αποδοχή της τελευταίας εκδοχής της εργασίας από τον επιβλέποντα καθηγητή.

4.1.2. Μελέτη της βιβλιογραφίας και άλλων πηγών πληροφόρησης

Συστήνεται η μελέτη πρώτα των πηγών, στις οποίες εμπεριέχεται η συστηματική ερμηνεία του εξεταζόμενου οικονομικού προβλήματος (μονογραφίες, διδακτικά βιβλία κ.α.), έπειτα των επισήμων νομικών εγγράφων (Νομοθεσία της Ελλάδας και της ΕΕ, προεδρικά διατάγματα) και τέλος των επιστημονικών εκδόσεων με τις δημοσιεύσεις αναλυτικού χαρακτήρα σχετικά με το θέμα της πτυχιακής εργασίας. Σε αυτό το στάδιο επίσης είναι σκόπιμη η μελέτη των διαφορετικών πηγών στατιστικής πληροφόρησης (πολυμερών, κοινοτικών και εθνικών οργανισμών) των τελευταίων ετών για την έγκυρη και επίκαιρη τεκμηρίωση της εργασίας.

Για τη μελέτη των πηγών πληροφόρησης συστήνεται η έναρξη με αντίστροφη χρονολογική σειρά, αρχικά τις εκδόσεις του τρέχοντος έτους και έπειτα των προηγούμενων ετών. Η μελέτη της βιβλιογραφίας και των άλλων πηγών πληροφόρησης πρέπει να συνοδεύεται με τη σύνθεση της βιβλιογραφικής περιγραφής τους σύμφωνα με τους καθορισμένους κανόνες.

Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στις υπάρχουσες επίσημες ηλεκτρονικές εκδόσεις των εγγράφων, στις στατιστικές και στις πληροφοριακές εκδόσεις μπορεί να υπάρξουν λάθη και παραλήψεις. Η αυθεντικότητα επίσης των πληροφοριών που λαμβάνονται από το παγκόσμιο δίκτυο -Internet ή από άλλους στατιστικούς καταλόγους είναι απαραίτητο να ελέγχονται και να επιβεβαιώνονται από άλλες πηγές (επίσημες εκδόσεις, επιστημονικές μονογραφίες, στατιστικές ετήσιες εκδόσεις και συλλογές διεθνών οργανισμών κ.λ.π.).

Βασική μέθοδος μελέτης της βιβλιογραφίας είναι η δημιουργία περίληψης όλου του έντυπου επιστημονικού υλικού που παρουσιάζει ενδιαφέρον. Κατόπιν αξιολογούνται τα συνοπτικά καταγεγραμμένα κείμενα και διαπιστώνεται αν

υπάρχει ή όχι διαφορετική οπτική γωνία στην πρόταση επίλυσης του ίδιου οικονομικού προβλήματος. Καταγράφεται στη συνέχεια η βιβλιογραφική αναφορά. Η ύπαρξη αμφισβητήσιμων σημείων απαιτεί την υπόδειξη της επίλυσης του ερευνούμενου οικονομικού προβλήματος με προσωπικά επιχειρήματα. Στη συνέχεια ενοποιούνται και καταγράφονται τα ξεχωριστά αποσπάσματα ως παράγραφοι των υποκεφαλαίων και των κεφαλαίων της τελικής εργασίας. Ακολουθεί η σύνοψη του τελικού κειμένου των παραγράφων, των υποκεφαλαίων και των κεφαλαίων συνδεδεμένο με λογική σειρά με τη σύντομη παράθεση του επεξεργασμένου βιβλιογραφικού υλικού.

4.2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΛΑΘΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα βασικά λάθη κατά την εκπόνηση μίας εργασίας είναι τα ακόλουθα:

1. Το περιεχόμενο της εργασίας δεν ανταποκρίνεται στο πλάνο της εργασίας ή δεν αναλύει το θέμα εντελώς.
2. Η διατύπωση των κεφαλαίων (υποκεφαλαίων) γίνεται ανεπιτυχώς και δεν απεικονίζουν την πραγματική κατάσταση των οικονομικών προβλημάτων και του γνωστικού αντικειμένου μελέτης της εργασίας.
3. Ο σκοπός της έρευνας δεν συνδέεται με το οικονομικό πρόβλημα (ή τα οικονομικά προβλήματα), που διατυπώνονται υποκειμενικά και δεν απεικονίζουν την ιδιομορφία του γνωστικού αντικειμένου και του περιγράμματος μελέτης της εργασίας.
4. Η εργασία πραγματοποιείται μη αυτοδύναμα και δημιουργικά από τον φοιτητή.
5. Δεν πραγματοποιείται πολύπλευρη ανάλυση των επίσημων και πρωτογενών εγγράφων, καθώς και δεν χρησιμοποιείται παλαιά ή νέα επιστημονική βιβλιογραφία σχετική με το θέμα της εργασίας.
6. Δεν αναλύεται το περιεχόμενο και η οργάνωση μιας εφαρμοσμένης έρευνας, παρά μόνο εξετάζονται επιφανειακά πρακτικά θέματα.

7. Το τελικό αποτέλεσμα δεν απαντά στο σκοπό της έρευνας και τα συμπεράσματα δεν απαντούν στους στόχους επίλυσης των οικονομικών προβλημάτων της εργασίας.
8. Η περιορισμένη καταγραφή των πηγών της βιβλιογραφίας των ελληνικών και ξένων επιστημονικών δημοσιεύσεων (συνολικά περίπου 5 –10 πηγές), καθώς η καταγραφή μη σχετικών πηγών, απεικονίζει το επίπεδο της ελλιπούς έρευνας.
9. Στην εργασία δεν υπάρχει καμία αναφορά στις πρωτογενείς πηγές και επιστημονικές δημοσιεύσεις ή δεν αναφέρονται εκείνες από τις οποίες χρησιμοποιήθηκε το επιστημονικό υλικό.
10. Η βιβλιογραφική περιγραφή των πηγών, στον κατάλογο της χρησιμοποιημένης βιβλιογραφίας και οι παραπομπές στο κείμενο, πραγματοποιούνται αυτόνομα με οποιοδήποτε τρόπο, χωρίς την τήρηση των προδιαγραφών εκπόνησης της εργασίας.
11. Το μέγεθος και το ύφος της συγγραφής της εργασίας δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις και στις προδιαγραφές της εκπόνησης και έχει υλοποιηθεί πλημμελώς και με λάθη.

Η προσεκτική μελέτη της σχετικής παραγράφου θα βοηθήσει το φοιτητή να αποφύγει κατά την εκπόνηση της εργασίας μεθοδικά λάθη, τα **χαρακτηριστικότερα παραδείγματα** των οποίων δίδονται παρακάτω.

4.2.1. Γλωσσικά και λογικά λάθη

Τα πιο συχνά **γλωσσικά λάθη** είναι:

1. Η χρήση λέξεων και φράσεων των λαϊκών ιδιωμάτων (slang) στην επαγγελματική ή υπαλληλική γλώσσα (jargon) π.χ. «τζίρος» αντί «κύκλος εργασιών», «πληρωμή στο χέρι» αντί για "πληρωμή τοις μετρητοίς", "πάτωσε» αντί «πτώχευσε», «τελωνειακά χαρτιά» αντί «τελωνειακά έγγραφα» κλπ.
2. Η χρήση συντμήσεων γενικώς δε γίνονται αποδεκτές π.χ. «ευ» αντί για «ευρώ», «Δ.ΗΠΑ» αντί για «δολ. Η.Π.Α.», «πτυχ. εργ.» αντί για «πτυχιακή εργασία» κλπ.

3. Η χρήση σε μια πρόταση συνωνύμων (ταυτολογία) π.χ. «έκδοση κυκλοφορίας χρημάτων», «υπόδειξη οδηγίων» κλπ.
4. Η χρήση σε μια πρόταση της κοινής έννοιας μαζί με την εξεταζόμενη συγκεκριμένη έννοια είναι περιττή π.χ. «χίλια ευρώ *χρήματα*», «εξαγωγή εκατό *τεμαχίων μηχανών*» κλπ.

Χαρακτηριστικά λογικά λάθη :

1. **Λάθη στη διατύπωση της επικαιρότητας του θέματος.** Το πιο διαδεδομένο λάθος είναι η διατύπωση της επικαιρότητας του θέματος μαζί με την υπόδειξη της αναγκαιότητας να επιλυθεί κάποιο σημαντικό ζήτημα για την οικονομία της χώρας. Εντούτοις στη βάση της **επικαιρότητας** κάποιου θέματος μπορεί να υφίσταται ένα επιστημονικό **πρόβλημα**, δηλαδή μία αντιφατική κατάσταση, η οποία να απαιτεί την πραγματοποίηση νέων ερευνών για την επίλυσή της, ενώ προϋπάρχουν αρκετές παλαιές γνώσεις. Ιδιαίτερο γνώρισμα του προβλήματος αυτού είναι ότι για την εξεύρεση τρόπων και μεθόδων επίλυσής του είναι απαραίτητο να επεκταθούν τα πεδία της παλαιάς αναπτυγμένης γνώσης.
2. **Λάθη στον προσδιορισμό του γνωστικού αντικείμενου και του περιγράμματος μελέτης της εργασίας.** Πρέπει να σημειωθεί ότι στην επιστημονική ορολογία το **γνωστικό αντικείμενο** της εργασίας είναι το **φαινόμενο** στο οποίο κατευθύνεται η ερευνητική δραστηριότητα του φοιτητή και **περίγραμμα μελέτης της εργασίας είναι οι** συγκεκριμένες **ιδιότητες** του γνωστικού αντικείμενου, τις οποίες ο φοιτητής προγραμματίζει να εξετάσει στην πτυχιακή εργασία ή στην εργασία μαθήματος. Η υπόδειξη του γνωστικού αντικείμενου είναι υποχρεωτική και το περίγραμμα μελέτης καθορίζεται σε εκείνη την περίπτωση, που από όλη την πολυμορφία των ιδιοτήτων του αντικείμενου ο φοιτητής σκοπεύει να ερευνήσει μια ή μερικές συγκεκριμένες ιδιότητες. Επίσης επισημαίνεται ότι η **διαδικασία** είναι μεμονωμένη περίπτωση, επομένως η χρήση γενικών και ιδιωτικών όρων σε μια πρόταση π.χ. «θα αναλύσουμε το φαινόμενο και τη διαδικασία διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ...» είναι στυλιστικά εσφαλμένη.
3. **Λάθη στην απόδειξη** της αλήθειας νέων θέσεων. Βάσει των αποτελεσμάτων των εκτελεσμένων ερευνών ο φοιτητής διατυπώνει νέες

θέσεις και αποδεικνύει λογικά την αλήθειά τους. Τα συχνότερα λάθη στην πτυχιακή εργασία ή την εργασία μαθήματος είναι:

- ❑ **αντικατάσταση της αποδεδειγμένης θέσης:** ο συντάκτης-φοιτητής στηρίζει όχι εκείνη τη θέση που απαιτείται να αποδείξει π.χ. την τεκμηρίωση σκοπιμότητας ίδρυσης μόνιμων εμπορικών αποστολών της Ελλάδας στις πρωτεύουσες των νέων ανεξάρτητων κρατών ή Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών, αλλά αποδεικνύει κάποια παραπλήσια π.χ. τη σκοπιμότητα οργάνωσης στο εξωτερικό μόνιμων κλαδικών εκθέσεων των ελληνικών εξαγόμενων προϊόντων. Περιπτώσεις **αντικατάστασης** υπάρχουν όταν: αποδεικνύεται «πάρα πολύ μικρός», ή «πάρα πολύ μεγάλος» αριθμός θέσεων ή αντιπαρατίθεται ένα ψεύτικο επιχείρημα προς έναν επιστήμονα συγγραφέα.
 - α) **Στην πρώτη περίπτωση** μέρος της προς απόδειξη θέσης δεν αποδεικνύεται π.χ., ένας φοιτητής αποδεικνύει την ύπαρξη μόνο των υποκειμένων της εξωτερικής εμπορικής δραστηριότητας, του εξαγωγέα και του εισαγωγέα, για την υλοποίηση μίας εμπορικής συναλλαγής με την εξαγωγή εμπορευμάτων, χωρίς να αναφέρεται στα υποκείμενα που παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες, όπως οι μεταφορικές εταιρείες, οι ασφαλιστικές εταιρείες, οι εταιρείες Factoring κλπ.
 - β) **Στη δεύτερη περίπτωση** προκύπτει εκτός από την αποδεδειγμένη αληθινή και μια ψεύτικη θέση π.χ. είναι αδύνατο να αποδειχθεί η ανάγκη εξοπλισμού όλων των εμπορικών σημείων της εταιρίας στο εξωτερικό με τερματικά για την πληρωμή με πιστωτικές κάρτες, με την αιτιολογία ότι οι συναλλαγές αυτές θα συμβάλουν στην εξοικονόμηση δαπανών για όλους τους συμμετέχοντες. Σε χώρες ή περιοχές με χαμηλούς μισθούς μπορεί το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού να μην έχει στην κατοχή του τέτοιες κάρτες και η προαναφερθείσα θέση να είναι ψευδής.
 - γ) **Στην τρίτη περίπτωση** αντί να αποδεικνύεται η αναλήθεια κάποιας επιστημονικής θέσης, υπόκειται σε κριτική η προσωπικότητα του συγγραφέα της, πράγμα που θεωρείται ανάρμοστη αναφορά.
- ❑ **Λάθος στη σύνδεση των διαδοχικών φαινομένων** (γεγονότων): θεωρείται αιτία του δεύτερου χρονικά γεγονότος το

πρώτο και πιο πρόωρο γεγονός π.χ. ο συντάκτης θεωρεί αιτία της ουσιαστικής αύξησης της παραγωγικότητας, που σημειώθηκε σε ένα έτος μετά από τη συγχώνευση δύο εταιριών, την ένωσή τους. Η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας όμως επιτεύχθηκε χάρη στην έναρξη εκμετάλλευσης ενός νέου τεχνολογικού εξοπλισμού, που αγοράστηκε και από τις δύο εταιρίες πριν από την ένωσή τους.

- ❑ **Το λάθος της σύγχυσης του μερικού και του γενικού:** η αληθής θέση για το γενικό θεωρείται αληθής και για τα μέρη του γενικού συνόλου και το αντίστροφο π.χ. η αύξηση της παγκόσμιας τιμής των καυσίμων γενικά είναι δυσμενής για την οικονομία της Ελλάδας, δεν μπορεί όμως να βγει το συμπέρασμα ότι είναι δυσμενείς και οι προοπτικές για ένα τμήμα της ελληνικής οικονομίας, όπως η παραγωγή και η εξαγωγή βενζίνης και άλλων πετρελαιοειδών στο εξωτερικό.
- ❑ **Βασικό λάθος (λάθος επιλογής της βασικής θέσης):** επιλογή ψευδούς θέσης πάνω στην οποία θεμελιώνεται η απόδειξη π.χ. η προσπάθεια απόδειξης προοπτικής επένδυσης στη βιομηχανία σιδηρουργίας, βάσει της αύξησης της κατανάλωσης χάλυβα στον κόσμο τα τελευταία πενήντα έτη. Στην πραγματικότητα όμως τα τελευταία έτη υπάρχει μια τάση μείωσης της παγκόσμιας κατανάλωσης χάλυβα.
- ❑ **Λάθος πρόβλεψης της αιτιολογίας:** η αποδεδειγμένη θέση εξάγεται με τη βοήθεια άλλης θέσης (αιτιολογίας), η οποία μπορεί να θεωρηθεί αποδεδειγμένη μόνο με την αποδοχή της αλήθειας της πρώτης θέσης π.χ. για να αποδειχθεί αναγκαστικά η αύξηση των εξαγωγών χρησιμοποιείται σαν αιτιολογία η βελτίωση του εξωτερικού εμπορικού ισοζυγίου, η επίτευξη όμως της βελτίωσης του εξωτερικού εμπορικού ισοζυγίου αποδεικνύεται από την αναγκαιότητα αύξησης των εξαγωγών. Έτσι λαμβάνεται ως πραγματική εκείνη η θέση η οποία πρέπει να αποδειχθεί.
- ❑ **Λάθος μετάβασης στο απόλυτο:** μια θέση που αρχικά λαμβάνεται από την υπόθεση ως σχετική έννοια, στη συνέχεια μετατρέπεται σε απόλυτη π.χ. κατά τη διάρκεια της περιόδου 1985 – 2005 σε μια χώρα διπλασιάστηκε το ΑΕγχΠ, που συνοδεύθηκε από το διπλασιασμό της εισαγωγής της ποσότητας του

πετρελαίου και του φυσικού αερίου. Με βάση αυτά τα γεγονότα ο φοιτητής διαπιστώνει ότι σε αμετάβλητη ενεργειακή αναλογία στο ΑΕγχΠ, μεταξύ της αύξησης του ΑΕγχΠ και της αύξησης της ποσότητας των εισαγόμενων καυσίμων, υπάρχει άμεση αναλογική εξάρτηση. Έτσι καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, αν διατηρηθούν οι ρυθμοί ανάπτυξης του ΑΕγχΠ η ποσότητα των εισαγόμενων καυσίμων στη χώρα τα επόμενα 20 έτη, δηλαδή το 2025, πάλι θα διπλασιαστεί. Τέτοιο συμπέρασμα όμως μπορεί να είναι λανθασμένο, δεδομένου ότι είναι άγνωστο, εάν θα διατηρηθεί ο προηγούμενος όρος, αμετάβλητη ενεργειακή αναλογία κατανάλωσης στο ΑΕγχΠ, ή θα πραγματοποιηθεί μετάβαση στις τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας, που θα συνοδευτούν από μείωση της ενεργειακής αναλογίας στο ΑεγχΠ και μείωση της ποσότητας των εισαγόμενων καυσίμων.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δώσει ο φοιτητής στην επαλήθευση των κατάλληλων οικονομικών-μαθηματικών τύπων (που αναπτύσσονται ανεξάρτητα ή που υιοθετούνται) σε πραγματικούς όρους των εξερευνούμενων διαδικασιών. Οποιοσδήποτε οικονομικός -μαθηματικός τύπος είναι αποτέλεσμα της περίληψης μεγάλου αριθμού παραγόντων, χτίζεται βάσει καθορισμένων υποθέσεων και περιγράφει ικανοποιητικά την εξερευνούμενη διαδικασία μόνο σ' εκείνη την περίπτωση, που οι υποθέσεις αυτές τηρούνται.

4. **Τα λάθη στον προσδιορισμό των εννοιών:** παρατηρείται σε περιπτώσεις διατύπωσης προσδιορισμού της εξεταζόμενης έννοιας με απλούστερες έννοιες χωρίς τη χρήση των ακόλουθων λογικών κανόνων, της αναλογικότητας, της σαφήνειας, της απουσίας κυκλικής αναφοράς και απουσίας αρνητικής θεώρησης.

- ❑ **Ο κανόνας της αναλογικότητας** σημαίνει ότι το σύνολο των αντικειμένων, που νοούνται σε μία ορισμένη έννοια, πρέπει να είναι ίσο με το σύνολο των αντικειμένων που είναι νοητό σε καθορισμένες έννοιες π.χ. ο όρος «δασμολογικοί περιορισμοί (tariff restrictions), που είναι το εργαλείο ρύθμισης του εξωτερικού εμπορίου με τη βοήθεια των δασμολογικών ποσοστώσεων», είναι μη αναλογικός, δεδομένου ότι η καθορισμένη έννοια είναι ευρύτερη και περιλαμβάνει μαζί με τις δασμολογικές ποσοστώσεις και τους τελωνειακούς δασμούς.

- ❑ **Ο κανόνας της σαφήνειας** απαιτεί για μία ορισμένη έννοια τη χρήση απλών και μη πολυσήμαντων ερμηνειών, χωρίς συγκριτικές και μεταφορικές έννοιες π. χ .η ερμηνεία της έννοιας εμπορικό ισοζύγιο είναι η υπέρβαση της εξαγωγής έναντι της εισαγωγής» δεν είναι αρκετά σαφής και υποθέτει τη δυνατότητα του προσδιορισμού του εμπορικού ισοζυγίου ως τμήμα από την αφαίρεση του μεγέθους των εισαγωγών από τις εξαγωγές, το οποίο είναι ανακριβές. Σαφής και κατανοητός είναι ο ορισμός: «το εμπορικό ισοζύγιο είναι η διαφορά της αξίας των μεγεθών των εισαγωγών από τις εξαγωγές».
 - ❑ **Ο κανόνας της απουσίας της κυκλικής αναφοράς** σημαίνει ότι είναι αδύνατο να διατυπωθεί μια ορισμένη έννοια μέσω μίας καθορισμένης, η οποία με τη σειρά της περιγράφεται μέσω της ορισμένης π.χ. ο ορισμός «εξαγωγικοί δασμοί είναι φόροι στις εξαγωγές» σε καμιά περίπτωση δεν καθορίζει την έννοια των «εξαγωγικών δασμών». Ορθή θα ήταν η διατύπωση «οι εξαγωγικοί δασμοί είναι τύπος έμμεσων φόρων που εφαρμόζονται στα εξαγόμενα προϊόντα και χρησιμοποιούνται για τη ρύθμιση του μεγέθους και της διάρθρωσης των εξαγωγών».
 - ❑ **Ο κανόνας απουσίας της αρνητικής θεώρησης** σημαίνει ότι για τον προσδιορισμό μίας έννοιας χρειάζεται η ανάδειξη των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων της και όχι η απουσία τους π.χ. ο ορισμός «ο μη τραπεζικός πιστωτικός οργανισμός δεν είναι τράπεζα» εμπεριέχει λογικό λάθος γιατί δεν είναι τράπεζες οι εμπορικές επιχειρήσεις, οι βιομηχανικές επιχειρήσεις και μεγάλος αριθμός άλλων οργανισμών.
5. **Λάθη στη γενίκευση των εννοιών:** σημαίνει ανάμιξη οικονομικών κατηγοριών και εννοιών. Πρέπει να θυμόμαστε ότι η έννοια είναι ένας αφηρημένος διανοητικός σχηματισμός, που σχετίζεται με την τάξη (ομάδα) ομογενών πραγμάτων και λιγότερο με γενικές έννοιες και είναι δυνατό να μεταβεί και σε πιο γενικές έννοιες. Έννοιες στις οποίες τέτοια λειτουργία γενίκευσης δεν εφαρμόζεται, ονομάζονται **κατηγορίες**. Παραδείγματα οικονομικών **κατηγοριών** είναι: τα **χρήματα**, οι **χρηματοδοτήσεις**, οι **πιστώσεις**. Παραδείγματα οικονομικών **εννοιών** είναι το **χαρτονόμισμα**, τα **κέρματα**, η **Τράπεζα**, ο **λογιστικός λογαριασμός** κλπ.

6. **Λάθη στο διαχωρισμό των εννοιών:** στην προσπάθεια επεξήγησής τους με το διαχωρισμό μερικών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων σε τμήματα, παραβιάζονται οι ακόλουθοι λογικοί κανόνες, της αναλογικότητας, της μοναδικότητας του κριτηρίου, της αποκλειστικότητας και του συνειρμού.

- ❑ **Ο κανόνας της αναλογικότητας του διαχωρισμού** απαιτεί την απαρίθμηση **όλων των τύπων** της διαιρετέας έννοιας, π. χ. τη δυσανάλογη διαίρεση των τίτλων ιδιοκτησίας σε μετοχές (τίτλοι συμμετοχής, αποθέματα) και σε αμερικανικούς τίτλους (American depositary receipts -ADR). Στη δεδομένη διαίρεση είναι απαραίτητο να προσθέσουμε επίσης και τους διεθνείς τίτλους (Global depositary receipts –GDR).
- ❑ **Ο κανόνας της αποκλειστικότητας του κριτηρίου διαχωρισμού** προϋποθέτει η διαίρεση σε κάθε περίπτωση να πραγματοποιείται **με ένα μόνο κριτήριο π.χ.** ανακριβής θα είναι η διαίρεση της έννοιας πληρωμές: μετρητοίς, έμβασμα, πιστωτικές κάρτες. Γιατί σ' αυτήν την περίπτωση χρησιμοποιήθηκαν για τη διαίρεση **δύο κριτήρια:** πρώτον οι **τύποι** χρημάτων (μετρητοίς και τραπεζικά εντάλματα) και δεύτερον τα **μέσα** για την πραγματοποίηση των πληρωμών.
- ❑ **Ο κανόνας της αποκλειστικότητας του διαχωρισμού** ακολουθεί λογικά τον κανόνα της μοναδικότητας του κριτηρίου και σημαίνει ότι τα στοιχεία της διαίρεσης πρέπει να αποκλείσουν το ένα το άλλο π.χ. λανθασμένη είναι η διαίρεση των εμπορικών τραπεζών σε: 1) τράπεζες μόνο με ελληνικά κεφάλαια 2) τράπεζες με συμμετοχή ξένου κεφαλαίου και 3) τράπεζες με μετοχικό κεφάλαιο άνω του ενός δισεκατομμυρίου €. Σε τέτοια διαίρεση δεν αποκλείεται οι τράπεζες από την πρώτη και δεύτερη ομάδα να συμπεριληφθούν και στην τρίτη ομάδα.
- ❑ **Ο κανόνας του συνειρμού του διαχωρισμού** απαιτεί στη διαίρεση της γενικής έννοιας από την τάξη (**ομάδα**) να μην παραλείπονται οι πλησιέστερες **ειδολογικές** έννοιες π.χ. θα ήταν ανακριβής η διαίρεση των πληρωμών: μετρητοίς, πιστωτικές επιστολές, εμβάσματα, είσπραξη με αντικαταβολή κλπ. Θα ήταν σωστό πρώτα να διαιρεθούν οι πληρωμές σε μετρητοίς ή σε

τραπεζικά εντάλματα και έπειτα να συνεχιστεί περαιτέρω ο διαχωρισμός των τραπεζικών ενταλμάτων.

4.2.2. Λάθη στη μαθηματική επεξεργασία των δεδομένων

Στις πτυχιακές εργασίες και εργασίες μαθήματος των φοιτητών των οικονομικών ειδικοτήτων συναντώνται συχνότερα τα ακόλουθα λάθη στη μαθηματική επεξεργασία των δεδομένων:

- ❑ η αντικατάσταση των αριθμητικών τιμών των αρχικών μεγεθών σε έναν τύπο για τους υπολογισμούς χωρίς την προκαταρκτική σύγκριση για την επαλήθευση αυτών των μεγεθών,
- ❑ η χρήση της ίδιας αναλυτικής εξάρτησης για την υψηλή ποιότητα περιγραφής των διαφορετικών διαδικασιών.

Συστηματική υπόδειξη. Για την ποσοτική ανάλυση του συνόλου των στατιστικών στοιχείων, που χαρακτηρίζουν τις διεξαγόμενες οικονομικές διαδικασίες, καθώς και την πρόγνωση της περαιτέρω ανάπτυξης τέτοιων διαδικασιών, χρησιμοποιούνται αρκετοί αριθμοδείκτες, ένας από τους οποίους είναι η μέση τιμή αλλαγής της εξερευνούμενης παραμέτρου για ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα. Πριν από τη μαθηματική επεξεργασία πολλών στοιχείων είναι απαραίτητο να αποσαφηνιστεί, ποια σχέση υπάρχει μεταξύ των προηγούμενων και επόμενων τιμών του εξεταζόμενου μεγέθους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

5.1. ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η πτυχιακή εργασία στο τελικό στάδιο παραδίδεται σε ένα συναρμολογημένο αντίτυπο (πλαστικό εξώφυλλο ή σπирάλ) ένα μήνα πριν από την παρουσίαση της στον επιβλέποντα καθηγητή για την τελική επίβλεψη. Ο φοιτητής οφείλει πριν παραδώσει την πτυχιακή εργασία ή την εργασία μαθήματος στον επιβλέποντα καθηγητή να την έχει διαβάσει προσεκτικά, να έχει διορθώσει πιθανά ορθογραφικά λάθη και λάθη δακτυλογράφησης και να έχει υπογράψει την εργασία.

Ο επιβλέπων καθηγητής συντάσσει ενυπόγραφη κριτική εισηγητική έκθεση, όπου διατυπώνει την κρίση του για την επικαιρότητα της εργασίας και για το θεωρητικό της επίπεδο, εκθέτει την πρακτική σπουδαιότητα των αποκτημένων αποτελεσμάτων, υπολογίζει το βαθμό ανεξαρτησίας και την πρωτοβουλία του σπουδαστή στην εκπόνηση της εργασίας και εγκρίνει την παρουσίαση της ενώπιον τριμελούς επιτροπής. Στη συνέχεια η εργασία και η ενυπόγραφη κριτική/έγκριση του επιβλέποντα καθηγητή κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Οι πτυχιακές εργασίες θα πρέπει να γράφονται σύμφωνα με το πρότυπο που έχει ορίσει το Τμήμα. Για τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία και πρόσθετες οδηγίες επισκεφτείτε τη διεύθυνση:

<http://kastoria.teikoz.gr>

5.2. Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το Συμβούλιο του Τμήματος έχει ορίσει το χρόνο της παρουσίασης των πτυχιακών εργασιών, για το χειμερινό εξάμηνο τα τέλη Οκτωβρίου και για το εαρινό τα τέλη Απριλίου.

Ο φοιτητής προετοιμάζει την παρουσίασή του και εκθέτει το κείμενο των αναλύσεων και των αποτελεσμάτων της εργασίας με 5 έως 10 διαφάνειες και μέσα σε 15 λεπτά, χρησιμοποιώντας το Power Point. **Τα κείμενα στις διαφάνειες τοποθετούνται σε λευκό φόντο**, οι οποίες μπορούν να έχουν διακοσμητικά στοιχεία, σύμβολα ή εικόνες μόνο στα αριστερά. Το δομικό-λογικό διάγραμμα των περιεχομένων της εργασίας, το κείμενο και το υλικό της παρουσίασης, ο φοιτητής οφείλει να το έχει υποβάλει για έγκριση στον επιβλέποντα καθηγητή.

Στο σχεδιασμό της δομής της παρουσίασης της πτυχιακής εργασίας και της εργασίας μαθήματος ο φοιτητής πρέπει να συμπεριλάβει:

- ☐ την τεκμηρίωση της επικαιρότητας του θέματος της εργασίας,
- ☐ την έκθεση των σκοπών και των στόχων του αντικειμένου της έρευνας,
- ☐ τα χρονικά πλαίσια της έρευνας,
- ☐ τη μεθοδολογία και τα αποτελέσματα της διεξαχθείσης ανάλυσης των οικονομικών προβλημάτων,
- ☐ τη λογική ακολουθία της δομής των κεφαλαίων της εργασίας,
- ☐ τις προτεινόμενες προτάσεις επίλυσης των οικονομικών προβλημάτων και την αξιολόγησή τους,
- ☐ τα βασικά συμπεράσματα και τις συστάσεις,
- ☐ την τεκμηρίωση των συμπερασμάτων και των συστάσεων.

Πρέπει επίσης ο φοιτητής να προετοιμαστεί για την παρουσίαση της εργασίας έτσι ώστε να είναι έτοιμος να δώσει σύντομες απαντήσεις και εξηγήσεις για την έρευνα, ανάλυση, σύνθεση, πίνακες, διαγράμματα και στις έγγραφες παρατηρήσεις του επιβλέποντα καθηγητή ή στις παρατηρήσεις των υπολοίπων καθηγητών. Ο φοιτητής έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει το κείμενο της παρουσίασης της πτυχιακής του εργασίας για τις απαντήσεις του.

Είναι καλό μερικές ημέρες πριν από την παρουσίαση ο φοιτητής να κάνει δοκιμή ενώπιον συναδέλφων του και να ελέγξει τη χρονική διάρκειά της. Εάν ξεπερνά τα 15 λεπτά να περιορίσει το κείμενο ή να μειώσει τον αριθμό των διαφανειών της παρουσίασης. Η πλήρης προετοιμασία πραγματοποιείται δύο-τρεις ημέρες πριν από την παρουσίαση, έτσι ώστε ο φοιτητής να είναι σε θέση ψυχολογικά **να πετύχει** το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα κατά την παρουσίαση της εργασίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

1. Bor , M. Z. (1998), *Οι αρχές των οικονομικών ερευνών*. Moskow Ed. DIS.
2. Volkof V. (2004) *Διατριβή* Moskow Ed. Gardariki.
3. Vahrin P.I. (2000) *Μέθοδοι εκπόνησης και διαδικασία παρουσίασης της διπλωματικής εργασίας*, Moskow, Εκδ. Marketing.
4. Uvarof, A.A., (2001), *Διπλωματικές και εργασίες μαθήματος στις οικονομικές ειδικότητες*, Moskow, Ed. Delo I servise.
5. Institute of International Relations. Kiev National University of Taras Shevchenko. (2004). *Μέθοδοι εκπόνησης διπλωματικών εργασιών για τους φοιτητές της ειδικότητας των διεθνών οικονομικών σχέσεων*. Κίεβ-Ουκρανία.
6. Technical State University of Zaporizhya. (1998). *Μέθοδοι εκπόνησης διπλωματικών εργασιών για τους φοιτητές της ειδικότητας των διεθνών οικονομικών σχέσεων*. Ζαπορόζιε- Ουκρανία.
7. ΕΛΟΤ 560. Τεκμηρίωση (1996), *Βιβλιογραφικές παραπομπές – Περιεχόμενο, μορφή και δομή*. Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης.
8. Ευρωπαϊκές Κοινότητες (1997), *Διοργανωτικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων, οδηγός εκδότη*. Βρυξέλλες –Λουξεμβούργο.
9. ΕΜ.Π. (2002-2003). *Οδηγίες συγγραφής διπλωματικών εργασιών*. Τμήμα Ηλεκτρολογίας Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών. Αθήνα
10. Ζαχαριάδης –Σούρας Δ. (1999) *Οδηγός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας* Αθήνα.
11. Λυμούρης Ν.,(2002), *Τεχνικές προδιαγραφές επιστημονικών εργασιών*. Έκδοση Κέντρου Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης, Αθήνα.
12. Μαντά Ν., Ντάνου Α. (1994) *Μεθοδολογία εκπόνησης πτυχιακών εργασιών*. Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική. Αθήνα
13. Μαρίνος Μ. (2000), *Πως γράφεται μία φοιτητική εργασία*. Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα Αθήνα
14. Πολίτης Α. (1998), *Υποσημειώσεις και παραπομπές*. Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης.

15. Πολυχρονόπουλος Γ. Κορρές Γ. (2003). *Βασικές αρχές οικονομίας και διοίκησης*. Αθήνα Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης.
16. Σούλης Σωτήρης (1994) . *Βοήθημα για την εκπόνηση εργασιών*. ΤΕΙ Αθήνας
17. ΤΕΙ Αθηνών. (2004) *Οδηγός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας*. Σχολή Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας Τμήμα. Αθήνα.
18. Χριστοδούλου Δ. (2004) *Επιστημονική μεθοδολογία οικονομικής και επιχειρηματικής έρευνας . Η μεθοδολογική αντιπαράθεση και ο ρόλος του ερευνητή*. Εκδόσεις Β. Γκιούρδας Εκδοτική. Αθήνα
19. Χρυσοβιτισιώτη Ιωάννη (2001) *Αγγλο-ελληνικό & ελληνο-αγγλικό λεξικό εμπορικών, τραπεζικών και οικονομικών όρων*. (5η εκδ. αναθεωρ.& επαυξ.), εκδ. Παπαζήση, Αθήνα,

Επίσημα έγγραφα

1. ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας (1999), *Κανονισμός σπουδών του ΤΕΙ Κοζάνης*. Άρθρο 16 περί *Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας*.
2. Νόμος 1404 /1983, *Δομή και Λειτουργία των ΤΕΙ*. Άρθρα 26 και 27.

Ηλεκτρονικές Διευθύνσεις

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, (2005), *Προδιαγραφές εκπόνησης διπλωματικής εργασίας*, Ανάκτηση 22-04-2005 από [www. Lib.ece.ntua.gr/artemis.htm](http://www.Lib.ece.ntua.gr/artemis.htm).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

**Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ**

ΑΙΤΗΣΗ

**Προς:
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ**

Όνομα:

Επιθυμώ να αναλάβω θέμα **πτυχιακής εργασίας** στο
τρέχων εξάμηνο

Επώνυμο:

το τυπικό μου εξάμηνο είναι

Ον. Πατέρα :

Οφείλω τα εξής Μαθήματα Ειδικότητας :

Αρ. Μητρώου:

1.

ΘΕΜΑ: «Ένταξη σε εργαστηριακό τμήμα»

.....

2.

.....

3.

.....

4.

.....

Ημερομηνία :

Ο αιτών/ Η αιτούσα :

.....

.....

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΘΕΣΗΣ «ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

A ΤΙΤΛΟΣ

.....

.....

.....

B ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ:	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ :	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΜΕΛΟΣ Ε.Π	
ΥΠΟΓΡΑΦΗ/ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	

Γ ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ		ΑΕΜ	ΕΞΑΜΗΝΟ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ		ΑΡΙΘ	ΠΟΛΗ
ΝΟΜΟΣ	ΤΚ	ΤΗΛ.	ΚΙΝ.
e-mail			

Δ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	
	
	

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ

.....

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Τ.Ε.Ι.)
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

**Η προοπτική ένταξης των χωρών των Δυτικών
Βαλκανίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Επιβλέπων : Επώνυμο Όνομα
Τίτλος Επιβλέποντα

Καστοριά , Νοέμβριος 2003

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ

Συμπληρώνουμε τα σωστά στοιχεία μόνο στα πεδία που υπάρχουν χαρακτήρες κόκκινου χρώματος χρησιμοποιώντας την ίδια γραμματοσειρά αλλά μαύρου χρώματος.

Αυτή η σελίδα (2^η σελίδα) θα πρέπει να είναι κενή, δηλαδή μετά τη πλήρη συμπλήρωση των στοιχείων θα πρέπει να διαγράψετε τις οδηγίες αυτές.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Τ.Ε.Ι.)
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

**Η προοπτική ένταξης των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων
στην Ευρωπαϊκή Ένωση**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Επιβλέπων : Επώνυμο Όνομα
Τίτλος Επιβλέποντα

Εγκρίθηκε από την τριμελή εξεταστική επιτροπή την 20 - 11 - 2003

.....
Ον/μο Μέλους ΕΠ
Ιδιότητα Μέλους ΕΠ

.....
Ον/μο Μέλους ΕΠ
Ιδιότητα Μέλους ΕΠ

.....
Ον/μο Μέλους ΕΠ
Ιδιότητα Μέλους ΕΠ

Καστοριά , Νοέμβριος 2003

Copyright © 2003 - Γεωργίου Π. Παπαθανασίου

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα

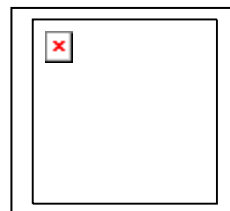
Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν αποκλειστικά τον συγγραφέα και δεν αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Εισηγητική Έκθεση

Έγκρισης της Πτυχιακής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής

Πτυχιακή εργασία του/της φοιτητή/τριας

Επώνυμο:

Όνομα :

Αρ. Μητρ.: Εξάμηνο

Θέμα:

.....

.....

.....

.....

Ικανότητα φοιτητή/τριας οργάνωσης εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας	Πολύ καλά	Καλά	Μέτρια	Ανεπαρκώς
Επικαιρότητα και πρακτική σημασία του θέματος				
Ικανότητα αυτοδυναμίας και δημιουργικότητας για την εκπόνηση της εργασίας				
Αντιστοιχία περιεχομένου της εργασίας με το θέμα της εργασίας και το γνωστικό αντικείμενο του Διεθνούς Εμπορίου				
Λογική ακολουθία δομής των κεφαλαίων της εργασίας				
Επιστημονικό επίπεδο, πληρότητα και ποιότητα επεξεργασίας του θέματος				
Εφαρμογή μεθόδων έρευνας και οι ιδιαιτερότητες της εργασίας				
Ικανότητα επιμέλειας				
Ικανότητα ανάλυσης				
Ικανότητα σύνθεσης, γενίκευσης και εξαγωγής πρακτικών συμπερασμάτων				
Πληρότητα και αντιπροσωπευτική χρήση της βιβλιογραφίας στην εργασία				
Πρακτική εφαρμογή του υλικού της εργασίας				
Εγκρίνεται για παρουσίαση				
Δεν εγκρίνεται για παρουσίαση				

Ημερομηνία

Ο επιβλέπων Καθηγητής
Υπογραφή

Οδηγός Ηλεκτρονικών Διευθύνσεων

ΦΟΡΕΑΣ	Δικτυακός σύνδεσμος
---------------	----------------------------

Ηλεκτρονικές Διευθύνσεις Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών (ΔΟΟ)

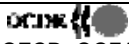
Α. Οι ΔΟΟ στο σύστημα πολυμερούς ρύθμισης της διεθνούς συνεργασίας

	1. Σύστημα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) και το ECOSOC
---	---

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.)	www.un.org
Αλφαβητικός κατάλογος όλων των διεθνών οργανισμών του ΟΗΕ	http://www.unsystem.org/
ECOSOC	www.un.org/esa/coordination/ecosoc/
UN centre for human settlements	http://www.unhabitat.org
UN Geneva office	http://www.unog.ch/
UN Popular information	http://www.un.org/Pubs/CyberSchoolBus/
UNESCO	www.unesco.org
Όλες οι Κυβερνήσεις του κόσμου στο Διαδίκτυο	http://www.gksoft.com/govt/en/
World health organization (WHO)	http://www.who.int/
Επιτροπή των ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα	http://www.unhchr.ch , www.fidh.org
Πύλη του ΟΗΕ για στοιχεία διεθνών οργανισμών και χωρών	http://cyberschoolbus.un.org/infonation3/menu/advanced.asp

2. Οι ΔΟΟ ρύθμισης της οικονομικής συνεργασίας και κλάδων της παγκόσμιας οικονομίας: Οργανισμοί του ΟΗΕ	
UNDP United nations development program	www.undp.org
UNIDO- United nations industrial development organization	www.unido.org/
FAO -Food and agriculture organization of the united nations	www.fao.org/
International Fund for Agricultural Development (IFAD)	www.ifad.org/
 IMO- International maritime organization	www.imo.org/
 ICAO- International civil aviation organization	www.icao.int/
WtourO- World tourism organization	www.world-tourism.org/

 UNEP - United nations environment program	http://www.unep.fr
World food programme (WFP)	http://www.wfp.org/
Universal postal union (UPU)	http://www.upu.int
International telecommunication union (ITU)	http://www.itu.int
United nations population fund (UNFPA)	http://www.unfpa.org
Trade Point Programme	http://www.untpdc.org
United Nations Centre for Facilitation of Procedures and Practices for Administration, Commerce and Transport (UN-CEFACT)	http://www.unece.org/cefact
 International Atomic Energy Agency (IAEA)	www.iaea.org/worldatom
 Universal Postal Union (UPU)	www.upu.int

3. Οργανισμοί του συστήματος του ΟΟΣΑ Οργανισμός οικονομικής συνεργασίας και Ανάπτυξης	
 OECD - ΟΟΣΑ	http://www.oecd.org/
G8	http://www.g8.utoronto.ca/
International Energy Agency- IEA	http://www.iea.org/

4. Διεθνείς οργανισμοί για την οικονομική συνεργασία	
1.2.1.1 Council of Europe	www.coe.int/
Nordic Cooperation	www.nordic.org www.norden.org
League of Arab States-LAS	www.arableagueonline.org
OSCE Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Συνεργασία στην Ευρώπη	www.osce.org/
Organization of american states (OAS)	http://www.oas.org/

5. Διεθνείς νομισματικοί και χρηματοδοτικοί οργανισμοί ανάπτυξης της οικονομικής συνεργασίας	
	5.1. Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας- World Bank
IBRD	www.worldbank.org , IDA -International Development Association
IFC, International Finance Corporation	http://www.ifc.org/
International Development Association (IDA)	http://www.worldbank.org/html/extdr/ida/
Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA),	http://www.miga.org/
International Centre for Settlement of Investment	http://www.worldbank.org/icsid/

Disputes (ICSID)	
 Διεθνές Νομισματικό Ταμείο –IMF	http://www.imf.org/
Trade and Development Centre - World Bank/WTO	http://www.itd.org
Bank for International Settlement -BIS	http://www.bis.org

5.2. Περιφερειακές τράπεζες ανάπτυξης	
European Investment Bank (EIB)	http://www.eib.eu.int/
Black Sea Trade and Development Bank (BSTDB)	http://www.bstdb.gr
Asian Development Bank (ADB),	http://www.adb.org/
African Development Bank	www.afdb.org/
Latin-American export Bank	http://www.blx.com/portal/inicio/default.aspx
Islamic Development Bank- ISDB	http://www.isdb.org/
Inter-american development bank (IABD, IDB)	http://www.iadb.org
 Inter-American Development Bank (IDB)	www.iadb.org

6. ΔΟΟ ρύθμισης του διεθνούς εμπορίου	
6.1. Πολυμερείς διακρατικοί οργανισμοί για την ρύθμιση της εμπορικής και οικονομικής πολιτικής	
 WTO	http://www.wto.org
UN Conference on Trade and Development (UNCTAD)	http://www.unctad.org
International Trade Centre UNCTAD/WTO (ITC)	www.intracen.org/
Group-77	http://www.g77.org/
Ευρωπαϊκό Δίκτυο για το χρέος και την ανάπτυξη	www.eurodad.org
Κλαμπ του Παρισιού	www.clubdeparis.org/en/index.php
International Labour Organisation	www.ilo.org
Διεθνές Φόρουμ για την παγκοσμιοποίηση	www.ifg.org
 The Wassenaar Arrangement	http://www.wassenaar.org/participants/index.html
Club of Rome	http://www.clubofrome.org/
International organization for migration (IOM)	http://www.iom.ch/
 Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)	http://www.cites.org/
Environmental Protection Agency (EPA)	www.epa.gov
Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)	www.ipcc.ch

6.1.1. ΔΟΟ ρύθμισης των διεθνών εμπορικών συναλλαγών	
1.2.2 Δασμολογικά θέματα και οργανισμοί	
 The International Federation of Customs Brokers Associations (IFCBA)	http://www.ifcba.org/
Greek Federation of Customs Brokers Associations	E-mail: oete@oete.gr
International Road Transport Union (IRU)	http://www.iru.org/
TIR System	http://www.iru.org/TIR/TirSystem.E.htm
UNECE TIR Convention	http://www.iru.org/TIR/TirSystem.E.htm
TIR carnet	http://www.iru.org/TIR/TirSystem.E.htm
World Customs Organisation	http://www.wcoomd.org/ie/index.html
Customs Web sites	http://www.wcoomd.org/ie/En/CustomsWebSites/customswebsites.html
Automated System for Customs Data	http://www.asycuda.org/
Handbook International Convention on the simplification and harmonization of Customs procedures	http://www.unece.org/trade/kyoto/ky-01-e0.htm
Δασμολογική προστασία χωρών	http://mkaccdb.eu.int/mkaccdb2/indexPubli.htm
Glossary of Trade & Shipping Terms	http://www.tradeport.org/library/l.html
 The International Air Cargo Association (TIACA)	www.tiaca.org
 International Container Bureau (I.C.B.)	www.bic-code.org
 European International Policy Forum (EIPF)	www.eipf.org
 International	www.iru.org

Road Transport Union	
 International Association of Ports and Harbours (IAPH)	www.iaph.or.jp
 International airline transport association (IATA)	www.iata.org
 Asia Council for the Facilitation of Procedures and Practices for Administration, Commerce and Transport (AFACT)	www.afact.org
 Global Express Association	www.global-express.org
 Transparency International	www.transparency.de
International trade statistics	http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/its2004_e/its04_toc_e.htm
Terms of trade	http://www.reference.com/browse/wiki/Terms_of_trade

6.2. Πολυμερείς διακρατικοί οργανισμοί για την ρύθμιση των παγκόσμιων εμπορευματικών αγορών	
6.2.1. Διεθνείς οργανισμοί	
International Cocoa Organization –ICCO	www.icco.org
International coffee Organization –ICO	www.ico.org/
International Natural Rubber Organization –INRO	http://www.irrdp.com/IRRDB/NaturalRubber/History/History5.htm
International Sugar Organization	www.isosugar.org/
Northwest Atlantic fisheries organization (NAFO)	http://www.nafo.ca/
International Fur Trade Federation	www.iftf.com
Asian and pacific coconut community (APCC)	http://www.apccsec.org/ http://www.apcc.org.sg/index.htm
Διεθνές χρηματιστήριο εμπορευμάτων της Νέας Υόρκης	www.nymex.com
International Organization of Vine and Wine	http://www.oiv.int/uk/accueil/index.php

6.2.2. Διεθνή Συμβούλια	
International Olive oil Council –IOOC	www.internationaloliveoil.org/
International Tin Council–ITC	http://en.wikipedia.org/wiki/International_Tin_Council http://library-2.lse.ac.uk/archives/handlists/InternationalTin/InternationalTin.html
International Crain Council –IGC	http://www.igc.org.uk/
International Cotton Advisory Committee	http://www.icac.org/

6.2.3. Διεθνείς Συμβουλευτικοί οργανισμοί	
International Cotton Advisory Committee –ICAC	www.icac.org/
UNCTAD/Committee on Tungsten	http://www.itia.org.uk www.worldcatlibraries.org/wcpa/top3mset/867925d119059fcd419afeb4da09e526.html , www.unctad.org

6.2.4. Διεθνείς ερευνητικοί όμιλοι για τις πρώτες ύλες	
International Rubber Study Group –IRSG	www.rubberstudy.com
International Lead and Zinc study Group –ILZSG	http://www.ilzsg.org/ilzsgframe.htm www.europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/competiv/international/irsg.htm
International Copper Study Group	http://www.icsg.org/
Canada Centre for Mineral and Energy Technology (CANMET)	www1.galaxy.com
International Nickel Study Group (INSG)	www.insg.org
The Minerals, Metals, and Materials Society (TMS)	www.tms.org
Society for Mining, Metallurgy, and Exploration, Inc. (SME)	www.smenet.org

6.2.5. Διακρατικοί οργανισμοί παραγωγών χωρών και εξαγωγέων πετρελαίου.

Organization of the Petroleum Exporting Countries-OPEC	www.opec.org/
Organization of Arab Petroleum Exporting Countries-OAPEC	www.oapecorg.org/
National Petrochemical and Refiners Association (NPRA)	www.npradc.org
Independent Petroleum Association of America (IPAA)	www.ipaa.org
International Energy Agency (IEA)	www.iea.org

7. Περιφερειακοί οικονομικοί οργανισμοί για την ρύθμιση της παγκόσμιας οικονομίας	
7.1. Περιφερειακοί οικονομικοί οργανισμοί του Ο.Η.Ε.	
ESCAP- Economic and social development in Asia and the Pacific	www.unescap.org/
ESCWA United Nations Economic and Social Commission for Western Asia	www.escwa.org.lb/
ECA- United Nations Economic Commission for Africa	http://www.uneca.org/
 UN/ECE -Economic Commission for Europe	http://www.unece.org/
ECLAC Economic Commission for Latin America and Caribbean	http://www.eclac.org/

7.2. Περιφερειακοί οικονομικοί οργανισμοί στην Δυτική Ευρώπη

CBSS Council of the Baltic Sea States	www.cbss.st/
ECMT European Conference of Ministers of Transport	www.cemt.org/
ECAC -European Civil Aviation Conference	http://www.ecac-ceac.org/
EBRD European Bank for Reconstruction and Development	www.ebrd.org/new/

7.3. Περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης

Country	Website
 Andean Community	http://www.comunidadandina.org/endex.htm
 Asia-Pacific Economic Co-operation (APEC)	http://www.apecsec.org.sg
 Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)	http://www.aseansec.org
African Economic Community (AEC)	http://www.dfa.gov.za/foreign/Multilateral/africa/aec.htm
African Union	http://en.wikipedia.org/wiki/African_Union
Arab Maghreb Union	http://www.maghrebarabe.org/
 Asia Pacific Region	http://www.wcoasiapacific.org/
Asian Cooperation Dialogue (ACD)	http://www.acddialogue.com/web/1.php
Association of Caribbean States	http://www.acs-aec.org
Baltic Sea States Subregional Co-operation	http://www.bsssc.com
BSEC- Organization of Black Sea Economic Cooperation Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας του Ευξείνου Πόντου	http://www.bsec-organization.org/ http://www.mfa.gr/greek/foreign_policy/chairman_ship/index.html http://www.photius.com/bsec/bsec.html http://www.bsec-business.org/
 Caribbean Community	http://www.caricom.org
Center America Common Market (MCCA)	http://europa.eu.int/comm/external_relations/ca/
Central America Free Trade Agreement (CAFTA)	http://www.ustr.gov/Trade_Agreements/Bilateral/CAFTA/Section_Index.html
Central Asian Cooperation Organization (CACO)	www.adb.org/Documents/CSPs/CAREC/2004/appendix3.pdf en.wikipedia.org/wiki/Central_

	Asian_Cooperation_Organization -
Central European Free Trade Agreement (CEFTA)	http://www.cefta.org/
CIS Commonwealth of Independent States Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών-KAK	http://www.cis.minsk.by/ http://en.wikipedia.org/wiki/Commonwealth_of_Independent_States
 Common Market for Eastern and Southern Africa (COMESA)	http://www.comesa.int
East African Economic Community (EAEC)	http://www.allstates-flag.com/fotw/flags/eaf-co.html
 Eastern and Southern African Region	www. wcoesa.org
ECO Economic Cooperation Organization	http://www.ecosecretariat.org/
Economic and Monetary Community of Central Africa (or CEMAC)	http://en.wikipedia.org/wiki/Economic_and_Monetary_Community_of_Central_Africa
Economic Community of Central African States (ECCAS),	http://www.ceeac-eccas.org/
Economic Community of West African States (ECOWAS)	http://www.ecowas.int
 Economic Co-operation Organisation (ECO)	http://www.ecosecretariat.org
EEA- European Economic Area Ευρωπαϊκός οικονομικός Χώρος	http://europa.eu.int/comm/external_relations/eea/ http://secretariat.efta.int/Web/legaldocuments/
Eurasian Economic Community (EurAsEC or EAEC)	http://www.photius.com/eaec/ http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/cis/index_en.htm http://www.reference.com/browse/wiki/Eurasian_Economic_Community
Euro-Mediterranean free trade area (EU-MEFTA)	http://en.wikipedia.org/wiki/Agadir_Agreement
 European Free Trade Association (EFTA) Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών	http://www.efta.int
 European Union Ευρωπαϊκή Ένωση	http://europa.eu.int/
GUAM-Georgia, Ukraine-Armenia-Moldova organization	http://en.wikipedia.org/wiki/GUAM
Gulf Cooperation Council (GCC)	http://gcc-sg.org/
 Latin American Integration Association	http://www.aladi.org

 MERCOSUR- Latin Southern Common Market	http://www.mercosur.int/msweb/
 NAFTA Secretariat	http://www.nafta-sec-alena.org/english/index.htm
 Free Trade Area of the Americas (FTAA)	http://www.ftaa-alca.org/
Oceania Customs Organisation	www.ocosec.org
Organisation of American States	http://www.oas.org
Pacific Regional Trade Agreement (PARTA) Pacific Islands Forum	http://www.forumsec.org.fj/
Shanghai Cooperation Organization (SCO)	http://www.sectsc.org/
South American Community of Nations	http://www.reference.com/browse/wiki/South_American_Community_of_Nations
 Southern African Development Community (SADC),	http://www.reference.com/browse/wiki/Southern African Development Coordination Conference http://en.wikipedia.org/wiki/Southern_African_Development_Community
South Asia Free Trade Agreement (SAFTA)	http://www.saarc-sec.org/
South Asian Association for Regional Co-operation (SAARC)	http://www.saarc-sec.org
South East Europe Co-operation Process (SEECP) Summit	http://europa.eu.int/comm/external_relations/news/patten/speech_01_82.htm www.mfa.gr
Southern African Customs Union (SASU)	http://www.dfa.gov.za/foreign/Multilateral/africa/sacu.htm
West African Economic and Monetary Union (UEMOA)	http://en.wikipedia.org/wiki/West_African_Economic_and_Monetary_Union

8. Διεθνείς και περιφερειακοί οικονομικοί οργανισμοί για την ρύθμιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

World Intellectual Property Organization (WIPO)	www.wipo.int/ http://www.wipo.int/index.html.en
International Safe Transit Association -ISTA	http://www.ista.org
Asian productivity organization (APO)	http://www.apo-tokyo.org/

9. Δραστηριότητα των διεθνών και περιφερειακών οργανισμών για την προτυποποίηση και την πιστοποίηση

9.1. Διακρατικοί	
WTO	www.wto.org

FAO/UN	www.fao.org
--------	--

9.2. Μη κυβερνητικοί

IETC -International Electrotechnical Commission	http://www.iec.ch/
 ISO- International Organisation for Standardisation	http://www.iso.ch

9.3. Περιφερειακοί

CEN European Committee for Standardization Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης	www.cenorm.be
CENELEC -European Committee for Electrotechnical Standardization	www.cenelec.org/
DIN -German Institute for Standardization	http://www2.din.de/
Δια-σκανδιναβικός οργανισμός πιστοποίησης - INSTA	http://www.standard.no/ www.insta.fi/
COPANT- Pan American Standards Commission	www.copant.org
Πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	http://www.pitt.edu/~wwwes/standards.guide.html >
National Institute of Standards and Technology (NIST)	www.nist.gov
Standard Industrial Classification (SIC)	http://www.census.gov/epcd/www/sic.html
European patent office (EPO)	http://www.european-patent-office.org

10. Δραστηριότητα των διεθνών οικονομικών οργανισμών για την ρύθμιση της επιχειρηματικής πρακτικής

United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL)	www.uncitral.org
UNIDROIT	http://www.unidroit.org
LM - Lex Mercatoria	http://lexmercatoria.net/
International Economic Law Group	http://www.international-economic-law.org/
ASIL Guide to Electronic Resources for International economic Law	http://www.asil.org/ http://www.asil.org/resource/iel1.htm#V.%20REGIONAL%20ECONOMIC%20INTEGRATION
ASIL Guide to Electronic Resources for International private Law	http://www.asil.org/resource/pil1.htm#Introduction

11. Ρύθμιση του διεθνούς ανταγωνισμού

ΟΟΣΑ Οργανισμός οικονομικής συνεργασίας και ανάπτυξης	http://www.oecd.org/
Ρύθμιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην ΕΕ.	http://europa.eu.int/scadplus/leg/el/vb/i23021.htm

12. Ρύθμιση της διεθνούς επενδυτικής και πολυμερούς επιστημονικο-τεχνικής και βιομηχανικής συνεργασίας

European Patent Organisation	http://en.wikipedia.org/wiki/European_Patent_Convention
EastWest Institute EWI	http://www.iews.org/

13. Διεθνείς επιχειρηματικοί ΜΚΟ	
 International Chamber of Commerce-ICC	http://www.icc.org/ http://www.iccwbo.org/
The Acronym Finder	http://acronyms.thefreedictionary.com/
Society of Automotive Engineers (SAE)	www.sae.org

14. Ερευνητικά Ινστιτούτα του ΟΗΕ , Εθνικές Ακαδημίες Επιστημών, Εθνικά κέντρα ερευνών	
United nations institute for training and research (UNITAR)	http://www.unitar.org
United nations research institute for social development (UNRISD)	http://www.unrisd.org/
Consultive group on international agricultural research (CGIAR)	http://www.cgiar.org
United nations university (UNU)	http://www.unu.edu
National Academy of Sciences (NAS)	www4.nationalacademies.org/nas/nashome.nsf
National Research Council (NRC)	www.nas.edu/nrc
Library o of Economics	http://www.econlib.org/
VINITI- All-Russian Institute of Scientific and Technical Information	http://www.viniti.ru/Welcome.html
Teaching and Learning Conferences Worldwide	http://www.conferencealerts.com/school.htm
Journal of Economic Literature (JEL) Style Information for Articles	http://www.aeaweb.org/journal/styleguide.html
Social Sciences Citation Index	http://www.lib.umich.edu/govdocs/ssci.html
Institute of International Relations of Kyiv Taras Shevchenko National University	http://www.iir.kiev.ua/?lang=en&history
Κέντρο Ερευνητικών Σπουδών και διεθνών πληροφοριών	www.cepil.fr
Κέντρο διεθνούς εμπορίου και ανάπτυξης	www.itd.org
Διεθνές Κέντρο εμπορίου	www.intracen.org
Βιβλιοθήκες για διεθνή θέματα	http://www.lib.berkeley.edu/doemoff/
United Nations and European Union: Sources of Information	http://www.library.ubc.ca/govpubs/un.html

Πύλες για διεθνείς οργανισμούς	
Αρχικά Διεθνών Οργανισμών	http://www.authorama.com/world-2000-notes-2.html
Πύλη για διεθνείς οργανισμούς	http://en.wikipedia.org/wiki/International_organisation
Πύλη για παγκόσμιους και περιφερειακούς οργανισμούς	http://www.wcoomd.org/ie/En/OtherLinks/otherlinks.html
Economic Co-operation	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/econcoop.html
International Agreements and Organisations	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/tradag.html

List of trade blocs	http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_trade_blocs
Πύλη για Διεθνείς Κυβερνητικούς και μη Κυβερνητικούς οργανισμούς	http://www.ewi.info/links.cfm?title=Links&l1=Links&l2=&l3=&l4=&category=all

Ιστοσελίδες για Θέματα της Παγκόσμιας Οικονομίας και το εμπόριο	
IMF- World Economic Outlook (WEO) database (Μακροοικονομικά Στατιστικά όλων των χωρών του κόσμου.	http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2004/02/data/dbcselm.cfm?G=2001&Error=1 http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2004/02/data/index.htm
WIKIPEDIA Economics	http://en.wikipedia.org/wiki/Economics
World economist	http://www.worldeconomist.com/
Γενικά στοιχεία για τις χώρες του κόσμου	http://www.geographic.org/
The Journal of Economic Literature	http://www.econlit.org/
Alphabetical index για τις θεωρητικές οικονομικές σχολές και τους οικονομολόγους	http://cepa.newschool.edu/het/alphabet.htm
Economics Resources: International Trade	http://www.internationaleconomics.net/economics3.html
Σύντομη Παγκόσμια Ιστορία	http://www.rdigest.ru/WH/tables.html
Πύλη για τα διεθνή οικονομικά και το διεθνές εμπόριο	http://www.helsinki.fi/WebEc/webecf.html
International Business and marketing	http://globaleedge.msu.edu/ibrd/ibrd.asp
US-ASEAN Business Council's	http://www.us-asean.org
Πύλη διευθύνσεων για διεθνή οικονομικά και διοίκηση επιχειρήσεων	http://www.reference.com/browse/wiki/List_of_economics_topics
Πύλη διευθύνσεων για θέματα διοίκησης επιχειρήσεων και εταιρικής διακυβέρνησης	http://www.thecorporatelibrary.com/governance-research/links/preview.asp
International Trade	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/inttrad.html
International Economics	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/intecon.html
Κατάλογος 500 μεγαλύτερων επιχειρήσεων στις ΗΠΑ	www.forbes.com/tool/toolbox/forbes500s/
Κατάλογος 500 μεγαλύτερων επιχειρήσεων στο κόσμο	www.fortune.com/lists/G500/index.htm
Εισαγωγή στην μακρο-μικρο-οικονομία	www.eco.nm.ru
Αναλύσεις για τις πολυεθνικές	www.corporatewatch.org
Φάκελος Διεύρυνση της Διευθυνσης Διεθνών οικονομικών σχέσεων	www.dree.org/elargissement
Acronyms nad initialisms	http://acronyms.thefreedictionary.com/

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (Ε.Ε.)	
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ –ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	
 Ευρωπαϊκή Ένωση	http://europa.eu.int/ Home page
Essential European Union Websites	http://www.eurunion.org/infores/besteuwebsites.htm
The European Integration History Index	http://vlib.iue.it/hist-eur-integration/Index.html
Πρόσβαση στην Ευρωπαϊκή οικονομία	http://www.europa.eu.int/comm/economy-finance
Πρόσβαση στην ιστορία της ΕΕ Γενικά για ΕΕ	http://en.wikipedia.org/wiki/European_Union
EU in the World	http://europa.eu.int/comm/world/
Economic Growth of EU and World	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/econgrog.html
European University Institute Harvard law school libraries	http://www.let.leidenuniv.nl/history/rtz/resl/index.htm http://www.law.harvard.edu/programs/JeanMonnet/Toc/index.html
EU Economics	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/econeuro.html
EU External Trade	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/euextrade.html
Single Market Issues	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/singmar.html
EU Enlargement	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/euenlarg.html
Ένωση ευρωπαϊκών περιφερειών (ΑΕΡ)	www.are-regions-europe.org
EU Economic and Financial Affairs	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/eueconfin.html
EU Regional Development	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/euregdev.html
Economic Growth	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/econgrog.html
EU Competition Policy	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/eucompopol.html
Τάσεις οικονομίας της Ευρώπης και ΗΠΑ. Στατιστικά	http://www.unece.org/stats/trends2005/Welcome.html
Γενικά Οικονομικά στοιχεία για την Ευρώπη και ΗΠΑ(έτος 2005)	http://www.unece.org/stats/trends2005/economy.htm
EU at a Glance	http://europa.eu.int/abc/index_en.htm
EU Contacts	http://europa.eu.int/geninfo/info/contact/index_en.htm
EU News	http://europa.eu.int/news/index_en.htm
Οι δραστηριότητες της ΕΕ	http://europa.eu.int/pol/index-el.htm

ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	
European Institutions Θεσμικά Όργανα της Ε	http://europa.eu.int/institutions/index_en.htm
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	http://www.europarl.eu.int
Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	http://europa.eu.int/council/off/conclu/index.htm http://ue.eu.int/cms3_fo/index.htm
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	http://europa.eu.int/comm/index.html
Γενικές διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	http://europa.eu.int/comm/dgs_en.htm http://europa.eu.int/news/cal-en.htm
Ευρωπαϊκό δικαστήριο	http://www.curia.eu.int
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	http://www.eca.eu.int/
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	http://www.ces.eu.int/

Επιτροπή των Περιφερειών	http://www.cor.eu.int/
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ECB	http://www.ecb.int/home/html/index.en.html
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	http://www.eib.org http://www.bei.org
Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων	http://www.eif.eu.int/
Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	http://www.euro-ombudsman.eu.int/
European Data Protection Conference	http://www.edps.eu.int/01_en_presentation.htm
18 Οργανισμοί της ΕΕ	http://europa.eu.int/agencies/index_en.htm
EU Presidency Websites	http://ue.eu.int/cms3_fo/showPage.asp?id=695&lang=en&mode=g)
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, γραφείο για την Ελλάδα	http://www.europarl.gr

ΘΕΣΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	
Διάλογος για την Ευρώπη	http://europa.eu.int/comm/igc2000/dialosue/index_en.htm
Γενική έκθεση δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	http://europa.eu.int/abc/doc/off/rz/en/
Κέντρο ευρωπαϊκής πολιτικής	http://www.TheEPC.be
Ανεξάρτητη επιτροπή ανασυγκρότησης των οργανισμών και των διαδικασιών της ΕΕ	http://www.ici.org.uk
Συνθήκη του Schengen	http://www.privacy.fgov.be/SchensenFR/
Συνθήκη της Νίκαιας	http://europa.eu.int/comm/nice_treaty/index_en.htm http://europa.eu.int/comm/nice_treaty/procedures_en.pdf
Ευρωπαϊκό δικαστήριο ανθρωπίνων δικαιωμάτων	http://www.echr.coe.int

ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	
Η πύλη εισόδου στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	http://www.europa.eu.int/eur-lex/el/index.html
Ευρωπαϊκή νομοθεσία και έγγραφα	http://www.europa.eu.int/eur-lex/lex/en/index.htm
EUR-Lex – The Portal to European Union Law	http://www.europa.eu.int/eur-lex/lex/en/index.htm
Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας	http://www.cordis.hi/ipt-helpdesk http://www.ipr-helpdesk.org/news2000
Pre-Lex Διοργανικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων ΕΕ επιτροπής και άλλων οργάνων	http://europa.eu.int/prelex
Χάρτης των δικαιωμάτων του ανθρώπου	http://www.parliament.uk/commons/lib/research/rp2000.htm
Βάση δεδομένων CPT για τα ανθρώπινα δικαιώματα	http://hudoc.cpt.coe.int/
Διαχείριση ψηφιακών δικαιωμάτων	http://www.dikital-publishine-conference.co.uk
Celex -Βάση δεδομένων όσον αφορά την κοινοτική νομοθεσία	http://europa.eu.int/celex/
Νομοθετικό Παρατηρητήριο. Βάση η οποία καλύπτει τις δραστηριότητες των θεσμών της ΕΕ	http://www.europarl.eu.int/oeil/
Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	http://europa.eu.int/eur-lex/lex/JOIndex.do?ihmlang=el

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΕ	
Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης	www.lib.aueb.gr
Αλφαβητικός κατάλογος της Δικτυακής Πύλης της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Europa	http://www.lib.aueb.gr/libsite/gr/Europa_gr.htm
Μια συνοπτική εγκυκλοπαίδεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης	http://wlvw.ecsanet.org/databases.htm
A to Z index of European Union websites	http://www.eurunion.org/infores/euindex.htm
Alphabetical index της ΕΕ	http://europa.eu.int/comm/atoz_en.htm
EUR-OP: Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	http://eur-op.eu.int/general/en/index.htm
Ελεύθερη πρόσβαση στη βάση δεδομένων CELEX	http://europa.eu.int/celex/html/doc/en/linktocelex_en.htm
Κέντρα ευρωπαϊκής τεκμηρίωσης	http://europa.eu.int/comm/ds/0/libraries/ebc/basic-en.htm
Πρόσβαση σε αδημοσίευτα έγγραφα της γραμματείας της ευρωπαϊκής επιτροπής	http://europa.eu.int/comm/secretariat_general?sgc/accjioc/en/index.htm
Γραφείο επίσημων εκδόσεων των ευρωπαϊκών κοινοτήτων	http://www.access toeurope.com
Λεξικό ακρωνύμων σχετικών με την Ευρωπαϊκή Ένωση	http://eurodic.ip.lu (Eurodicautom) http://www.abdn.ac.uk/pir/sources/euroguide.htm Ένα γλωσσάρι για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και την Ευρωπαϊκή Ένωση
Λεξικό του Ευρώ	http://europa.eu.int/comm/translation/euro/euenfram.htm http://www.euro-know.org/dictionary/index.html
Databases	http://europa.eu.int/geninfo/info/guide/index_en.htm#db
Publications	http://europa.eu.int/geninfo/info/guide/index_en.htm#publ http://europa.eu.int/geninfo/info/guide/index_el.htm#biblio
ECLAS – European Commission libraries catalog	http://europa.eu.int/eclas/
Market Access Database	http://mkacddb.eu.int/mkacddb2/indexPubli.htm
Δελτίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	http://europa.eu.int/abc/doc/off/bull/el/welcome.htm http://europa.eu.int/comm/publications/
Greek portal to EU	http://europa.eu.int/index_el.htm
Wikipedia, the free encyclopedia για την ΕΕ	http://en.wikipedia.org/wiki/European_Union
Βιβλιοπωλείο της ΕΕ - Publisher's choice	http://bookshop.eu.int/eGetRecords?Template=Test_EUB/en_index
Βιβλιογραφία για την ΕΕ	http://book.culture.gr/docs/eubooks/eurenosi.htm
CORDIS - Ελληνικός Κόμβος Πληροφόρησης Ε&ΤΑ:	http://www.cordis.lu/greece/
Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων της Ε.Ε.	www.publications.eu.int
I'M Europe (Information Market Europe)	www.echo.lu
Περιοδικό EUROPA	http://www.delrus.cec.eu.int/en/index.htm
Ευρω -ορολογία	http://europa.eu.int/comm/translation/euro/euenfram.htm http://europa.eu.int/geninfo/info/guide/dbsubject/index_en.htm
Euromonitor	http://www.euromonitor.com/refsummary.aspx?folder=World_Directory_of_Business_Information_Websites&industryfolder=Reference

ΧΩΡΕΣ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ		
Country	Website	EU Delegation Website
Austria	http://www.bmwa.gv.at	http://europa.eu.int/austria
Belgium	http://diplobel.fgov.be/default_en.htm	http://europa.eu.int/comm/represent/be
Cyprus	http://www.cyprustrade.gov.cy	http://www.delcyp.cec.eu.int
Czech Republic	http://www.mpo.cz/reader/	http://www.evropska-unie.cz
Denmark	http://www.um.dk/english/	http://www.europa-kommissionen.dk/eu-politik/aktuelt
Estonia	http://www.mineco.ee/default.asp?lng=eng	http://www.euroopaliit.ee
Finland	http://www.vn.fi/ktm/index.html	http://cgi.eukomissio.fi/cgi-bin/page/edustusto_uutuudet
France	http://www.commerce-exterieur.gouv.fr/Sommaire.htm	http://europa.eu.int/france/
Germany	http://www.bmwi.de/Homepage/Startseite.jsp	http://www.eu-kommission.de
Greece	http://www.mfa.gr	http://europa.eu.int/hellas
Hungary	http://www.gm.hu/kulfold/index.htm	http://www.eudelegation.hu
Ireland	http://www.entemp.ie/	http://www.euireland.ie
Italy	http://www.mincomes.it/	http://www.comeur.it
Latvia	http://www.am.gov.lv/en/	
Lithuania	http://www.urm.lt/full_e.php	http://www.eudel.lt
Luxembourg	http://www.gouvernement.lu/gouv/fr/gouv/minist/aececd.html http://www.etat.lu/ECO/index.htm	http://europa.eu.int/luxembourg
Malta	http://www.metco.net/	http://www.delmlt.cec.eu.int
Poland	http://www.mg.gov.pl/english/index.htm	http://www.europa.delpol.pl
Portugal	http://www.dgrei.pt/	http://www.ce.pt
Slovakia	http://www.government.gov.sk/english/	http://www.delsvk.cec.eu.int
Slovenia	http://www.sigov.si/mzz/eng/index.html	http://www.evropska-unija.si
Spain	http://www.mcx.es/	http://europa.eu.int/spain
Sweden	http://www.utrikes.regeringen.se/inenglish/index.htm	http://www.eukomm.se/ie.htm
The Netherlands	http://www.minez.nl/	http://www.eu.nl
United Kingdom	http://www.dti.gov.uk/	http://www.cec.org.uk

Δασμολογικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης	
Taxation and Customs Union	http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/index_en.htm
Τελωνεία στην ΕΕ	http://europa.eu.int/pol/cust/index_el.htm
Ρύθμιση του εξωτερικού εμπορίου της ΕΕ	http://europa.eu.int/scadplus/leg/el/s05020.htm
List of non-EU countries	http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/customs/customs_duties/rules_origin/article_403_en.htm
Generalised System of Preferences - Γενικευμένο σύστημα προτιμήσεων	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/global/gsp/pr211205_en.htm http://europa.eu.int/comm/trade/issues/global/gsp/index_en.htm http://www.dti.gov.uk/ewt/contents.htm

Taxation of 15 EU	http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/common/info_country/eu_15/index_en.htm
Taxation of 10 new member states EU	http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/common/info_country/eu_10/index_en.htm
Taxation of 15 EU vehicle tax	http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/resources/documents/vehicle_tax_study_15-02-2002.pdf
Car Sector of EU	http://europa.eu.int/comm/competition/car_sector/
ΦΠΑ της ΕΕ	http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/vat/traders/vat_community/index_en.htm
Δασμολογικές ρυθμίσεις της ΕΕ για τρίτες χώρες	http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/common/international_affairs/third_countries/index_en.htm
Δασμολογικό πρόγραμμα 2007 της ΕΕ	http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/customs/cooperation_programmes/customs_2007/index_en.htm
Τελωνειακή συνεργασία της ΕΕ	http://europa.eu.int/scadplus/leg/el/s28000.htm http://europa.eu.int/eurlex/pri/el/oj/dat/1998/c_189/c_18919980617el00010018.pdf
Κοινό καθεστώς για εισαγωγές ορισμένων τρίτων χωρών	http://europa.eu.int/scadplus/leg/el/lvb/r11003.htm
Σύστημα γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων της ΕΕ στις τρίτες χώρες	http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!CELEXnumdoc&lg=el&numdoc=32001R2501
Βάση δεδομένων TARIC: Φορολογία και Τελωνειακή Ένωση	http://europa.eu.int/comm/trade/taxation-customs/dds/en/home.htm
World trade rulebook WTO Dispute Settlement	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/respectrules/index_en.htm http://europa.eu.int/comm/trade/issues/respectrules/dispute/index_en.htm
Trade and Trade Policy of EU	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/tradpol.html
RAMON Eurostat's Classifications Server	http://europa.eu.int/comm/eurostat/ramon/index.cfm?TargetUrl=DSP_PUB_WELC

Δασμολογικά θέματα της ΕΕ και οργανισμοί	
Taxation sites	http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/common/links/tax/index_en.htm
Intra-European Organisation of Tax Administrations (IOTA)	http://www.iota-tax.org/eng/
International Fiscal Association IFA	http://www.ifa.nl/index.htm
Inter-American Centre of Tax Administrations (CIAT)	http://www.ciat.org/es/index.asp
Confédération Fiscale Européenne (CFE)	http://www.cfe-eutax.org/FRAMES_TOTAL/total_fiscal_issues.html
International Bureau of fiscal documentation	http://www.ibfd.org/portal/app?bookmarkablePage=home
Essential Links to Tax Sites	http://www.el.com/elinks/taxes/
Centre de fiscalité européenne	http://www.bourgogne.cci.fr/Pages/ActuEurop/fiscalite.htm

Τελωνειακή Ενημέρωση στην Ελλάδα	
Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων (ΟΠΣΤ)	www.e-oikonomia.gr/ipiesies/customs/html/index.htm
Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Τελωνειακή ενημέρωση)	http://www.gsis.gr/ http://www.gsis.gr/teloneia/synallages_icis/taric.html
Αλφαβητικό Ευρετήριο Δασμολογικής Κατάταξης Εμπορευμάτων	http://www.gsis.gr/teloneia/synallages_icis/tel_index/idxC.htm

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ	
Διεθνές εμπόριο της ΕΕ External Trade of EU	http://europa.eu.int/comm/trade/index_en.htm http://www.europa.eu.int/comm/trade/en/wto_overview/overview.htm http://europa.eu.int/comm/trade/2000-round/index-en.htm
Ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική	http://europa.eu.int/comm/external_relations/index.htm
Εξωτερικό εμπόριο ΤΗΣ ΕΕ Bilateral Trade relations	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/links.htm
Bilateral Trade relations by regions	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/index_en.htm
Bilateral Trade relations by Countries	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/countries/index_en.htm
Bilateral Trade-sectoral issues	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/sectoral/index_en.htm
Αναπτυσσόμενες χώρες και παγκόσμιο εμπόριο	http://www.europa.eu.int/comm/trade/miti/devel/overview.htm
Γενική συμφωνία εμπορίου υπηρεσιών (GATs)	http://europa.eu.int/comm/trade/services/index-en.htm http://gats-info.eu.int
Ιαπωνία - Ευρωπαϊκή ένωση: εμπορικές σχέσεις	http://europa.eu.int/comm/trade/2000-round/eujap.htm
Καναδάς - Ευρωπαϊκή Ένωση	http://www.europa.eu.int/comm/trade/bilateral/canada/canada.htm
Ευρωπαϊκή Ένωση -Κίνα	http://europa.eu.int/comm/trade/bilateral/china.htm
ΕΕ-Μεξικό	http://europa.eu.int/comm/trade/bilateral/mexico.htm
Ευρωπαϊκή ένωση και κλωστοϋφαντουργία	http://europa.eu.int/comm/trade/goods/textile/whatsom.htm
Απελευθέρωση του εμπορίου στην Αφρική	http://ue.eu.int/newsroom/main.cfm?LANG=I
ASEM: ευρω-ασιατική συνάντηση για το διμερές εμπόριο	http://europa.eu.int/comm/trade/bilateral/asem/asem.prio.htm
ΠΟΕ και Κίνα	http://europa.eu.int/comm/trade/fags/chin-wto.htm
Εμπόριο, ανάπτυξη και καταπολέμηση της φτώχειας	http://europa.eu.int/comm/trade/whats_new/niels.htm
Ευρω-μεσογειακή συμφωνία LOME convention	http://www.euromed.net/ http://www.oneworld.org/acpsec/ http://www.oneworld.org/ecdp/
Η Ευρωπαϊκή Ένωση στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής EU/US Relations	http://www.eurunion.org/index.htm http://www.eurunion.org/partner/euusrelations/transcorpdocs.htm
Bilateral Trade Data	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/data.htm
European Union Trade News	http://europa.eu.int/comm/trade/gentools/register_en.htm
Trade Statistics	http://mkacddb.eu.int/cgi-bin/stb/stat/comext.pl?action=search
Statistics	http://europa.eu.int/geninfo/info/guide/index_en.htm#stat
Terminology	http://europa.eu.int/geninfo/info/guide/index_en.htm#term
The EU and the WTO	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/newround/index_en.htm
Trade and development	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/global/development/index_en.htm

The Doha Development Agenda	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/newround/doha_da/index_en.htm
Economic Partnership Agreements (EPAs) - ACP	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/acp/nepa_en.htm
Trade policy instruments: Trade Defence Instruments (TDI) and Trade Barriers Regulation (TBR)	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/respectrules/tpi_en.htm
Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Τουρκία	http://www.deltur.cec.eu.int
EU External Trade	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/euextrade.html
International Trade	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/inttrad.html
EU-Central AsiaTrade	http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/regions/cis/index_en.htm
Εθνικές Στατιστικές υπηρεσίες των χωρών μελών της ΕΕ	http://www.destatis.de/allg/e/link/linke983.htm

ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ		
Country	Website	EU Delegation Website
Albania	http://www.mfa.gov.al	
Algeria	http://www.mae-dz.org	http://www.deldza.cec.eu.int
Andorra	http://www.andorra.ad/govern/governuk.html	
Angola	http://www.angola.org/politics/index.htm	
Antigua and Barbuda	http://www.antigua-barbuda.com	
Argentina	http://www.minproduccion.gov.ar/sicym/comercio/default1.htm	http://www.delarg.cec.eu.int
Armenia	http://www.armeniaforeignministry.com	
Australia	http://www.dfat.gov.au	http://www.ecdel.org.au
Austria	http://www.bmwa.gv.at	http://europa.eu.int/austria
Bahamas	http://www.bahamas.gov.bs	
Bahrain	http://www.commerce.gov.bh	
Bangladesh	http://www.epbbd.com/index.htm	http://www.eudelbangladesh.org/index.htm
Barbados	http://www.bgis.gov.bb	
Belarus	http://www.mfa.gov.by/eng/index.htm	http://www.delukr.cec.eu.int
Belgium	http://diplobel.fgov.be/default_en.htm	http://europa.eu.int/comm/represent/be
Belize	http://www.belize.gov.bz	
Benin	http://planben.intnet.bj	
Bhutan	(none)	http://www.delind.cec.eu.int
Bosnia and Herzegovina	http://www.fbihvlada.gov.ba/engleski/index.html	
Botswana	http://www.gov.bw	
Brazil	http://www.mdic.gov.br	http://www.delbra.cec.eu.int
Brunei Darussalam	http://www.mfa.gov.bn	http://www.delidn.cec.eu.int
Bulgaria	http://www.mi.government.bg/eng/index.html	http://www.evropa.bg
Burkina Faso	http://www.primature.gov.bf	
Burundi	http://www.burundi.gov.bi	
Cambodia	http://www.moc.gov.kh	http://www.deltha.cec.eu.int

Cameroon	http://www.spm.gov.cm/gouv/pgouv_a.htm	
Canada	http://www.dfait-maeci.gc.ca	http://www.delcan.cec.eu.int/english
Cape Verde	http://www.governo.cv/wwwindex.html	
Central African Republic	http://www.rca-gouv.net/gouvernement/gouvernement.htm	
Chad	http://www.chadembassy.org	
Chile	http://www.direcon.cl	http://www.delchl.cec.eu.int
China	http://www.moftec.gov.cn/moftec_en/index.html	http://www.delchn.cec.eu.int
Colombia	http://www.mincomex.gov.co	http://www.delcol.cec.eu.int/index.htm
Congo	http://www.gouv.cg	
Congo Democratic Republic	http://www.rd-congo.com/government.html	
Costa Rica	http://www.comex.go.cr	http://www.delcri.cec.eu.int
Croatia	http://www.mvp.hr/mvprh-www-eng/index.html	http://www.delhrv.cec.eu.int
Cuba	http://www.cubagob.cu	
Cyprus	http://www.cyprustrade.gov.cy	http://www.delcyp.cec.eu.int
Czech Republic	http://www.mpo.cz/reader/	http://www.evropska-unie.cz
Denmark	http://www.um.dk/english/	http://www.europa-kommissionen.dk/eu-politik/aktuelt
Djibouti	http://www.republique-djibouti.com	
Dominica	http://www.dexiaexport.com	
Dominican Republic	http://serex.gov.do	
Ecuador	http://www.mmrree.gov.ec	http://www.delcol.cec.eu.int/index.htm
Egypt	http://www.sis.gov.eg	http://www.eu-delegation.org.eg
El Salvador	http://www.rree.gob.sv	http://www.delnic.cec.eu.int
Eritrea	http://www.eriemb.se/addresslinks.html	
Estonia	http://www.mineco.ee/default.asp?lng=eng	http://www.euroopaliit.ee
Ethiopia	http://www.ethioembassy.org.uk/government/government.htm	
F.Y.R. of Macedonia	http://www.gov.mk/English	http://www.delmkd.cec.eu.int
Faroe Islands	http://www.tinganes.fo	
Fiji Islands	http://www.foreignaffairs.gov.fj	
Finland	http://www.vn.fi/ktm/index.html	http://cgi.eukomissio.fi/cgi-bin/page/edustusto_uutuudet
France	http://www.commerce-exterieur.gouv.fr/Sommaire.htm	http://europa.eu.int/france/
Georgia	http://www.mfa.gov.ge	
Germany	http://www.bmw.de/Homepage/Startseite.jsp	http://www.eu-kommission.de
Ghana	http://www.ghana.gov.gh/sitemap.html	
Greece	http://www.mfa.gr	http://europa.eu.int/hellas
Grenada	http://www.belgrafix.com/Government/gov_frame.htm	
Guatemala	http://www.mineco.gob.gt	http://www.delnic.cec.eu.int
Guinea Republic	http://www.guinee.gov.gn	
Guyana	http://www.sdn.org.gy/mtti	http://www.delguy.cec.eu.int
Haiti	http://www.haitifocus.com/haitie/exec.html	

Honduras	http://www.sre.hn	http://www.delnic.cec.eu.int
Hong Kong (S.A.R.)	http://www.gov.hk/tid/e-index.htm	http://www.ust.hk/~webeu
Hungary	http://www.gm.hu/kulfold/index.htm	http://www.eudelegation.hu
Iceland	http://www.mfa.is	http://www.esb.is
India	http://commin.nic.in	http://www.delind.cec.eu.int
Indonesia	http://www.deplu.go.id	http://www.delidn.cec.eu.int
Iran	http://www.mfa.gov.ir	
Iraq	http://www.uruklink.net/mofa	
Ireland	http://www.entemp.ie/	http://www.euireland.ie
Israel	http://www.tamas.gov.il/tamas_en.asp	http://www.eu-del.org.il
Italy	http://www.mincomes.it/	http://europa.eu.int/italia
Ivory Coast	http://www.pr.ci/gouvernement/index.html	
Jamaica	http://www.mfaft.gov.jm	http://www.deljam.cec.eu.int
Japan	http://www.meti.go.jp/english/index.html	http://jpn.cec.eu.int
Jordan	http://www.mit.gov.jo	http://www.deljor.cec.eu.int
Kazakhstan	http://www.mfa.kz/english/index.htm	http://www.delkaz.cec.eu.int
Kenya	http://www.kenyaweb.com/government/ministries/trade.html	
Korea (Republic of)	http://www.mofat.go.kr/en/index.mof	http://www.delkor.cec.eu.int
Kuwait	http://www.moci.gov.kw	
Kyrgyz Republic	http://www.mvtp.kg/english/home_e.html	
Laos	(none)	http://www.deltha.cec.eu.int
Latvia	http://www.am.gov.lv/en/	
Lebanon	http://www.economy.gov.lb	http://www.dellbn.cec.eu.int
Lesotho	http://www.lesotho.gov.ls/mnforeign.htm	
Liberia	http://www.liberiaemb.org/govt.html	
Liechtenstein	http://www.firstlink.li/regierung/amt_volksw.htm	
Lithuania	http://www.urm.lt/full_e.php	http://www.eudel.lt
Luxembourg	http://www.gouvernement.lu/gouv/fr/gouv/minist/aececd.html http://www.etat.lu/ECO/index.htm	http://europa.eu.int/luxembourg
Macao (S.A.R.)	http://www.economia.gov.mo	
Madagascar	http://www.assemblee-nationale.mg/en/dep_min.htm	
Malawi	http://www.maform.malawi.net	
Malaysia	http://www.miti.gov.my	http://www.deltha.cec.eu.int
Maldives	http://www.investmaldives.com/home.htm	
Mali	http://www.maliembassy-usa.org/politics_en.html	
Malta	http://www.metco.net/	http://www.delmlt.cec.eu.int
Mauritania	http://www.mauritania.mr/	
Mauritius	http://industry.gov.mu	
Mexico	http://www.economia.gob.mx	http://www.delmex.cec.eu.int
Moldova	http://www.trade.moldova.md	http://www.delukr.cec.eu.int
Morocco	http://www.mcinet.gov.ma	http://www.delmar.cec.eu.int
Mozambique	http://www.mozambique.mz/governo/minec	http://www.delmoz.cec.eu.int
Myanmar	http://www3.itu.int/MISSIONS/Myanmar/ministry/moc_web/index.html	http://www.deltha.cec.eu.int
Namibia	http://www.mti.gov.na	http://www.delnam.cec.eu.int

Nepal	http://www.tpcnepal.org.np	http://www.delind.cec.eu.int
New Zealand	http://www.mfat.govt.nz	
Nicaragua	http://www.mific.gob.ni	http://www.delnic.cec.eu.int
Niger	http://www.nigerembassyusa.org/govt.html	
Nigeria	http://www.nopa.net/index.html	
Norway	http://odin.dep.no/ud/engelsk	http://www.europakommisjonen.no
Oman	http://www.omanet.com/foreign_affairs.htm	
Pakistan	http://www.paktrade.org	
Palestine	http://www.paltrade.org	http://www.delwbg.cec.eu.int
Panama	http://www.mici.gob.pa/estadmf.html	
Papua New Guinea	http://www.pngonline.gov.pg	http://www.delpng.cec.eu.int
Paraguay	http://www.mic.gov.py	http://www.delury.cec.eu.int
Peru	http://www.mitinci.gob.pe	
Philippines	http://www.dti.gov.ph	http://www.delphi.cec.eu.int
Poland	http://www.mg.gov.pl/english/index.htm	http://www.europa.delpol.pl
Portugal	http://www.dgrei.pt/	http://www.ce.pt
Qatar	http://www.planning.gov.qa	
Romania	http://domino.kappa.ro/mae/home.nsf/HomePageEng	http://www.infoeuropa.ro
Russia	http://www.ln.mid.ru/website/bul_ns_en.nsf/kartaflat/en01	http://www.eur.ru
Rwanda	http://www.rwanda1.com/government	
San Marino	http://www.interni.segreteria.sm/Dipartimenti/dipartimenti.htm	
Saudi Arabia	http://www.mofa.gov.sa/index.htm	
Senegal	http://www.gouv.sn/ministeres/mpme/contacts.cfm	
Seychelles	http://www.sey.net/gen_govt.htm	
Sierra Leone	http://www.sierra-leone.gov.sl	
Singapore	http://www.mti.gov.sg	http://www.delidn.cec.eu.int
Slovakia	http://www.government.gov.sk/english/	http://www.delsvk.cec.eu.int
Slovenia	http://www.sigov.si/mzz/eng/index.html	http://www.evropska-unija.si
Solomon Islands	http://www.commerce.gov.sb	
Somalia	http://www.somaligov.com	
South Africa	http://www.dti.gov.za	http://www.eusa.org.za
Spain	http://www.mcx.es/	http://europa.eu.int/spain
Sri Lanka	http://www.lk/national/ministry/commerce.html	
St Lucia	http://www.stlucia.gov.lc/agencies/	
St Vincent and The Grenadines	http://www.caribisles.org/caribbean/add-08.htm	
Sudan	http://www.sudan.net/govt.shtml	
Swaziland	http://www.swazi.com/government/ministries/min-for.html	
Sweden	http://www.utrikes.regeringen.se/inenglish/index.htm	http://www.eukomm.se/ie.htm
Switzerland	http://www.evd.admin.ch	
Syria	http://www.syrecon.org	http://www.delsyr.cec.eu.int
Taiwan	http://www.trade.gov.tw/english/index.htm	
Tajikistan	(none)	http://www.delkaz.cec.eu.int
Tanzania	http://www.tanzania.go.tz/indexE.html	http://www.deltza.cec.eu.int
Thailand	http://www.moc.go.th/moc_eng.htm	http://www.deltha.cec.eu.int

The Netherlands	http://www.minez.nl/	http://www.eu.nl
Togo	http://www.republicoftogo.com	
Tonga	http://pmo.gov.to/ministry_of_labour.htm	
Trinidad and Tobago	http://www.tradeind.gov.tt	
Tunisia	http://www.cepex.nat.tn/eng/cepex/default.asp	http://www.ce.intl.tn
Turkey	http://www.dtm.gov.tr/engmenu.htm	http://www.deltur.cec.eu.int
Uganda	http://www.mofa.go.ug	
Ukraine	http://www.kmu.gov.ua/index_engl.html	http://www.delukr.cec.eu.int
United Arab Emirates	http://www.economy.gov.ae	
United Kingdom	http://www.dti.gov.uk/	http://www.cec.org.uk
Uruguay	http://www.mrree.gub.uy/mrree/cuadro2.htm	http://www.delury.cec.eu.int
USA	http://www.ustr.gov	http://www.eurunion.org
Uzbekistan	http://www.gov.uz	
United Nations	http://www.un.org	http://www.europa-eu-un.org
Venezuela	http://www.mre.gov.ve	
Vietnam	http://www.mofa.gov.vn/English/Home.htm	
Yugoslavia (Federal Rep.)	http://www.gov.yu/start.asp?je=E	http://www.eudelyug.org/eufirstflash.htm
Zambia	http://www.state.gov.zm	
Zimbabwe	http://www.gta.gov.zw	

EZES- EFTA -Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών

Country	Website	EU Delegation Website
EFTA	http://www.efta.int	
Iceland	http://www.mfa.is	http://www.esb.is
Liechtenstein	http://www.firstlink.li/regierung/amt_volksw.htm	
Norway	http://odin.dep.no/ud/engelsk	http://www.europakommisjonen.no
Switzerland	http://www.evd.admin.ch	

Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών της Βορείου Αμερικής -NAFTA

Country	Website	EU Delegation Website
NAFTA	http://www.nafta-sec-alena.org/english/index.htm	
Canada	http://www.dfait-maeci.gc.ca	http://www.delcan.cec.eu.int/english
Mexico	http://www.economia.gob.mx	http://www.delmex.cec.eu.int
USA	http://www.ustr.gov	http://www.eurunion.org

Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών της Βορείου Αμερικής -NAFTA

Country	Website	EU Delegation Website
Mercosur	http://www.mercosur.org	
Argentina	http://www.minproduccion.gov.ar/sicym/comercio/default1.htm	http://www.delarg.cec.eu.int
Bolivia	http://www.mcei.gov.bo	
Brazil	http://www.mdic.gov.br	http://www.delbra.cec.eu.int

Chile	http://www.direcon.cl	http://www.delchl.cec.eu.int
Paraguay	http://www.mic.gov.py	http://www.delury.cec.eu.int
Uruguay	http://www.mrree.gub.uy/mrree/cuadro2.htm	http://www.delury.cec.eu.int

Χώρες Μεσογείου -MEDA		
Country	Website	EU Delegation Website
Algeria	http://www.mae-dz.org	http://www.deldza.cec.eu.int
Cyprus	http://www.cyprustrade.gov.cy	http://www.delcyp.cec.eu.int
Egypt	http://www.sis.gov.eg	http://www.eu-delegation.org.eg
Israel	http://www.tamas.gov.il/tamas_en.asp	http://www.eu-del.org.il
Jordan	http://www.mit.gov.jo	http://www.deljor.cec.eu.int
Lebanon	http://www.economy.gov.lb	http://www.delbn.cec.eu.int
Malta	http://www.metco.net	http://www.delmlt.cec.eu.int
Morocco	http://www.mcinet.gov.ma	http://www.delmar.cec.eu.int
Palestine	http://www.paltrade.org	http://www.delwbg.cec.eu.int
Syria	http://www.syrecon.org	http://www.delsyr.cec.eu.int
Tunisia	http://www.cepex.nat.tn/eng/cepex/default.asp	http://www.ce.intl.tn
Turkey	http://www.dtm.gov.tr/engmenu.htm	http://www.deltur.cec.eu.int

Χώρες Αφρικής –Καράϊβικής και Ειρηνικού Ωκεανού – ACP Countries		
Country	Website	EU Delegation Website
ACP Countries	http://www.acpsec.org/	
Angola	http://www.angola.org/politics/index.htm	
Antigua and Barbuda	http://www.antigua-barbuda.com	
Bahamas	http://www.bahamas.gov.bs	
Barbados	http://www.bgis.gov.bb	
Belize	http://www.belize.gov.bz	
Benin	http://planben.intnet.bj	
Botswana	http://www.gov.bw	
Burkina Faso	http://www.primature.gov.bf	
Burundi	http://www.burundi.gov.bi	
Cameroon	http://www.spm.gov.cm/gouv/pgouv_a.htm	
Cape Verde	http://www.governo.cv/wwwindex.html	
Central African Republic	http://www.rca-gouv.net/gouvernement/gouvernement.htm	
Chad	http://www.chadembassy.org	
Congo	http://www.gouv.cg	
Congo Democratic Republic	http://www.rd-congo.com/government.html	
Djibouti	http://www.republique-djibouti.com	
Dominica	http://www.dexiaexport.com	
Dominican Republic	http://serex.gov.do	
Equatorial Guinea	(none)	
Eritrea	http://www.eriemb.se/	

	addresslinks.html	
Ethiopia	http://www.ethioembassy.org.uk/government/government.htm	
Fiji Islands	http://www.foreignaffairs.gov.fj	
Gabon	(none)	
Gambia	(none)	
Ghana	http://www.ghana.gov.gh/sitemap.html	
Grenada	http://www.belgrafix.com/Government/gov_frame.htm	
Guinea Republic	http://www.guinee.gov.gn	
Guinea-Bissau	(none)	
Guyana	http://www.sdn.org.gy/mtti	http://www.delguy.cec.eu.int
Haiti	http://www.haitifocus.com/haitie/exec.html	
Ivory Coast	http://www.pr.ci/gouvernement/index.html	
Jamaica	http://www.mfapt.gov.jm	http://www.deljam.cec.eu.int
Kenya	http://www.kenyaweb.com/government/ministries/trade.html	
Lesotho	http://www.lesotho.gov.ls/mnforeign.htm	
Liberia	http://www.liberiaemb.org/govt.html	
Madagascar	http://www.assemblee-nationale.mg/en/dep_min.htm	
Malawi	http://www.maform.malawi.net	
Mali	http://www.maliembassy-usa.org/politics_en.html	
Mauritania	http://www.mauritania.mr/	
Mauritius	http://industry.gov.mu	
Mozambique	http://www.mozambique.mz/governo/minec	http://www.delmoz.cec.eu.int
Namibia	http://www.mti.gov.na	http://www.delnam.cec.eu.int
Nauru	(none)	
Niger	http://www.nigerembassyusa.org/govt.html	
Nigeria	http://www.nopa.net/index.html	
Papua New Guinea	http://www.pngonline.gov.pg	http://www.delpng.cec.eu.int
Rwanda	http://www.rwanda1.com/government	
São Tomé and Príncipe	(none)	
Senegal	http://www.gouv.sn/ministeres/mpme/contacts.cfm	
Seychelles	http://www.sey.net/gen_govt.htm	
Sierra Leone	http://www.sierra-leone.gov.sl	
Solomon Islands	http://www.commerce.gov.sb	
Somalia	http://www.somaligov.com	
South Africa	http://www.dti.gov.za	http://www.eusa.org.za
St Lucia	http://www.stlucia.gov.lc/agencies/	
St Vincent and The Grenadines	http://www.caribisles.org/caribbean/add-08.htm	
Sudan	http://www.sudan.net/govt.shtml	
Suriname	(none)	http://www.delguy.cec.eu.int
Swaziland	http://www.swazi.com/government/ministries/min-for.html	
Tanzania	http://www.tanzania.go.tz/indexE.html	http://www.deltza.cec.eu.int
Togo	http://www.republicoftogo.com	

Tonga	http://pmo.gov.to/ministry_of_labour.htm	
Trinidad and Tobago	http://www.tradeind.gov.tt	
Tuvalu	(none)	
Uganda	http://www.mofa.go.ug	
Zambia	http://www.state.gov.zm	
Zimbabwe	http://www.gta.gov.zw	

Υποψήφιες χώρες προς ένταξη		
Country	Website	EU Delegation Website
Bulgaria	http://www.mi.government.bg/eng/index.html	http://www.evropa.bg
Romania	http://domino.kappa.ro/mae/home.nsf/HomePageEng	http://www.infoeuropa.ro
Turkey	http://www.dtm.gov.tr/engmenu.htm	http://www.deltur.cec.eu.int
Croatia	http://www.mvp.hr/mvprh-www-eng/index.html	http://www.delhrv.cec.eu.int

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ	
ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ	http://europa.eu.int/igc2000 http://europa.eu.int/comm/press_room/presspacks/enlarg/index_en.htm
Διευθύνσεις για την Διεύρυνση της ΕΕ	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/euenlarg.html
EU Initiatives in South Eastern Europe	http://www.evropa.bg/en/del/eu-and-bulgaria/eu-south-eastern-europe/eu-initiatives-in-south-eastern-europe.html

ΕΕ- ΓΕΩΡΓΙΑ	
Διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ σχετικά με τη γεωργία	http://europa.eu.int/trade/2000-round/fischler_en.htm
Γενική διεύθυνση της ευρωπαϊκής επιτροπής για τη γεωργία	http://europa.eu.int/dg06/consleg/index_en.htm
EU Agriculture	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/euagric.html
Η αλιεία στην Ελλάδα	http://europa.eu.int/comm/fisheries/doc_et_publ/liste_publ/lfop/gren.htm

ΕΕ- ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ	
Συμμετοχή των εργαζομένων. Πράσινη βίβλος	http://europa.eu.int/comm/offi/green/index_en.htm
Απασχόληση	http://europa.eu.int/comm/dog05/speeches/2000-en.htm

Ευρετήριο για τη μετανάστευση	http://www.immigration.index.org
Ευρωπαϊκό Forum Τοπικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης	http://www.hp2003ledforum.org/grk/index.htm

ΕΕ- ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	
ΕΕ- Μεταφορές	http://europa.eu.int/pol/trans/index_el.htm
Μεταφορές και διεύρυνση	http://europa.eu.int/en/comin/ds07/enlargement/index.htm

ΕΕ- ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	
Γενική διεύθυνση της επιτροπής «επιχείρηση»	http://europa.eu.int/comm/dgs/enterprise/index_en.htm http://europa.eu.int/pol/enter/index_el.htm
Ανταγωνιστικότητα και μικρομεσαίες επιχειρήσεις	http://www.oecd.org/dsti/sti/industry/smes/index.htm
Ενιαίο Κέντρο Επαφής στο Internet για τις Επιχειρήσεις Η Ευρώπη σου - Επιχειρήσεις»	http://europa.eu.int/youreurope/nav/el/business/home.html
Διάλογος με τις επιχειρήσεις στην ενιαία αγορά	http://europa.eu.int/business/en/info/index.html
Δίκαιο του ανταγωνισμού	http://europa.eu.int/comm/dzO4/entente/other.htm
Επιχειρήσεις	http://europa.eu.int/business/ http://europa.eu.int/comm/commissioners/index_en.htm
Ανταγωνιστικότητα και μικρομεσαίες επιχειρήσεις	http://www.oecd.org/dsti/sti/industry/smes/index.htm
EU-BUSINESS	http://www.eurobusiness.com
BUSINESSEUROPE	http://www.busineurope.com/UK/index.en.jsp
Ευρωπαϊκά πρότυπα βιομηχανικής κατάταξης	http://europa.eu.int/comm/eurostat/ramon
Πανόραμα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας	http://www.mailbase.ac.uk/lists/eurodoc
Ετησία έκθεση για την πολιτική ανταγωνισμού	http://europa.eu.int/comm/competition/annual.reports
«Η Ευρώπη σου - Επιχειρήσεις» - Λειτουργία της επιχείρησής σας στην ΕΕ και στην Εσωτερική Αγορά.	http://europa.eu.int/youreurope/nav/el/business/home.html
Χρήσιμοι σύνδεσμοι σε επίπεδο ΕΕ για τις επιχειρήσεις	http://europa.eu.int/youreurope/nav/el/business/links/eu/index.html
Χρήσιμος κατάλογος ευρω-συνεργατών με τις συνδέσεις και ιστοσελίδες ανά χώρα με επιχειρήσεις και οργανισμούς (Ελλάδα)	http://www.euro.ecb.int/el/partners/partner.GR.html

Οικονομικά και νομισματικά θέματα -ΕΥΡΩ	
Οικονομικά και νομισματικά θέματα	http://europa.eu.int/pol/emu/index_el.htm
Ευρωνομισμα	http://europa.eu.int/euro/html/entiy.html
Οικονομική και δημοσιονομική πολιτική στην Ελλάδα	www.bankofgreece.gr
European Central Bank statistics online	http://www.ecb.int/stats/html/index.en.html
EURO	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/theuro.html http://catalogue.bized.ac.uk/roads/econeuro.html
Ισοτιμίες του Ευρώ με όλα τα νομίσματα του κόσμου	http://europa.eu.int/comm/budget/infoneuro/index.cfm?language=en

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	
Γενική διεύθυνση της ευρωπαϊκής επιτροπής για την ενέργεια	http://europa.eu.int/en/comm/dgl7/dgl7home.htm

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή - ΓΔ Περιφερειακή Πολιτική	http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_el.htm http://europa.eu.int/pol/reg/index_el.htm
Ανάπτυξη των πόλεων	http://citiesnet.uwe.ac.uk/seminars/bologna.htm http://citiesnet.uwe.ac.uk/library/eswc.htm
Περιφερειακή πολιτική - περιφερειακές δράσεις	http://www.inforegio.cec.eu.int
INTERREG AND URBAN	
Ευρωπαϊκό ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης και ταμεία συνοχής	http://www.inforesio.cec.eu.int
Νησιωτικές περιοχές - EURISLES	http://www.eurisles.com
Προγραμμα LEADER	http://www.rural-europe.aeid.be/
Περιφερειακή ανεργία	http://www.inforegio.cec.eu.int/pacts
LACEC: Συνεργασία και βοήθεια στα ευρωπαϊκές παραμεθόριες περιοχές	http://www.lace.aebr-ageg.de/lacebr/html/lframbrx.htm
CARREFOUR: Πολιτική της ΕΕ για τις αγροτικές περιοχές	http://www.abdn.ac.uk/arkleton/conf2 OOP/index.html
Περιφερειακή Πολιτική - Inforegio (Περιέχει τις πιο πρόσφατες πληροφορίες σχετικά με τις ενέργειες της Ε.Ε. για τη στήριξη της περιφερειακής ανάπτυξης)	http://epp.eurostat.cec.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm
EU Regional Development	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/euregdev.html

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΝΙΑΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	http://europa.eu.int/pol/singl/index_el.htm
Πολιτικές	http://europa.eu.int/pol/index-en.htm
ECLAS: Βιβλιογραφική βάση δεδομένων	http://europa.eu.int/eclas
EFSA-Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	http://europa.eu.int/agencies/efsa/index_el.htm
Γραφείο εναρμόνισης στην εσωτερική	http://europa.eu.int/agencies/ohim/index_el.htm

αγορά	
Single Market Issues	http://catalogue.bized.ac.uk/roads/singmar.html
Πράσινα Βιβλία της ΕΕ	http://europa.eu.int/comm/off/green/index_el.htm
Λευκά Βιβλία	http://europa.eu.int/comm/off/white/index_el.htm
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ «ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ»	http:// europa.eu.int /comm/dgs/health_consumer/index_en.htm

ΑΜΕΣΗ ΕΥΡΩΠΗ ΣΥΤΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ	
Europe Direct	http://europa.eu.int/europedirect/el/index_el.html
Πηγές πληροφόρησης και σημεία επαφής της ΕΕ	http://europa.eu.int/geninfo/info-el.htm
Η Συζήτηση για το μέλλον της ευρώπης	http://europa.eu.int/futurum
Η φωνή σας στην Ευρώπη	http://europa.eu.int/yourvoice

ΕΘΝΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ARGENTINA	http://www.bibnal.edu.ar/
AUSTRALIA	http://www.nla.gov.au/
AUSTRIA	http://www.onb.ac.at/
BELGIUM	http://www.kbr.be/
BRAZIL	http://info.lncc.br/dimas/bibl_nac.htm
CANADA	http://nlc-bnc.ca/
CHILE	http://www.dibam.renib.cl/ISC137
CHINA	http://www.lib.tsinghua.edu.cn/chinese/beitu/
COLOMBIA	http://www.presidencia.gov.co/colcultura/basico/txts/binaltx/bnal1.htm
CZECH REPUBLIC	http://www.nkp.cz/
DENMARK:	http://www.kb.bib.dk/
ESTONIA:	http://www.nlib.ee/i_index.html
FINLAND	http://linnea.helsinki.fi/hyk/
FRANCE	http://www.bnf.fr/
GERMANY	http://www.ddb.de/
GERMANY	http://www.ddb.de/
ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΑΔΑΣ	http://www.nlg.gr/
ICELAND	http://bok.hi.is/
INDONESIA	http://www.iptek.net.id/perpusnas/pnri.htm
IRELAND	http://gopher.heai.ie/natlib/homepage.html
ISRAEL	http://www1.huji.ac.il/www_dir/hebrew_u/h8.html
JAPAN	http://www.ndl.go.jp/index-e.html
LITHUANIA	http://lnb.lrs.lt/
LUXEMBOURG	http://www.men.lu/MCulture/biblio.html
MALAYSIA	http://www.pnm.my/
MEXICO	http://biblional.bibliog.unam.mx/bib01.html
NETHERLANDS	http://www.konbib.nl/
NEW ZEALAND	http://www.natlib.govt.nz/
NORWAY	http://www.nbr.no/e_index.html , http://www.bibsys.no/english.html
POLAND	http://www.pwr.wroc.pl/~osso_bn/angielsk.html
PORTUGAL	http://www.ibl.pt/
RUSSIAN FEDERATION	http://www.libfl.ras.ru/
SCOTLAND	http://www.nls.uk/
SERBIA	http://www.nbs.bg.ac.yu/indexe.htm
SLOVAK REPUBLIC	http://www.matica.sk/
SLOVENIA	http://www.nuk.uni-lj.si/
SPAIN	http://www.bne.es
SINGAPORE	http://www.asianconnect.com/nlline
SWEDEN	http://OSIRIS.LIBRIS.KB.SE/frameng.htm
SWITZERLAND	http://www.snl.ch/
TAIWAN	http://www.ncl.edu.tw/
TRINIDAD AND TOBAGO	http://www.trinidad.net/library/
TURKEY	http://www.mkutup.gov.tr/
UKRAINE	http://www.nbuv.gov.ua/eng
UNITED KINGDOM	http://portico.bl.uk/
UNITED STATES OF AMERICA	http://lcweb.loc.gov/ http://www.nara.gov/
VENEZUELA	http://www.bnv.bib.ve/BNFI.HTM
International Federation of Library Associations	http://www.ifla.org
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ ΑΕΙ	http://www.phed.auth.gr/allesvivliothikes.htm

Εθνικές στατιστικές υπηρεσίες χωρών του κόσμου

Afghanistan	www.aims.org.af/cso
Albania	www.instat.gov.al
Algeria	www.ons.dz
Andorra	www.estadistica.ad
Anguilla	www.gov.ai
Argentina	www.indec.mecon.ar
Armenia	www.armstat.am
Aruba	www.aruba.com/extlinks/govs/cbstats.html
Australia	www.abs.gov.au
Austria	www.statistik.at
Azerbaijan	www.azstat.org
Bahamas	www.bahamas.gov.bs
Bangladesh	www.bbsgov.org
Barbados	www.bgis.gov.bb
Belarus	www.belstat.gov.by
Belgium	www.statbel.fgov.be
Belize	www.cso.gov.bz
Bermuda	www.gov.bm
Bhutan	www.dop.gov.bt
Bolivia	www.ine.gov.bo
Bosnia and Herzegovina	www.bhas.ba
Botswana	www.cso.gov.bw
Brazil	www.ibge.gov.br
Bulgaria	www.nsi.bg
Burkina Faso	www.insd.bf
Cambodia	www.nis.gov.kh
Canada	www.statcan.ca
Cape Verde	www.ine.cv
Central African Republic	www.stat-centrafrique.com
Chad	www.inseed-tchad.org
Chile	www.ine.cl
China	www.stats.gov.cn
Hong Kong	www.info.dov.hk
Macau	www.dsec.gov.mo
Colombia	www.dane.gov.co
Congo (Brazzaville)	www.cnsee.org
Cook Islands	www.stats.gov.ck
Costa Rica	www.inec.go.cr
Cote d'Ivoire	www.ins.ci
Croatia	www.dzs.hr
Cuba	www.cubagob.cu
Cyprus	www.mof.gov.cy
Czech Republic	www.czso.cz
Denmark	www.dst.dk/HomeUK.aspx
Faroe Islands	www.hagstova.fo
Djibouti	www.ministere-finances.dj
Dominican Republic	www.one.gov.do
Ecuador	www.inec.gov.ec
Egypt	www.sis.gov.eg
El Salvador	www.minec.gob.sv
Estonia	www.stat.ee
Equatorial Guinea	www.dgecnstat-ge.org
European Union EUROSTAT	http://europa.eu.int/comm/eurostat
Fiji Islands	www.statsfiji.gov.fj

Finland	www.stat.fi
France	www.insee.fr , www.ined.fr
French Polynesia	www.ispf.pf
FYROM	www.stat.gov.mk
Gabon	www.stat-gabon.ga
Gambia	www.csd.gm
Georgia	www.statistics.ge
Germany	www.statistik-bund.de
Gibraltar	www.gibraltar.gov.gi
Greece –ΕΣΥΕ	www.statistics.gr
Greenland	www.statgreen.gl
Guatemala	www.ine.gob.gt
Guernsey	www.gov.gg
Guinea	www.stat-guinee.org
Guinea-Bissau	www.stat-guineebissau.com
Guyana	www.statisticsguyana.gov
Honduras	www.ine-hn.org
Hungary	www.ksh.hu
Iceland	www.statice.is
India	www.ine-hn.org , www.mospi.nic.in
Indonesia	www.bps.go.id
International Organizations AFRISTAT	www.afristat.org
UN Statistics Division	www.unstats.un.org
Iran	www.sci.org.ir
Ireland	www.cso.ie
Isle of Man	www.gov.im
Israel	www.cbs.gov.il
Italy	www.istat.it
Jamaica	www.statinja.com
Japan	www.stat.go.jp
Jersey	www.gov.je
Jordan	www.dos.gov.jo
Kazakhstan	www.stat.kz
Kenya	www.cbs.go.ke
Kiribati	www.spc.int
Korea	www.nso.go.kr
Kuwait	www.mop.gov.kw
Kyrgyzstan	www.stat.kg
Latvia	www.csb.lv
Lebanon	www.cas.gov.lb
Lesotho	www.bos.gov.ls
Liechtenstein	http://www.llv.li/amtsstellen/llv-avw-statistik.htm
Lithuania	www.std.lt
Luxembourg	www.statec.public.lu
Madagascar	www.cite.mg
Malawi	www.nso.malawi.net
Malaysia	www.statistics.gov.my
Maldives	www.planning.gov.mv
Mali	www.dnsi.gov.ml
Malta	www.nso.gov.mt
Marshall Islands	www.spc.int
Mauritania	www.ons.mr
Mauritius	www.ncb.intnet.mu
Mexico	www.inegi.gob.mx
Micronesia	www.fsmgov.org
Moldova	www.statistica.md
Mongolia	www.nso.mn
Morocco	www.statistic-hcp.ma

Mozambique	www.ine.gov.mz
Myanmar	www.myanmar.com
Namibia	www.npc.gov.na
Nepal	www.mope.gov.np
Netherlands	www.cbs.nl
Netherlands Antilles	www.cbs.nl
New Caledonia	www.isee.nc
New Zealand	www.stats.govt.nz
Nicaragua	www.inec.gob.ni
Niue	www.gov.nu
Norfolk Island	www.norfolk.gov.nf
Norway	www.ssb.no
Oman	www.moneoman.gov
Palestinian Authority	www.pcbs.org
Pakistan	www.statpak.gov.pk
Panama	www.contraloria.gob.pa
Papua New Guinea	www.spc.int
Paraguay	www.dgeec.gov.py
Peru	www.inei.gob.pe
Philippines	www.census.gov.ph
Philippines	www.nscb.gov.ph
Poland	www.stat.gov.pl
Portugal	www.ine.pt
Portugal -Azores	www.srea.ine.pt
Portugal -Madeira	www.dre.srpc.pt
Romania	www.insse.ro
Russia	www.gks.ru
Rwanda	www.minecofin.gov.rw
Saint Lucia	www.stats.gov.lc
Samoa	www.spc.int
Sao Tomé and Príncipe	www.ine.st
Saudi Arabia	www.planning.gov.sa
Senegal	www.ansd.org
Serbia and Montenegro	www.szs.sv.gov.yu
Serbia and Montenegro	www.statserb.sr.gov.yu
Seychelles	www.seychelles.net
Sierra Leone	www.statistics-sierra-leone.org
Singapore	www.singstat.gov.sg
Slovakia	www.statistics.sk
Slovenia	www.stat.si
Solomon Islands	www.spc.int
South Africa	www.statssa.gov.za
Spain	www.ine.es
Spain -Canaries Islands	www.gobiernodecanarias.org
Sri Lanka	www.statistics.gov.lk
Sudan	www.sudanmfa.com
Suriname	www.statistics-suriname.org
Swaziland	www.gov.sz
Sweden	www.scb.se
Switzerland	www.bfs.admin.ch
Taiwan	www.eng.dgbas.gov.tw
Tajikistan	www.stat.tj
Tanzania	www.tanzania.go.tz
Thailand	www.nso.go.th
Tokelau	www.spc.int
Tonga	www.spc.int
Trinidad and Tobago	www.cso.gov.tt
Tunisia	www.ins.nat.tn

Turkey	www.die.gov.tr
Tuvalu	www.spc.int
Uganda	www.ubos.org
Ukraine	www.ukrstat.gov.ua
United Arab Emirates	www.uae.gov.ae
United Kingdom	www.statistics.gov.uk , www.nisra.gov.uk
Uruguay	www.ine.gub.uy
Uzbekistan	www.stat.uz
Vanuatu	www.vanuatustatistics.gov.vu
Venezuela	www.ine.gov.ve
Vietnam	www.gso.gov.vn
Virgin Islands, British	www.dpu.gov.vg
Wallis and Futuna	www.wallis.co.nc
Zambia	www.zamstats.gov.zm

Στατιστικά παγκόσμιας οικονομίας και του Διεθνούς εμπορίου	
IMF World Economic Outlook (WEO)	www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2002/02/index.htm
International Trade Statistics	www.wto.org/wto/english/res_e/statis_e/its2001_e/its01_toc_e.htm
World Development Indicators	www.worldbank.org/data/wdi2002/worldview.htm

Χρήσιμες ιστοσελίδες στην Ελλάδα

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	
Κυβέρνηση	www.government.gr
Βουλή:	www.parliament.gr
Γραφείο Πρωθυπουργού	www.primeminister.gr
Υπουργείο Εξωτερικών	www.mfa.gr
Γενική Γραμματεία Διεθνών Οικονομικών σχέσεων	www.dos.gr
Υπουργείο Εξωτερικών	www.mfa.gr
Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών	http://www.seve.gr/synedrio3/docs/Summary3.doc
Υπουργείο Οικονομικών και Οικονομικών	www.ypetho.gr
Υπουργείο Οικονομικών - Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων	www.gsis.gov.gr
Υπουργείο Οικονομικών - Γενικό Λογιστήριο του Κράτους	www.mof-glk.gr
Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης	www.ypes.gr
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	www.mod.gr
Υπουργείο Ανάπτυξης	www.ypan.gr
Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων	www.minenv.gr
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων	www.ypepth.gr
Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων	www.labor-ministry.gr
Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας	www.ypyp.gr
Υπουργείο Γεωργίας	www.minagric.gr
Υπουργείο Δικαιοσύνης	www.ministryofjustice.gr
Υπουργείο Πολιτισμού	www.culture.gr
Υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών	www.yme.gr
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης	www.ydt.gr
Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας	www.yen.gr
Υπουργείο Τύπου & Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	www.minpress.gr
Υπουργείο Μακεδονίας Θράκης	www.mathra.gr
Υπουργείο Αιγαίου	www.ypai.gr
Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης (ΓΓΕΑ) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών	http://www.ggea.gr
Ελλάδα 2000-2006, Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κοινοτικές Πρωτοβουλίες - Ταμείο Συνοχής)	http://www.hellaskps.gr
Ελληνική Προεδρία - 2003	http://www.eu2003.gr/gr/cat/116/ http://www.eu2003.gr/gr/cat/37/
Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα	http://europa.eu.int/hellas/1/about/1.eisagogiko.htm
Γενική Γραμματεία έρευνας και τεχνολογίας	www.gsrt.gr

Διεθνές site για την Ελλάδα και τις διευθύνσεις κρατικών οργανισμών	http://www.gksoft.com/govt/en/gr.html
Ευρωπαϊκή επιτροπή - αντιπροσωπεία στην Ελλάδα	www.europa.eu.int/hellas www.ee.gr
ECOLINKS Υπουργεία και Γενικές Γραμματείες - Οργανισμοί - κέντρα - φορείς	http://www.angelfire.com/ab3/GIANNNO/citizen_state/ministries.htm
Το κράτος στο Ιντερνετ	www.government.gr

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	www.remth.gr
Αττικής	www.papatf.gr
Βορείου Αιγαίου	www.northaegaeon.gr
Δυτικής Ελλάδας	www.dytikiellada.gr
Δυτικής Μακεδονίας	www.pcpdym.gr
Ηπείρου	www.regionofepirus.gr
Θεσσαλίας	www.thessalia.gr
Ιονίων Νήσων	www.ionianislands.gr
Κεντρικής Μακεδονίας	www.rcm.gr
Κρήτης	www.crete-region.gr
Νοτίου Αιγαίου	www.notioaigaio.gr
Πελοποννήσου	www.notioaigaio.gr
Στερεάς Ελλάδας	www.stereaellada.gr

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ – ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	
Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ)	www.asep.gr
Δίκτυο Ελληνικών Πανεπιστημίων	www.gunet.gr
Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (ΕΕΤ)	www.eet.gr
Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου	www.esee.gr
Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (για πρόγνωση καιρού κ.α.)	www.noa.gr
Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ)	www.grnet.gr
Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας	www.ein.gr
Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας (Ε.Ι.Ε.)	www.eie.org.gr
Εθνικό Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας Δημόκριτος	www.demokritos.gr
Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης	www.ekdd.gr
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.)	www.ekke.gr
Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (Ε.Κ.Τ.)	www.ekt.org.gr
Εθνικό Παρατηρητήριο για την Απασχόληση (Ε.Π.Α.)	www.epa.gr
Εθνικό Τυπογραφείο	www.et.gr
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	www.eap.gr

Ελληνικός Οργανισμός Τεκμηρίωσης (ΕΛΟΤ)	www.elot.gr
Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού	www.gnto.gr
Ελληνικός Οργανισμός εξωτερικού Εμπορίου	www.hepo.gr
ΕΟΜΜΕΧ	www.eommex.gr
Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ	www.inegsee.gr
Κέντρο Ερευνών για θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)	www.kethi.gr
Κέντρο των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου για το Περιβάλλον (ΚΕ.ΠΕ.ΜΕ.Π.)	www.kepemep-cree.org
Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κ.Π.Σ. (Μ.Ο.Δ.)	www.mou.gr
Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)	www.oaed.gr
Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδος (Ο.Κ.Χ.Ε.)	www.okxe.gr
Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού (Σ.Α.Ε.)	www.sae.gr
Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.)	www.tpd.gr
Τεχνικό επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ)	www.central.tee.gr
Εθνικό κέντρο τεκμηρίωσης (Ε.Κ.Τ.)	www.ekt.gr
Εθνικό τυπογραφείο	www.et.gr
Ελληνικός οργανισμός τουρισμού (Ε.Ο.Τ.)	www.eot.gr
Ελληνικό κέντρο παραγωγικότητας (ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ.)	www.elkepa.gr
Γενικό λογιστήριο του κράτους	www.mof-glκ.gr
Εμπορικό & βιομηχανικό επιμελητήριο Αθηνών	www.acci.gr
Κέντρο ερευνάς & τεκμηρίωσης	www.asda..gr/ket
Ελληνικό ίδρυμα ευρωπαϊκής & εξωτερικής πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)	www.eliamep.gr
Greece: Academic Institutions	http://www.hri.org/nodes/gredu.html
Taxis-net	www.taxis-net.gr/web
Κέντρο πληροφόρησης της ΕΕ (ΕΚΕΠΠ) στην Θεσσαλονίκη	http://www.ekepp.gr/

ΕΞΑΓΩΓΕΣ - ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	
Πανελλήνιος Σύνδεσμος εξαγωγέων	www.pse.gr
Σύνδεσμος εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος	www.seve.gr
ΕΛΚΕ - Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων	www.elke.gr
Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων	www.oaep.gr
ΕΒΕΑ	www.acci.gr
The "Innovation and SME Programme"	http://www.cordis.lu/innovation-smes/home.html
e-Business Forum	www.ebusinessforum.gr
Ο Ελληνικός Επιχειρηματικός Κατάλογος του Διαδικτύου	http://www.gbi.gr
Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών	www.iobe.gr
ICAP	www.icap.gr
OBI - Οργανισμός Βιομηχανικής	www.obι.gr

Ιδιοκτησίας	
Ελληνικός δικτυακός τόπος του Διεθνούς Εμπορίου	http://www.interex.gr/
Το Δίκτυο ΠΡΑΞΗ	http://www.help-forward.gr/el/index/index.shtml
Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου	www.esee.gr
Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών	www.fgi.org.gr
HELEXPO Επίσημος οργανισμός διεθνών εκθέσεων, συνεδρίων, πολιτιστικών εκδηλώσεων	www.helexpo.gr
Περισσότερα για επενδύσεις και χρηματοδοτικά προγράμματα	www.anem.gr/xrimatodotiseis.asp
Κατάλογος με τους επίσημους ευρω- συνεργάτες της Ελλάδας	http://www.euro.ecb.int/el/partners/partner.GR.html
Επιμελητήρια – chambers Ελλάδας	http://www.acci.gr/wchambers.htm
Επιμελητήρια Ανά πόλη στην Ελλάδα	http://www.ota.gr/catalog/chamber.html
Ινστιτούτο Διεθνών οικονομικών Σχέσεων	http://idec.gr/iier/
Ιστοσελίδες για την Συνεργασία στην ΝΑ Ευρώπη	http://www.inatelecom.org/gr/links/default.htm
Κέντρο Ευρωπαϊκού και διεθνούς οικονομικού δικαίου	http://www.cieel.gr/gr/index.jsp
Κέντρο Ευρωπαϊκού και διεθνούς οικονομικού δικαίου	http://www.cieel.gr/gr/index.jsp
Εταιρεία συμβούλων άμεσου Μάρκετινγκ στην Ελλάδα	http://www.aimright.gr/
Links και πληροφορίες για τον κλάδο του ελληνικού ενδύματος	http://www.greekfashion.gr/greek/links/default.htm#sinde
Πληροφόρηση για το Μάνατζμεντ στην Ελλάδα	http://www.management-culture.com/greece
Απευθύνεται σε εργοδότες και άτομα που ψάχνουν εργασία	www.jobmarket.gr
Συμβουλές για καριέρα	www.bestjobs.gr
Αναζήτηση εργασίας online	www.oaed.gr/main.htm

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	
Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	www.dpa.gr
Γενική Γραμματεία Καταναλωτή	www.efpolis.gr
Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ	www.ekpizo.org.gr
Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.)	www.efet.gr
Ινστιτούτο Καταναλωτών (ΙΝ.ΚΑ.)	www.inka.gr
Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας	www.kethi.gr
Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών (ΚΕ.Π.ΚΑ.)	www.kepka.org

ΜΗΧΑΝΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ -ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΝΔΕΞΕΙΣ	
Οδηγός του πολίτη	http://www.in.gr/reviews/review.asp?IngReviewId=589
Ευρετήριο ελληνικών ηλεκτρονικών διευθύνσεων	http://www.thea.gr
Χρήσιμες Διασυνδέσεις. Γενικές πληροφορίες για την Ελλάδα	http://www.greekembassy.org.uk/pages_gr/general_links.html http://dir.forthnet.gr/639-1-gr.html
Μηχανή αναζήτησης για θέσεις εργασίας	www.intrajobs.com